

Popiežius

Popiežius Pranciškus „AŠ NORIU PASIGAILĖJIMO, O NE AUKOS“ (Mt 9, 13). GAILESTINGUMO DARBAI JUBILIEJAUS KELIJE. Žinia 2016 m. gavėnios proga	2
AUGTI GAILESTINGIEMS KAIP TĖVAS. Žinia berniukams ir mergaitėms Gailestingumo jubiliejaus proga	3
KREIPIMASIS Į ROMOS ROTOS TRIBUNOLĄ PRADEDANT NAUJUS TEISMINIUS METUS	4
KREIPIMASIS Į PAŠVĖSTOJO GYVENIMO JUBILIEJAUS DALYVIUS HOMILIJA PER ŠV. MIŠIAS VIEŠPATIES PAAUKOJIMO ŠVENTĖS DIENĄ IR UŽBAIGIANT PAŠVĖSTOJO GYVENIMO METUS	6
	9

Popiežiaus katechezės

Popiežius Pranciškus KRIKŠČIONIŲ VIENYBĖ	10
GAILESTINGUMAS GELBSTI	10
GAILESTINGUMAS IR MISIJA	11

Ganytojo žodis

Arkivyskupas Gintaras Grušas PAMOKSLAS VILNIAUS ARKIKATEDROJE BAZILIKOJE VASARIO 16-ĄJĄ	12
--	----

Homilijos

SUGRĮŽIMAS / IV gavėnios sekmadienis (C)	14
„NENORIU, KAD NEDORĖLIS MIRTŲ...“ (Ez 33, 11) / V gavėnios sekmadienis (C)	15
KRISTAUS TRIUMFAS IR KANČIA / Verbų sekmadienis	16
IŠ MIRTIES Į GYVENIMĄ / Velykos	17
KLIAUTIS DIEVO GAILESTINGUMU / II Velykų sekmadienis (C)	18

Straipsniai

Kun. Thomas Rosica CSB EVANGELIZUOTI SEKULIARŲJĮ PASAULĮ	20
---	----

Bažnyčia Lietuvoje

Paminėta Pašvęstojo gyvenimo diena	27
Ekumeninės pamaldos	29
Atsinaujinimo diena	34
Tarptautinė mokslinė konferencija	36
Šv. Valentino diena KITAIP	37
Seminaras „Aš – misionierius (!?)“	39

Bažnyčia pasaulyje

Popiežius Pranciškus susitiko su patriarchu Kirilu	42
Popiežius Pranciškus Meksikoje	42

Popiežius Pranciškus

„Aš noriu pasigailėjimo, o ne aukos“ (Mt 9, 13). Gailestingumo darbai Jubiliejaus kelyje

Žinia 2016 m. gavėnios proga

1. Marija – Bažnyčios, kuri evangelizuoja, nes yra evangelizuota, paveikslas

Bulėje dėl Gailestingumo ypatingojo jubiliejaus paskelbimo raginau šių Jubiliejaus metų gavėnią dar intensyviau išgyventi kaip ypatingą metų Dievo gailestingumui švęsti ir patirti (plg. *Misericordiae vultus*, 17). Kviesdamas klausytis Dievo žodžio ir prisidėti prie iniciatyvos „24 valandos Viešpačiui“ siekiau pabrėžti, kad Dievo žodžio, ypač pranašiško žodžio, maldin-gam klausymuisi teiktina pirmenybė. Dievo gailestingumas yra skelbimas pasauliui: tą skelbimą kiekvienas krikščionis pašauktas patirti tiesiogiai. Todėl šią gavėnią kaip Dievo artumo ir atlaidumo konkretų ženklą kiekvienam išsiųsiu Gailestingumo misionierius.

Priėmusi Gerąją Naujieną, praneštą jai arkangelo Gabrieliaus, Marija savo giesmėje *Magnificat* pranašiskai gieda apie gailestingumą, kurio kupinas Dievas ją pasirinko. Mergelė iš Nazareto, Juozapo sužadėtinė, per tai tampa tobulas paveikslas evangelizuojančios Bažnyčios, nes pati yra evangelizuota ir tebėra evangelizuojama Šventosios Dvasios, padariusios jos mergeliškąsias iščias vaisingas. Pranašiškoje tradicijoje gailestingumas griežtai siejamas – net etimologiniu lygmeniu – su motiniškomis iščiomis (*rahamim*) ir dosniu, ištikimu bei atjaučiančiu gerumu (*hesed*) santuokoje ir šeimoje.

2. Dievo sandora su žmonija: gailestingumo istorija

Dieviškojo gailestingumo slėpinys apreikštas Dievo ir Izraelio tautos sandoros istorijoje. Dievas visada reiškiasi kaip gailestingas, pasirengęs kiekviena proga rodyti savo tautai didžiulį švelnumą bei atjautą – pirmiausia tomis dramatiškais akimirkomis, kai neištikimybė sulaužo sandorą ir ją prireikia dar tvirčiau patvirtinti teisingumu bei tiesa. Priešais mūsų akis tikra meilės drama, kurioje Dievui tenka išduoto tėvo ir vyro, o Izraeliui – neklusnaus vaiko ir neištikimos sutuoktinės vaidmuo. Tokie šeimos gyvenimo įvaizdžiai – kaip Ozėjo atveju (plg. Oz 1–2) – rodo, kaip artimai Dievas trokšta susisaistyti su savo tauta.

Šios meilės dramos viršūnė yra Dievo Sūnaus įsikūnijimas. Tėvas taip išlieja Kristuje savo beribę meilę, kad šis virsta „įsikūnijusiu gailestingumu“ (plg. *Mise-*

ricordiae vultus, 8). Kaip žmogus, Jėzus iš Nazareto yra tikras Izraelio sūnus, įkūnijantis tobulą Dievo klausymąsi, kokio iš kiekvieno žydo reikalauja Šema, dar ir šiandien sudaranti sandoros tarp Dievo ir Izraelio šerdį: „Klausykis, Izraeli! Viešpats yra mūsų Dievas, vien tik Viešpats. Mylėsi Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela ir visomis jėgomis“ (*Ist* 6, 4–5). Kaip Dievo Sūnus, Jis yra Sužadėtinis, visomis išgalėmis besisten-giantis laimėti savo sužadėtinės meilę – sužadėtinės, su kuria jį jungia besąlyginė meilė, tampanti regima per Jo amžinąsias jungtuves su ja.

Šitai yra gyvasis apaštalų kerigmos, kurioje centrinė ir pagrindinė vieta tenka dieviškajam gailestingumui, branduolys. Būtent tame branduolyje „suspindi numirusiame ir prisikėlusiam Jėzuje Kristuje apreikštos Dievo išganomosios meilės grožis“ (*Evangelii gaudium*, 36), tas pagrindinis skelbimas, „vis išgirstinas įvairiais būdais ir vis skelbtinas katekizuojant vienokia ar kito-kia forma visais etapais ir momentais“ (ten pat, 164). Gailestingumu išreiškiamas Dievo „elgesys nusidėjėlio atžvilgiu – jam siūloma galimybė pripažinti savo klaidas, atsiversti ir įtikėti“ (*Misericordiae vultus*, 21) ir per tai atkurti santykį su Juo. Nukryžiuotame Jėzuje Dievas galiausiai trokšta pasiekti nusidėjėlių, atsidūrusių didžiausioje tolybėje nuo Jo. Ir šitai Jis daro kupinas vilties, kad per tai galiausiai suminkštins užkietėjusią savo sužadėtinės širdį.

3. Gailestingumo darbai

Dievo gailestingumas perkeičia žmogaus širdį, leidžia patirti ištikimą meilę ir per tai savo ruožtu tapti gailestingam. Tai, kad dieviškasis gailestingumas gali spindėti kiekvieno iš mūsų gyvenime, skatinti mylėti artimą ir įkvėpti tam, kas Bažnyčios tradicijoje vadina-ma gailestingumo darbais kūnui ir sielai, yra vis naujas stebuklas. Tokie darbai primena mums, kad mūsų tikėjimas reiškiasi konkrečiais ir kasdieniais poelgiais, kuriais siekiame padėti artimo kūnui bei sielai ir pagal kuriuos būsime teisiami: pamaitinti, aplankyti, paguos-ti, pamokyti. Todėl „trokštu, kad krikščionys Jubiliejaus metais pagalvotų apie *gailestingumo darbus kūnui ir sielai*. Tai bus būdas, kaip išbudinti savo sąžinę, dažnai mie-gančią skurdo dramos atžvilgiu, ir vis giliau skverbti į Evangeliją, kurioje dieviškasis gailestingumas teikiamas pirmiausia vargdieniams“ (ten pat, 15). Juk kiekvieno iš tų „kankinamų, sužeistų, nuplaktintų, iš bado sulysu-sių, bėgti priverstų asmenų kūne“ kaskart vis iš naujo regimas Kristaus kūnas, „kad Jį pažintume, palytėtu-me, Jam rūpestingai padėtume“ (ten pat). Negirdėtas ir skandalingas slėpinys, kad Nekaltasis Avinėlis ir to-liau kenčia istorijoje, – degantis neužtarnautos meilės krūmas, priešais kurį mes kaip Mozė tegalime nusiauti

sandalus (plg. *Iš 3, 5*) – juolab kai vargšai yra broliai ir seserys Kristuje, kenčiantys dėl savo tikėjimo.

Šios kaip mirtis stiprios meilės (plg. *Gg 8, 6*) akivaizdoje kaip didžiausias vargšas atsiskleidžia tas, kuris nepripažįsta savo skurdo. Mano esąs turtingas, tačiau iš tikrųjų yra skurdžiausias iš vargšų. Mat yra vergas nuodėmės, kuri skatina turtus ir galią naudoti ne Dievui bei artimui tarnaujant, bet užgniaužiant savyje suvokimą, kad tėra tik varganas elgeta. Ir juo daugiau turi galios ir turtų, juo didesnis gali būti tas apgaulingas aklumas, jis gali net nepastebėti šalia jo namų durų elgetaujancio vargšo Lozorius (plg. *Lk 20–21*), kuris yra Kristaus, vargšuose prašinėjancio mus atsiversti, paveikslas. Lozorius yra Dievo siūloma ir mūsų galbūt nė nepastebima galimybė atsiversti. Tokį aklumą lydi pasipūtėliška visagalybės manija, grėsmingai primenanti demonišką jį „būsime kaip Dievas“ (*Pr 3, 5*) – bet kurios nuodėmės šaknį. Tokia manija taip pat gali reikštis socialinėmis ir politinėmis formomis, kaip parodė XX a. totalitarizmai ir kaip šiandien liudija vienodo mąstymo ir techninio mokslo ideologijos, siekiančios padaryti Dievą nesvarbų ir žmogų susiaurinti iki savo tikslams naudotinos masės. Šiomis dienomis ją liudija ir nuodėmės struktūros, susijusios su klaidingu, pinigų stambeldyste grįstu vystymosi modeliu, skatinančiu turtingesnių asmenų bei visuomenių abejingumą vargšams – būtent užverti savo duris, atsisakyti regėti.

Tad šių Jubiliejaus metų gavėnia visiems yra palankus metas pagaliau ištrūkti iš savo egzistencinio susvetimėjimo klausantis Dievo žodžio ir darant gailestingumo darbus. Darbais kūnui prisiliečiame prie Kristaus kūno broliuose ir seseryse, kuriuos reikia pamaitinti, aprengti, priglausti, aplankyti, o darbais sielai – patardami, pamokydami, atleisdami, įspėdami, melddamiesi – tiesiogiai palytime savo nuodėmingą būtį. Todėl darbų kūnui ir sielai nevalia perskirti. Juk būtent palytėdamas nukryžiuoto Jėzaus kūną varge nusidėjėlis gali suvokti, kad pats yra elgetaujantis vargšas. Pasukdami šiuo keliu „išpuikėliai“, „galingieji“ ir „turtingieji“, apie kuriuos kalbama *Magnificat*, irgi turi galimybę išvysti, kad yra neuztarnautai mylimi dėl jų mirusio ir prisikėlusio Nukryžiuotojo. Tik tokioje meilėje glūdi atsakas į laimės ir į begalinės meilės troškulį, kurį žmogus klaidingai mano galįs numalšinti pažinimo, galios ir turto stabais. Tačiau visada išlieka pavojus, kad dėl vis sandaresnio užsisklendimo nuo Kristaus, kuris vargšuose nuolatos beldžiasi į jų širdžių duris, išpuikėliai, turtingieji ir galingieji galiausiai pasmerks save panirti į amžiną vienatvės bedugnę – pragarą. Štai kodėl jiems, kaip ir mums visiems, iš naujo nuskamba primygtiniai Abraomo žodžiai: „Jie turi Mozę bei pranašus, tegul jų ir klauso!“ (*Lk 16, 29*). Šitoks veiklus įsiklausymas mus

geriausiai parengs švęsti jau prisikėlusio Sužadėtinio, trokštančio nuvalyti jo atėjimo laukiančią Sužadėtinę, galutinę pergalę prieš nuodėmę ir mirtį.

Nepraleiskime tuščiai šio gavėnios meto, tokio palankaus atsiversti! Prašykime Mergelės Marijos motiniško užtarimo – Marijos, kuri jai neuztarnautai dovanoto dieviškojo gailestingumo didybės akivaizdoje pirmutinė pripažino savo menkumą (plg. *Lk 1, 48*) ir pavadinno save nuolankia Viešpaties tarnaita (plg. *Lk 1, 38*).

Vatikanas, 2015 m. spalio 4-oji,
Šv. Pranciškaus Asyžiečio šventė

PRANCIŠKUS

Augti gailestingiems kaip Tėvas

*Žinia berniukams ir mergaitėms
Gailestingumo jubiliejaus proga*

Brangūs berniukai ir mergaitės!

Bažnyčia švenčia Šventuosius Gailestingumo metus, kurie yra visus – mažus ir didelius, artimus ir tolimus – įtraukiantis malonės, taikos, atsivertimo ir džiaugsmo laikas. Nėra ribų ir atstumų, galinčių sutrukdyti Tėvo gailestingumui mus pasiekti ir atsirasti tarp mūsų. Šventosios durys Romoje ir visose pasaulio vyskupijose šiandien atviros.

Šis brangus metas aprėpia ir jus, brangūs berniukai ir mergaitės, todėl kreipiuosi į jus kviesdamas dalyvauti, tapti pagrindiniais veikėjais ir suvokti, kad visi esate Dievo vaikai (plg. *1 Jn 3, 1*). Norėčiau pakviesti kiekvieną iš jūsų asmeniškai, pakviesti vardu, kaip kasdien kviečia jus Jėzus. Juk gerai žinote, kad jūsų vardai įrašyti danguje (*Lk 10, 20*), įrėžti Tėvo širdyje, toje Gailestingoje Širdyje, iš kurios kyla visas sutaikinimas ir gerumas.

Jubiliejus švenčiamas visus metus. Kiekviena jų akimirka yra šventa, kad šventas taptų visas mūsų gyvenimas. Tai proga atrasti, jog gyventi kaip broliams ir seserims yra didžiulė šventė, gražiausia, apie ką galime svajoti, begalinė šventė, kurią švęsti Jėzus mokė Jo Dvasios įkvėptomis giesmėmis. Jubiliejus yra šventė, kurią švęsti Jėzus kviečia neišskirdamas ir neatstumdamas nė vieno. Todėl troškau drauge su jumis išgyventi kelias maldos ir šventės dienas. Laukiu jūsų gausiai atvykstant artimiausią balandį.

„Augti gailestingiems kaip Tėvas“. Tai ne tik jūsų Jubiliejaus pavadinimas, bet ir malda, kuria meldžiamės už jus, visus priimdami Jėzaus vardu. Augti gailestingiems reiškia mokytis būti drašiams konkrečiai ir nešališkai mylint, reiškia tapti dideliems ne tik ūgiu, bet ir vidumi. Jūs rengiatės tapti krikščionimis, gebančiais drašiai rinktis bei veikti, įstengiančiais kasdien net ir menkuose dalykuose statydingai taikos pasaulį.

Jūsų amžiaus tarpsnis kupinas neįtikėtinų pokyčių, kai atrodo, jog viskas vienu metu įmanoma ir neįmanoma. Primygtinai kartoju: „Nepajudinamai likite tikėjimo kelyje ir tvirtai pasitikėkite Viešpačiu. Būtent tai yra mūsų kelionės paslaptis! Jis suteikia mums drašos plaukti prieš srovę. Patikėkite: plaukti prieš srovę yra gera širdžiai, bet reikia drašos, o Jis tos drašos ir suteikia! Išvien su Juo galime nuveikti didžiųjų darbų; Jis leis mums pajusti buvimo jo mokiniams, jo liudytojais džiaugsmą. Įsipareigokite aukštiesiems idealams, dideliems darbams. Mes, krikščionys, Viešpaties nesame pašaukti mažmožiams, visada siekite daugiau, to, kas didu. Paskirkite gyvenimą aukštiesiems idealams!“ (Homilija Tikėjimo metų Sutvirtinamųjų dieną, 2013 m. balandžio 28-ąją).

Negaliu užmiršti ir tų iš jūsų, berniukai ir mergaitės, kurie gyvenate kamuojami karo, didžiausio skurdo, kasdienių vargų ir apleistumo. Nenustokite vilties, Viešpats turi didžią svajonę, kurią trokšta įgyvendinti drauge su jumis! Jūsų bendraamžiai draugai, gyvenantys ne tokiais dramatiškais sąlygomis kaip jūs, prisimena jus ir stengiasi, kad taika ir teisingumu galėtų mėgautis visi. Netikėkite dažnai kartojamais neapykantos ir teroro žodžiais, bet ugdykite naujas draugystes. Skirkite laiko pagalbos prašantiesiems ir visada jais rūpinkitės. Drašiai plaukite prieš srovę, būkite Jėzaus, Taikos Kunigaikščio (plg. Iz 9, 6), draugais; „viskas jame byloja apie gailestingumą ir atjautą“ (*Misericordiae vultus*, 8).

Žinau, kad ne visi galėsite atvykti į Romą, tačiau Jubiliejus yra visiems ir bus taip pat švenčiamas jūsų vietinėse Bažnyčiose. Visi esate kviečiami patirti šią džiaugsmo akimirka! Ruoškite ne tik kuprines ir plakatus, pirmiausia ruoškite savo širdis ir protus. Gerai apmąstykite troškimus, kuriuos patikėsite Jėzui per Sutaikinimo sakramentą ir Eucharistiją, kurią kartu švęsime. Žengdami pro Šventąsias duris atminkite, kad įsipareigojate šventai gyventi, maitintis Evangelija ir Eucharistija – Dievo žodžiu ir gyvenimo Duona, – kad pajėgtumėte kurti teisingesnį ir broliškesnį pasaulį.

Tegu Viešpats pašventina kiekvieną jūsų žingsnį, žengtą pro Šventąsias duris. Meldžiu Šventosios Dva-

sios, kad jus vestų ir apšviestų. Tikrosios Gailestingumo durys jums, jūsų šeimoms ir visiems, kurie jums padeda augti gerumu ir malone, tegul būna Mergelė Marija, visų Motina.

Vatikanas, 2016 m. sausio 6-oji,
Viešpaties Apsireiškimo iškilme

PRANCIŠKUS

Kreipimasis į Romos Rotos tribunolą pradedant naujus teisminius metus

2016 m. sausio 22 d.

Brangūs broliai!

Nuoširdžiai sveikinu jus ir dėkoju Dekanui už žodžius, kuriais pradėjo mūsų susitikimą.

Apaštališkojo Romos Rotos tribunolo tarnyba visada buvo paspirtis Petro įpėdiniui, kad Bažnyčia, neatskiriama susijusi su šeima, ir toliau skelbtų Dievo, Kūrėjo ir Atpirkėjo, planą dėl šeimos institucijos šventumo ir grožio. Ši užduotis aktuali visada, bet ypač reikšminga tapo mūsų laikais.

Šalia Romos Rotos kaip *šeimos tribunolo* (1) apibrėžimo norėčiau pabrėžti dar vieną savybę, būtent tai, kad Romos Rota yra ir *tiesos apie šventąjį ryšį tribunolas*. Abu šie aspektai papildo vienas kitą.

Juk Bažnyčia gali rodyti Dievo nesilpstančią gailestingąją meilę šeimoms, ypač sužeistoms nuodėmės bei gyvenimo išbandymų, ir sykiu skelbti neatimamą tiesą apie santuoką pagal Dievo planą. Ši tarnystė pirmiausia patikėta popiežiui ir vyskupams.

Sinodo šeimos klausimais kelyje, kuriuo žengti Viešpats mums leido per dvejus pastaruosius metus, veiksmingo kolegialumo dvasia pasiekėme gilesnių išmintingų išvalgų, įgalinusių Bažnyčią – be kita ko – parodyti, jog šeimos, kokios norėjo Dievas, nevalia painioti su bet kokia kitokio pobūdžio sąjunga.

Lydimą tokios pat dvasinės ir pastoracinės nuostatos, jūsų veikla – ir teisminė, ir prisidedanti prie nuolatinio ugdymo – remia ir skatina *opus veritatis*. Bažnyčia, tikinčiųjų labui per jūsų tarnystę konkrečiu atveju skelbdama tiesą apie santuoką, sykiu suvokia, jog tie, kurie

savanorišku pasirinkimu ar dėl nelaimingų gyvenimo aplinkybių (2) gyvena objektyviame klaidos būvyje, ir toliau yra Kristaus, ir todėl pačios Bažnyčios, gailėstin-gosios meilės objektas.

Šeima, grįsta neišardoma, vienijančia ir vaisinga santuoka, yra Dievo ir jo Bažnyčios, įsteigtos žmonijos iš-ganymo labui, „svajonė“ (3).

Pasak palaimintojo Pauliaus VI, Bažnyčia visada sky-rė „ypatingą, susirūpinimo ir meilės kupiną dėmesį šeimai bei jos problemoms. Per santuoką ir šeimą Die-vas išmintingai sujungė dvi didžiausias žmogiškąsias tikroves – užduotį perteikti gyvybę ir vyro ir moters teisėtą abipusę meilę, kuria jie pašaukti vienas kitą pa-pildyti dovanodami save vienas kitam ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai. Arba dar tiksliau: Dievas panorė, kad sutuoktiniai būtų Jo meilės dalininkai – tos asmeninės meilės, kuria Jis myli kiekvieną iš jų ir kviečia padėti bei dovanoti save vienas kitam siekiant savo asmeni-nio gyvenimo pilnatvės; meilės, kurią Jis neša žmonijai bei visiems savo vaikams ir kuria trokšta pagausinti žmonių vaikų, kad kuo daugiau jų taptų Jo gyvenimo bei amžinosios laimės dalininkais“ (4).

Šeima ir Bažnyčia įvairiais lygmenimis išvien lydi žmo-gų jo egzistencijos tikslo link, pirmiausia mokymais, kuriuos perteikia, bet sykiu ir savo kaip meilės ir gy-venimo bendruomenės prigimtimi. Iš tiesų, jei galima pagrįstai kalbėti apie „namų Bažnyčią“, tai Bažnyčiai teisėtai taikomas Dievo šeimos titulas. Todėl „šeimos dvasia Bažnyčiai yra lyg konstitucija: būtent taip turi atrodyti ir tokia turi būti krikščionybė. Aiškiai para-šyta: *Jūs nebesate ateiviai*, – sako šventasis Paulius, – *nei svetimi, bet šventųjų bendrapiliečiai ir Dievo namiškiai* (Ef 2, 19). Bažnyčia yra ir turi būti Dievo šeima“ (5).

Ir būtent todėl, kad yra motina ir mokytoja, Bažny-čia supranta, jog vienų krikščionių tikėjimas stiprus, išugdytas meilės, sustiprintas geros katechezės ir maitinamas maldos bei sakramentinio gyvenimo, o kitų – silpnas, apleistas, neugdytas, menkai išlavintas ar užmirštas.

Pravartu aiškiai pabrėžti, kad tikėjimo kokybė nėra esminė santuokinio sutikimo sąlyga; tas sutikimas, anot nuolatinio mokymo, pakertamas tik prigimtinu lygmeniu (plg. KTK, kan. 1055 § 1 ir 2). Juk *habitus fidei* įliejamas Krikšto akimirka ir toliau nuolatos slėpinin-gai daro poveikį sielai – net ir tada, kai tikėjimas yra neišlavintas ir psichologiniu lygmeniu atrodo, kad jo nėra. Neretai besituokiantieji, akinami sudaryti tikrą santuoką *instinctus naturae*, šventimo akimirka ribotai suvokia Dievo plano pilnatvę ir tik vėliau, gyvenda-

mi kaip šeima, atranda visa tai, ką Dievas, Kūrėjas ir Atpirkėjas, jiems nustatė. Tikėjimo ugdymo stygius ir klaida dėl santuokos vienatinumo, neišardomumo bei sakramentinio kilnumo pažeidžia santuokinį sutikimą tik tada, kai nulemia valią (plg. KTK, kan. 1099). Bū-tent todėl klaidos, susijusios su santuokos sakramen-tiškumu, įvertintinos labai dėmesingai.

Tad Bažnyčia, kupina naujo atsakomybės jausmo, san-tuoką ir jos esminius elementus – palikuonis, sutuokti-nių gerovę, vienatinumą, neišardomumą, sakramentiš-kumą (6) – ir toliau, nepaisydama šiuolaikinių modelių, akcentuojančių netvarumą ir trumpalaikiškumą, siūlo ne kaip idealą nedaugeliui, bet kaip tikrovę, kuria, pa-dedami Kristaus malonės, gali gyventi visi pakrikštyti tikintieji. Todėl pastoracinis poreikis, apimantis visas Bažnyčios struktūras, dar primygtiniau skatina jungti-nėmis pastangomis siekti tinkamo rengimo santuokai pasitelkus tam tikrą naują katechumenatą – pabrėžiu: tam tikrą naują katechumenatą, – kokio pageidavo kai kurie Sinodo tėvai (7).

Brangūs broliai, laikai, kuriais gyvename, labai rei-klūs ir šeimoms, ir mums, ganytojams, kurie esame pašaukti jas lydėti. Tai suvokdamas linkiu gero dar-bo Viešpaties dovanojamais naujais metais. Patikinu, jog melsiuosi už jus, ir to paties tikiuosi iš jūsų. Dievo Motina ir šventasis Juozapas tegu išmeldžia Bažnyčiai malonę augti šeimos dvasia, o šeimoms vis labiau jaus-tis gyva ir veiklia Dievo tautos dalimi. Dėkoju.

Nuorodos

- (1) Pijus XII. Kreipimasis į Romos Rotą 1940 m. spalio 1 d: *L'Osservatore Romano* (1940 10 02), p. 1.
- (2) „Galbūt ši rykštė turi bendrą vardą, kuris šiuo atveju yra la-bai teisingas. Tai – *egoizmas*. Jei žmogaus meilės karalijoje, kuri yra šeima, valdo egoizmas, jis ją silpnina, griaua, ardo. Mylėti nėra lengva, kaip paprastai manoma. Norint to išmokti, instink-to neužtenka. Juolab aistros. Malonumo irgi ne“ (G. B. Monti-ni. Pastoracinis laiškas Milano arkivyskupijai 1960 m. gavėnios proga).
- (3) Plg. Pijus XII. Enciklika *Casti conubii* (1930 12 31): AAS 22 (1930), 541.
- (4) Paulius VI. Kreipimasis į *Centro Italiano Femminile* nacionali-nio kongreso narius (1966 02 12): AAS 58 (1966), 219). Šventasis Jonas Paulius II Laiške šeimoms teigė, kad šeima yra *Bažnyčios kelias*: „*pirmutinis ir svarbiausias*“ (*Gratissimum sane* [1994 02 02], 2: AAS 82 [1994], 868).
- (5) Katechezė per 2015 m. spalio 7 d. bendrąją audienciją.
- (6) Plg. Augustinas. *De bono coniugali*, 24, 32; *De Genesi ad litte-ram*, 9, 7, 12.

(7) „Tas rengimas santuokai, mūsų manymu, bus lengvesnis, jei jaunimas bus ugdomas šeimoje, ir bus suprantamas tiems, kurie ketina steigti savo šeimą kaip pašaukimą, užduotį, didžiulę pareigą, suteikiančią gyvenimui aukščiausią tikslą ir pripildančią jį savo dovanų bei vertybių. Tai tikrovės nei iškreipia, nei perdeda“ (G. B. Montini. Pastoracinis laiškas Milano arkivyskupijai 1960 m. gavėnios proga).

Kreipimasis į Pašvęstojo gyvenimo jubiliejaus dalyvius

2016 m. vasario 1 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Šia proga parengiau kalbą apie pašvęstojo gyvenimo temas ir tris jo ramsčius. Yra ir kitų, bet trys pašvęstajam gyvenimui yra svarbūs. Pirmas yra pranašystė, antras – artumas, o trečias – viltis. Pranašystė, artumas, viltis. Tekstą patikėjau kardinolui prefektui, nes skaityti šiek tiek nuobodū, o aš labiau norėčiau su jumis pasikalbėti nuoširdžiai. Gerai?

Vienuoliai ir vienuolės, tai yra vyrai ir moterys, pašvęsti Viešpaties tarnystei, praktikuojantys Bažnyčioje didelį neturtą, skaisčią meilę, vedančią prie dvasinės tėvystės ir motinystės visos Bažnyčios atžvilgiu, klusnumą... Tačiau tas klusnumas kai ko stokoja, nes tobulai klusnus yra Dievo Sūnus, iš klusnumo ligi kryžiaus mirties sunaikinęs save, padaręs save žmogumi. Bet tarp jūsų yra labai klusnių vyrų ir moterų, praktikuojančių klusnumą – ne karišką, ne, ne tokį; tai – drausmė, kitas dalykas – širdies dovanojimo klusnumas. O tai yra pranašystė. „Bet ar nenorėtum daryti ką nors kita?“ „Taip, bet pagal regulą privalau daryti štai tai, tai ir tai, o pagal potvarkius tai ir dar tai. Jei ko nors aiškiai neregiju, pasikalbu su vyresniuoju, vyresniąja ir po pokalbio paklūstu.“ Tai yra pranašystė, priešinga anarchijos sėkloms, sėjamos velnio. „Ką darai?“ „Darau, kas man patinka.“ Valios anarchija yra velnio, ne Dievo duktė. Dievo Sūnui anarchija buvo svetima, jis nekviėt saviškių jėga priešintis savo priešams. Pats pasakė Pilotui: „Jei būčiau šio pasaulio karalius, pasišaukčiau savo kareivius manęs ginti.“ Tačiau jis pakluso savo Tėvui. Jis tik prašė: „Tėve, prašau, tik ne ta taurė, ne ta... Bet tegu būna tavo valia.“ Jei iš klusnumo priimate ką nors, kas jums nepatinka, tą klusnumą reikia nuryti, įgyvendinti. Todėl tai ir yra pranašystė. Pranašystė – sakyti žmonėms, kad yra laimės, didybės

kelias, kelias, pripildantis džiaugsmo, Jėzaus kelias. O tai reiškia būti arti Jėzaus. Pranašystė yra dovana, charizma, kurios reikia prašyti iš Šventosios Dvasios: kad žinočiau, kokius žodžius ištarti reikiama akimirka; kad ką nors padaryčiau reikiamu metu; kad mano visas gyvenimas būtų pranašystė. Vyrai ir moterys pranašai. Ir tai yra labai svarbu. „Bet mes darome, ką ir visi kiti...“ Ne. Pranašystė yra sakyti ką nors, kas teisingiau, gražiau, didingiau, geriau, – tai, kam visi esame pašaukti.

Kitas žodis yra artumas. Pašvęstieji vyrai ir moterys negali nutolti nuo žmonių ir turėti visus patogumus. Ne, jiems reikia prisitarti, kad suprastų krikščionių ir nekrikščionių gyvenimą, kančias, problemas, daugybę dalykų, kurie suprantami tik pašvęstajam ar pašvęstajai prisitartinus – artumoje. „Bet, tėve, aš – klauzūrinė sesuo, ką man daryti?“ Prisiminkite šventąją Kūdikėlio Jėzaus Teresę, misijų globėją, ji buvo artima savo karšta širdimi; laišakai, kuriuos gaudavo iš misionierių, priartindavo ją prie žmonių. Artumas. Tapti pašvęstuoju nereiškia palypėti visuomenėje vienu, dviem, trimis laipteliais aukštyn. Tiesa, yra tėvų, kurie sako: „Žinot, tėve, turiu dukrą, kuri yra sesuo, turiu sūnų, kuris yra brolis!“ Jie tai sako didžiudamiesi. Ir tai teisinga! Tėvams džiugu turėti pašvęstųjų vaikų, tikra tiesa. Tačiau pašvęstiesiems šis gyvenimo būvis neleidžia žvelgti į kitus [abejingai]. Pašvęstasis gyvenimas turi priartinti juos prie žmonių: priartinti fiziškai, dvasiškai, leisti pažinti žmones. „O, taip, tėve, mano bendruomenėje vyresnioji leido išeiti, eiti į vargšų kvartalus...“ „O ar jūsų bendruomenėje yra garbaus amžiaus seserų?“ „Taip, taip... trečiame aukšte yra slaugė.“ „Ir kiek kartų per dieną susitinki su garbaus amžiaus seserimis, galinčiomis būti tau motina ar senele?“ „Bet, tėve, aš darbe turiu labai daug pareigų ir negaliu nueiti...“ Artumas! Kas pašvęstajam ar pašvęstajai yra pirmutinis artimas? Bendruomenės brolis ar sesuo. Ir artumas turi būti mielas, geras, kupinas meilės. Žinau, kad jūsų bendruomenėse niekada nėra apkalbų, niekada, niekada... Štai kaip galima atsikratyti apkalbų. Atidžiai paklauskite: jokių apkalbų, jokio apkalbų terorizmo, nes kuris apkalba, yra teroristas. Jis savo bendruomenėje yra teroristas, nes į ją metą žodžių bombą ir ramiai nueina. Tai – griovimas! Tas, kuris taip elgiasi, sugriauna kaip bomba ir pasišalina. Apaštalas Jokūbas sakė, jog sunkiausia dorybė, sunkiausia žmogiška ir dvasinė dorybė tikriausiai yra valdyti savo liežuvį. Jei norisi pasakyti ką nors negera apie brolių ar seserį, numesti apkalbų bombą, įsikąsk liežuvį! Jokio terorizmo bendruomenėse! „Bet, tėve, o jei yra koks nors trūkumas, kas nors taisytina?“ Tada pasakyk tam asmeniui: tavo nuostata mane erzina, arba kad ji neteisinga. O jei tai netinka, nes kartais būna neprotinga, pasakyk apie

tai asmeniui, kuris gali pataisyti, išspręsti problemą, ir daugiau nė vienam. Ar supratote? Apkalbos nieko neduoda. „O kapituloje?“ Ten taip! Viešai reikia išsakyti viską, kas jaučiama, nes egzistuoja pagunda nutylėti ką nors kapituloje, o paskui pasakyti tai išorėje: „Matei, kokia priorė? Matei, kokia abatė? Koks vyresnysis?..“ Bet kodėl visko neišsakyti kapituloje? Ar aišku? Yra artumo dorybių, ir jų turėjo šventieji, turėjo pašvęstieji šventieji. Šventoji Kūdikelio Jėzaus Teresė niekada ne-dejavo dėl darbo, dėl diskomforto, keliamo sesers, kurią kas vakarą turėdavo nulydėti į valgomąjį. Niekada! Nes ta vargšė sesuo buvo labai garbaus amžiaus, kone paralyžiuota, prastai vaikščiojo, kentėjo skausmus – aš ją suprantu! – buvo ir šiek tiek neurotiška... Ji [šventoji Teresė] niekuomet neidavo kitai seseriai pasiguosti: „Bet kaip ji mane nervina!“ O ką darydavo? Padėdavo jai, nuvesdavo prie stalo, atriekdavo duonos ir jai šypsodavosi. Štai šitai ir yra artumas! Artumas! Jei savo bendruomenėje mėtai apkalbų bombas, šitai nėra artumas: tai – karas! Atitolimas, kurstymas nutolti, anarchijos kurstymas bendruomenėje. Jei šiais Gailestingumo metais nė vienas ir nė viena iš jūsų netaps apkalbų teroristu ar teroriste, bus sėkmė Bažnyčiai, didžiulio šventumo sėkmė! Drąsos! Artumas.

Po to viltis. Prisipažįstu, jog man daug kainuoja regėti pašaukimų nuosmukį, priimant vyskopus klausyti jų: „Kiek turite seminaristų?“ „Keturis, penkis...“ Kai savo vienuoliškiosiose – vyrų ir moterų – vienuolijose turite po vieną, du naujokus, o bendruomenė sensta ir sensta... Kai yra vienuolynų, didelių vienuolynų Ispanijoje – kardinolas Amigo Vallejo gali pasakyti, kiek yra tokių, kurie artėja prie pabaigos su keturiomis ar penkiomis garbaus amžiaus seserimis... Ir man kyla pagunda, priešinga vilčiai: „Bet, Viešpatie, kas vyksta? Kodėl pašvęstojo gyvenimo iščios tapo tokios bergždžios?“ Kai kurios kongregacijos eksperimentuoja „dirbtine inseminacija“. Ką daro? Priiminėja: „O taip, ateikit, ateikit, ateikit...“ O paskui viduje ima rastis problemų. Ne. Priimti reikia atsakingai! Būtina gerai atpažinti tikrą pašaukimą ir padėti jam bręsti. Tikiu, kad priešingai to bergždumo keliamai pagundai netekti vilties turėtume daugiau melstis. Melstis nenuilstamai. Man labai padeda Rašto tekstas, kur Hana – Samuelio motina – meldžiasi ir prašo sūnaus. Ji meldžiasi judindama lūpas. Senas kunigas, šiek tiek nusilpusio regėjimo ir neprimatantis, pamanė, kad ji girta. Tačiau tos moters širdis [sakė Dievui]: „Noriu sūnaus!“ Klausiu jūsų: ar regint tokį pašaukimų nuosmukį jūsų širdis irgi taip intensyviai meldžiasi? „Mūsų kongregacijai reikia sūnų, mūsų kongregacijai reikia dukterų...“ Viešpats, kuris yra toks dosnus, tikrai išpildys savo pažadus, bet turime prašyti. Turime belstis į Jo širdies duris. Mat gresia vienas pavojus –

žiauru, bet turiu tai pasakyti: jei kokia nors vienuolių kongregacija mato, kad nebeturi vaikų ir anūkų, ir ima vis mažėti, ji prisiriša prie pinigų. O juk žinote, kad pinigai yra velnio mėšlas. Stokodamos malonės turėti pašaukimų ir vaikų, tokios kongregacijos mano, jog jų gyvybę išgelbės pinigai, ir galvoja apie senatvę: kad netrūktų to, netrūktų ano... Tada nebėra vilties! Viltis yra tik Viešpatyje! Pinigai tau niekada nieko neduos. Priešingai: pargriaus! Ar supratote?

Štai ką norėjau pasakyti, užuot skaitęs puslapius, kuriuos kardinolas prefektas įduos jums vėliau.

Dėkoju jums už viską, ką darote, pašvęstieji – kiekvienas pagal savo charizmą. Ir noriu pabrėžti pašvęstųjų moterų, seserų svarbą. Kas būtų Bažnyčia, jei nebūtų seserų? Kartą jau sakiau: nuvykęs į ligonines, mokyklas, parapijas, gyvenamuosius rajonus, misijas, atrasi savo gyvenimą pašventusių vyrų ir moterų... Per paskutinę savo kelionę į Afriką – regis, apie tai jau kalbėjau vienoje audiencijoje – sutikau 83 metų seserį italę. Ji man tarė: „Aš čia jau 23 ar 26 – nebepamenu tiksliai kiek – metus. Dirbu slauge ligoninėje.“ Tik pagalvokit: 26 metus iš 83! „Ir parašiau į Italiją, kad niekada negrįšiu.“ Apsilankęs kapinėse, pamatai, kiek daug vienuolių misionierių ir seserų, mirusių keturiasdešimties metų amžiaus, nes juos pasiglemžė ligos, gyvybę sudegino toms šalims būdingos karštinės... Tada sakai: tai – šventieji! Tai – sėklos! Turime prašyti Viešpaties šiek tiek pasilenkti prie tų kapinių, pažvelgti, kiek daug nuveikė mūsų pirmtakai, ir duoti mums daugiau pašaukimų, nes mums jų reikia!

Labai dėkoju už šį apsilankymą. Dėkoju kardinolui prefektui, monsinjorui sekretoriui ir pasekretoriams už tai, ką nuveikėte per šiuos Pašvęstojo gyvenimo metus. Bet prašau neužmiršti pranašystės klusnumu, artumo, to, kad pat svarbiausias artimas, pats artimiausias artimas yra bendruomenės brolis ir sesuo, ir viltis. Tegul Viešpats turi sūnų ir dukterų, gimusių jūsų kongregacijose, ir melskitės už mane. Dėkoju!

Šiam susitikimui parengta, bet neperskaityta popiežiaus Pranciškaus kalba

Brangūs broliai ir seserys!

Džiugu susitikti su jumis baigiant šiuos pašvęstajam gyvenimui paskirtus metus.

Vieną dieną Jėzus, kupinas begalinio gailestingumo, kreipėsi į kiekvieną iš mūsų ir asmeniškai pakvietė:

„Ateik ir sek paskui mane“ (Mk 10, 21). Čia esame tik todėl, kad atsakėme „taip“. Vieni tai ištarėme karštai ir džiugiai, kiti sunkiai, galbūt kupini netikrumo. Vis dėlto visi sekėme paskui Jį dosniai, leisdami save vesti keliais, kurių neįsivaizdavome. Dalijomės su Juo artumo akimirkomis: „Eikite sau vieni <...> ir truputį pailsėkite“ (Mk 6, 31); tarnystės ir misijos momentais: „Jūs duokite jiems valgyti!“ (Lk 9, 13); galiausiai jo kryžiumi: „Jei kas nori eiti paskui mane, <...> teneša savo kryžių“ (Lk 9, 23). Jis įtraukė mus į savo santykį su Tėvu, dovanojo mums savo Dvasią, išplėtė mūsų širdis iki savosios didumo mokydamas mylėti vargšus ir nusidėjėlius. Išvien sekėme paskui Jį mokydamiesi iš Jo tarnauti, priimti, atleisti, broliškai mylėti. Mūsų pašvęstasis gyvenimas prasmingas todėl, kad, likdami su Juo ir Juo nešini eidami pasaulio keliais, daromės panašūs į Jį, tampame Bažnyčia, dovana žmonijai.

Metai, kuriuos užbaigiame, leido Bažnyčioje labiau suspindėti pašvęstojo gyvenimo grožiui ir šventumui, sustiprino pašvęstųjų dėkingumą už pašaukimą ir atsako džiaugsmą. Kiekvienas pašvęstasis ir kiekviena pašvęstoji turėjo galimybę aiškiau suvokti savo tapatybę ir kupinas ar kupina naujo užsidegimo apaštalautei – į ateitį rašyti naujus gerumo puslapius sekant steigėjų charizma. Dėkojame Viešpačiui už viską, ką jis davė mums išgyventi šiais iniciatyvų turtingais metais. Dėkoju Pašvęstojo gyvenimo institutų ir apaštališkojo gyvenimo draugijų kongregacijai už didelius renginius, organizuotus ir įgyvendintus Romoje ir pasaulyje.

Metai baigiasi, bet mūsų įsipareigojimas likti ištikiems gautiems pašaukimams ir augti meile, dovanojimusi, kūrybiškumu nenutrūksta. Todėl norėčiau palikti jums tris žodžius.

Pirmasis yra *pranašystė*. Tai – jūsų savitumas. Tačiau kokios pranašystės iš jūsų laukia Bažnyčia ir pasaulis? Pirmiausia esate pašaukti skelbti – net pirmiau savo gyvenimu nei žodžiais – Dievo tikrovę, kalbėti apie Dievą. Jei Jis kartais atmetamas ar nustumiamas į paribį ar ignoruojamas, turime savęs klausti, gal kartais buvome per menkai skaidrūs, kad persišviestų Jo veidas, o labiau rodėme save? Dievo veidas ir Tėvo, „gailestingo ir mylinčio, lėto supykti ir kupino ištikimos meilės“ (plg. Ps 103, 8), veidas. Norint tą veidą parodyti, reikia palaikyti asmeninį santykį, kasdien puoselėti draugystę su Juo malda, ypač tylia adoracija, kalbantis širdis į širdį.

Antrasis mano jums patikimas žodis yra *artumas*. Dievas Jėzujė padarė save artimą kiekvienam vyrui ir

kiekvienai moteriai: dalijosi jaunavedžių džiaugsmu Galilėjos Kanoje ir našlės iš Naino sielvartu; įžengė į mirties palytėtus Jayro ir nardu kvepiančius Betanijos namus; prisiėmė ligas ir kančias, galop atidavė savo gyvybę, kad visus išpirktų. Sekti paskui Kristų reiškia eiti ten, kur Jis ėjo; rūpintis, kaip gerajam samariečiui, kelyje sutinkamais sužeistaisiais; būti, kaip Jėzus, artimam žmonėms; dalytis jų džiaugsmiais ir skausmais; savo meile rodyti tėvišką Dievo veidą ir motinišką Bažnyčios rūpinimąsi. Kad nė vienas niekada nebūtų tolimas, atsiskyręs, užsidaręs ir todėl bergždžias. Kiekvienas ir kiekviena iš jūsų pašaukti tarnauti broliams pagal savo charizmą: vieni malda, kiti katecheze, treči mokymu, dar kiti rūpinimusi ligoniais ar vargšais, Evangelijos skelbimu, įvairiais gailestingumo darbais. Svarbu gyventi ne sau, kaip Jėzus gyveno ne sau, bet Tėvui ir mums.

Atkakome prie trečiojo žodžio – *vilties*. Liudydami Dievą ir Jo gailestingąją meilę, Kristaus malonės padedami, galite įkvėpti vilties mūsų žmonijai, paženklintai įvairiopų baimių bei nerimo ir kartais bandomai neviltimi. Galite padėti jai pajauti atnaujinančią palaiminimų, sąžiningumo, atjautos galią, gerumo, paprasto, kuklaus, prasmės kupino gyvenimo vertingumą. Galite sustiprinti viltį ir Bažnyčioje. Štai, pavyzdžiui, ekumeninis dialogas. Prieš metus surengtas įvairioms krikščioniškoms konfesijoms priklausančių pašvęstųjų susitikimas buvo graži naujovė, verta tęsinio. Įvairiopus charizminis ir pranašiškas pašvęstųjų gyvenimo liudijimas gali padėti visiems labiau pripažinti vienybę ir prisidėti prie višiškos bendrystės.

Brangūs broliai ir seserys, neleiskite, kad jūsų kasdienis apaštalavimas būtų sąlygojamas amžiaus ar skaičiaus. Svarbiausia yra gebėjimas pakartoti pradinį „taip“ Jėzaus kvietimui, kuris ir toliau vis naujaip jaučiamas kiekviename gyvenimo tarpsnyje. Jo kvietimas ir mūsų atsakas išlaiko mūsų viltį gyvą. *Pranašystė, artumas, viltis*. Taip gyvendami širdyje jausite džiaugsmą, skiriamąjį Jėzaus sekėjų, juolab pašvęstųjų, ženklą. O jūsų gyvenimas bus patrauklus gausybei vyrų ir moterų, aikštėn iškeliantis Dievo garbę ir Kristaus Sužadėtinės – Bažnyčios grožį.

Brangūs broliai ir seserys, dėkoju Viešpačiui už tai, kas esate ir ką darote Bažnyčioje ir pasaulyje. Laiminu ir patikiu jus mūsų Motinai. Ir prašau – neužmirškite melstis už mane.

Homilija per šv. Mišias Viešpaties Paaukojimo šventės dieną ir užbaigiant Pašvęstojo gyvenimo metus

2016 m. vasario 2 d.

Prieš mūsų akis paprastas, kuklus ir didelis įvykis: Marija ir Juozapas neša Jėzų į Jeruzalės šventyklą. Kūdikis kaip ir visi kiti kūdikiai, bet sykiu nepaprastas: jis yra viengimis Sūnus, atėjęs dėl visų. Tas Kūdikis mums atnešė Dievo gailestingumą ir šventumą: Jėzus yra Tėvo gailestingumo veidas. Tokį paveikslą Evangelija mums siūlo baigiantis Pašvęstojo gyvenimo metams, taip entuziastingai išgyventiems metams. Jie kaip upė dabar įteka į gailestingumo jūrą, į didžiulį meilės slėpinį, kuriuo gyvename Ypatingojo jubiliejaus metu.

Šiandienė šventė, pirmiausia Rytuose, buvo pavadinta *susitikimo švente*. Iš tikrųjų Evangelijos skaitinyje, kuris buvo paskelbtas, regime įvairius susitikimus (plg. Lk 2, 22–40). Šventykloje Jėzus *susitinka su mumis, o mes susitinkame su Juo*. Susimąstę žvelgiame į susitikimą su senuoju Simeonu, atstovaujantiu ištikimam Izraelio lūkesčiui bei nuoširdžiam džiugesiui dėl išpildytų senų pažadų. Gėrimės susitikimu su susenusia pranaše Ona, kuri, išvydusi Kūdikį, nepaprastai pradžiunga ir ima šlovinti Dievą. Simeonas ir Ona yra *lūkestis ir pranašystė*, Jėzus yra *naujybė ir išpildymas*: Jis pasirodo mums kaip amžina *Dievo stajgmena*; šiame dėl visų gimusiame Kūdikyje susitinkame su *praetimi*, kurią sudaro atmintis ir pažadai, ir vilties kupina *ateitimi*.

Visame tame galime išvelgti pašvęstojo gyvenimo pradžią. Pašvęstieji ir pašvęstosios pirmiausia yra pašaukti būti susitikimo vyrais ir moterimis. Juk pašaukimas kyla ne iš sumanymo, sugalvoto už „rašomojo stalo“, bet iš Viešpaties malonės, pasiekiančios mus per gyvenimą pakeičiantį susitikimą. Tas, kuris susitinka Jėzų, negali likti toks, koks buvo pirma. Jėzus yra naujybė, padaranti visa nauja. Kas šiuo susitikimu gyvena, tas tampa liudytoju ir sudaro sąlygas susitikti kitiems; jis taip pat tampa susitikimo kultūros skatintoju, išvengdamas užsisklendimo savyje.

Laiško žydams ištraukoje, kurią girdėjome, primeinama, jog pats Jėzus, kad susitiktų su mumis, nesvyruodamas prisiėmė mūsų žmogiškąjį būvį: „Kadangi vaikų kraujas ir kūnas bendri, tai ir jis lygiomis juos prisiėmė“ (Žyd 2, 14). Jėzus mus išganė ne „iš išorės“, likdamas už mūsų dramos ribų, bet panorėdamas dalytis mūsų gyvenimu. Pašvęstieji ir pašvęstosios

pašaukti būti to Dievo *artumo*, to *dalijimosi* trapumu, *dalijimosi* nuodėmingo bei sužeisto mūsų laikų žmogaus būviu konkrečiu ir pranašišku ženklu. Visos pašvęstojo gyvenimo formos, kiekviena pagal savo ypatybes, pašauktos nuolatos vykdyti misiją dalydamosi „džiaugsmu ir viltimi, liūdesiu ir sielvartu, patiriamais žmonių, ypač neturtingųjų ir visų prispaustųjų“ (plg. *Gaudium et spes*, 1).

Evangelijoje mums sakoma: „Kūdikio tėvas ir motina stebėjosi tuo, kas buvo apie jį kalbama“ (Lk 2, 33). Juozapas ir Marija išsaugo to šviesos bei vilties kupino susitikimo sukeltą nuostabą visoms tautoms. Mes, krikščionys ir pašvęstieji asmenys, irgi esame *nuostabos sergėtojai*. Nuostabos, kuri reikalauja nuolatos atsinaujinti skiriant dėmesio nuolatiniam dvasiniam gyvenimui ir stengiantis savo charizmas išrutulioti į abstraktų mokymą – steigėjų charizmos, kaip sakiau kitais kartais, neturi būti uždarnos butelyje, paverčiamos muziejaus eksponatais. Mūsų steigėjus gaivino Dvasia, jie nebijojo teptis rankų kasdieniu gyvenimu, žmonių problemomis, drąsiai leistis į geografinius bei egzistencinius pakraščius. Nenuleido rankų susidūrę su kliūtimis ir kitų nesupratingumu, nes savo širdyje išlaikė susitikimo su Kristumi nuostabą. Jie nesistengė prisijaukinti Evangelijos malonės, bet širdyje visada jautė sveiką nerimą, didžiulį troškimą nešti Viešpatį kitiems taip, kaip Marija ir Juozapas jį nešė į šventyklą.

Galiausiai šiandienė šventė moko gyventi *padėka* už susitikimą su Jėzumi ir pašaukimo į pašvęstąjį gyvenimą dovaną. Dėkojimas, padėka – *Eucharistija*. Kaip būna puiku regėti laimingus pašvęstųjų asmenų, galbūt jau ir garbaus amžiaus kaip Simeonas ir Ona, veidus, patenkintus ir spindinčius dėkingumu už savo pašaukimą. Štai žodžiai, kuriais galima apibendrinti viską, ką išgyvenome šiais Pašvęstojo gyvenimo metais: dėkingumas už Šventosios Dvasios, nuolatos gaivinančios Bažnyčią įvairiomis charizmomis, dovaną.

Evangelijos skaitinys užbaigiamas taip: „Vaikelis augo ir stiprėjo; jis darėsi pilnas išminties, ir Dievo malonė buvo su juo“ (Lk 2, 40). Tegu Viešpats Jėzus, motiniškai užtariant Marijai, auga mumyse ir didina kiekvieno iš mūsų troškimą susitikti, sergėti nuostabą ir padėkos džiaugsmą. Tada jo šviesa patrauks ir kitus bei leis jiems susitikti su Tėvo gailestingumu.

Popiežius Pranciškus

Krikščionių vienybė

2016 m. sausio 20 d.

Klausėmės Biblijos teksto, kuris šiais metais lydi Maldos už krikščionių vienybę savaitę sausio 18–25 dienomis. Šią ištrauką iš Pirmojo Petro laiško parinko ekumeninė grupė iš Latvijos Pasaulio Bažnyčių tarybos ir Popiežiškiosios krikščionių vienybės tarybos pavedimu.

Rygos liuteronų katedros centre yra krikštykla, išlikusi iš XII amžiaus, kai Latviją evangelizavo šventasis Meinhardas. Ši krikštykla – iškalbingas ženklas, liudijantis visų Latvijos krikščionių – katalikų, liuteronų ir ortodoksų – tikėjimo pamatą. Tas pamatas yra mūsų bendras krikštas. Vatikano II Susirinkimas teigia: „Krikštas įsteigia sakramentinį vienybės ryšį tarp visų, kurie per jį atgimė“ (*Unitatis redintegratio*, 22). Pirmasis Petro laiškas adresuotas pirmajai krikščionių kartai, kad jie suvoktų per krikštą gautą dovaną ir drauge jos apimamus reikalavimus. Šios Maldos savaitės proga mes taip pat esame kviečiami visa tai iš naujo atrasti ir veikti drauge, nepaisant mūsų susiskaldymų.

Bendras krikštas pirmiausia reiškia tai, kad visi esame nusidėjėliai ir turime būti išgelbėti, atpirkti, išlaisvinti iš nuodėmės. Tai negatyvusis aspektas, kuris Pirmajame Petro laiške vadinamas „tamsybėmis“, kai sakoma: „pašaukė jus iš tamsybių į savo nuostabią šviesą“. Tai mirties patirtis, tapusi Kristaus savastimi, kuri simbolizuojama krikštu per panardinimą į vandenį, po kurio eina išnirimas – prisikėlimo ir naujo gyvenimo Kristuje simbolis. Išpažindami bendrą krikštą tvirtiname, kad mes, visi krikščionys – katalikai, protestantai ir ortodoksai, turime bendrą patirtį, esame pakviesti iš negailestingų priešiškų tamsybių į susitikimą su gyvuoju Dievu, apšviesti gailestingumu. Deja, visi išgyvename savanaudiškumą, sukeliančių skaldymąsi, užsisklendimą, panieką. Iš naujo pradėti nuo krikšto reiškia vėl atrasti gailestingumo versmę, vilties versmę visiems, nes nė vienas žmogus nėra atskirtas nuo Dievo gailestingumo.

Dalyvavimas šioje malonėje sudaro tarp mūsų, krikščionių, neišardomą ryšį, taigi krikšto dėka galime vieni kitus laikyti tikrais broliais. Visi iš tikrųjų esame šventa Dievo tauta, nors dėl savo nuodėmių dar nesame visiškai vieninga tauta. Per krikštą veikiantis Dievo gailestingumas yra stipresnis už mūsų susiskaldymus. Kiek priimame gailestingumo malonę, tiek vis pilnatviškiau tampame Dievo tauta, taip pat geriau gebame skelbti jo stebuklingus darbus, padėdami nuo paprasto broliško vienybės liudijimo. Mes, krikščionys, galime visiems skelbti Evangelijos galybę, išipareigodami dalytis kūniškais ir dvasiniais gailestingumo

darbais. Taip konkrečiai liudijama vienybė tarp krikščionių: protestantų, ortodoksų, katalikų.

Mieli broliai ir seserys, visi mes, krikščionys, per krikšto malonę gavome Dievo gailestingumą ir buvome priimti į jo tautą. Visi, katalikai, ortodoksai ir protestantai, sudarome karališkąją kunigystę ir šventąją tautą. Tai reiškia, kad gavome bendrą misiją – perduoti gautąjį gailestingumą kitiems, pradėdami nuo vargingiausių ir apleisčiausių. Per šią Maldos savaitę meldsimės, kad visi Kristaus mokiniai rastų būdą drauge bendradarbiauti ir nešti Tėvo gailestingumą į visas žemės vietas.

Gailestingumas gelbsti

2016 m. sausio 27 d.

Šventajame Rašte Dievo gailestingumas veikia visoje Izraelio tautos istorijoje.

Viešpats savo gailestingumu lydi patriarchų kelią, jis dovanoja jiems vaikų nepaisydamas jų nevaisingumo būklės, veda juos malonės ir susitaikinimo keliais, kaip rodo Juozapo ir jo brolių istorija (plg. *Pr* 37–50). Mąstau apie daugybę brolių, tarp kurių šeimoje atsirado atotrūkis, ir jie tarpusavyje nebesikalba. Tačiau šie Gailestingumo metai yra gera proga vėl susitikti, apsikabinti, atsiprašyti ir pamiršti negerus dalykus. Kaip žinome, Egipte tautai gyvenimas tapo sunkus. Ir būtent tuo metu, kai izraelitai buvo visiškai nusilpę, Viešpats įsiterpia ir išgelbėja.

Išėjimo knygoje skaitome: „Po to praslinko daug laiko, mirė Egipto karalius. Izraeliečiai dejavo lažo slegiami ir šaukėsi pagalbos. Jų šauksmas iš vergijos pakilo iki Dievo. Dievas, išgirdęs jų dejonę, atsiminė savo sandorą, sudarytą su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu. Dievas pažvelgė į izraeliečius ir atkreipė į juos dėmesį“ (*Iš* 2, 23–25). Gailestingumas negali likti abejingas prispaustųjų kančioms, šauksmui tų, kurie patiria smurtą, pavergiami, pasmerkami mirti. Tai skausminga tikrovė, užgaunanti kiekvieną epochą, taip pat ir mūsų. Ji nulemia tai, kad dažnai jaučiamės nepajėgūs, esame gundomi užkietinti širdį ir galvoti apie kitką. Tačiau Dievas „nėra abejingas“ (*Žinia* 2016 m. Pasaulinės taikos dienos proga, 1), jis niekuomet nenusigrežia nuo žmogaus kančios. Gailestingumo Dievas atsiliepia ir rūpinasi vargšais, tais, kurie šaukiasi iš nevilties. Dievas išklauso ir įsiterpia gelbėdamas, pašaukdamas žmones, gebančius išgirsti kančios dejonę ir darbuotis prislėgtųjų labui.

Šitaip prasideda Mozės, tarpininkaujančio išlaisvinant tautą, istorija. Jis stoja faraono akivaizdon, siekdamas jį įtikinti, kad leistų Izraeliui išvykti; po to jis veda savo tautą per Raudonąją jūrą ir per dykumą į laisvę. Mozė,

kurį dieviškasis gailestingumas išgelbėjo ir naujai atgimdė iš mirties Nilo vandenyse, tampa to paties gailestingumo tarpininku, leidamas tautai gimti laisvai ir išvaduotai iš Raudonosios jūros vandenų. Taip pat ir mes šiais Gailestingumo metais galime atlikti šį darbą ir būti gailestingumo tarpininkai per gailestingumo darbus – artindamiesi, atnešdami paguodą, vienydami. Galima įvykdyti tiek daug gerų dalykų.

Dievo gailestingumas visuomet veikia gelbėdamas. Tai visiškai priešinga darbams tų, kurie visuomet siekia žudyti: pavyzdžiui, tų, kurie sukelia karus. Viešpats per savo tarną Mozę veda Izraelį dykumoje, tarsi jis būtų vaikas, auklėja jį tikėjimu ir sudaro su juo sandorą, sukurdamas labai stiprų meilės ryšį, kaip tėvo su sūnumi ar sutuoktinio su sutuoktine.

Tiek siekia dieviškasis gailestingumas. Dievas siūlo ypatingą, išskirtinį, privilegijuotą meilės santykį. Mokydamas Mozę, kas yra sandora, jis sako: „O dabar, jei paklusite mano balsui ir laikysitės mano sandoros, jūs būsite mano nuosavybė, brangesnė už visas kitas tautas. Iš tikrųjų man priklauso visa žemė, bet jūs būsite mano kunigiška karalystė ir šventa tauta“ (Iš 19, 5–6).

Žinoma, Dievui priklauso visa žemė, nes jis ją sukūrė; tačiau tauta tampa jam ypatinga nuosavybe: tai jo asmeninės „aukso ir sidabro atsargos“, panašiai kaip tos, kurias karalius Dovydas atidėjo šventyklos statybai.

Taip mes tampame skirti Dievui priimdami jo sandorą ir leisdami jį išgelbėjami. Dievo gailestingumas daro žmogų brangų, kaip asmeninį turtą, kuris jam priklauso, kurį jis saugo ir kuriuo gėrisi.

Tokie yra dieviškojo gailestingumo stebuklai, kurie pasiekia savo pilnatvę Viešpatyje Jėzuje, „naujoje ir amžinoje sandoroje“, įvykdytoje jo krauju, – jis savo atleidimu sunaikina mūsų nuodėmę ir galutinai padaro mus Dievo vaikais (plg. 1 Jn 3, 1), džiugiais ir brangiais gero ir gailestingo Tėvo rankose. Jei esame Dievo vaikai ir turime galimybę gauti šį paveldą – jo gerumo ir gailestingumo paveldą – kitų labui, prašykime Viešpaties, kad šiais Gailestingumo metais mes taip pat vykdytume gailestingumo darbus; kad atvertume savo širdis eidami pas visus su gailestingumo darbais, tuo gailestingumo paveldu, kurį Dievas Tėvas mums skyrė.

Gailestingumas ir misija

2016 m. sausio 30 d.

Diena po dienos vis giliau įžengiame į šventųjų Gailestingumo metų šerdį. Mums einant pro Šventąsias duris

Viešpats veda mūsų žingsnius, jis ateina mūsų pasitikti ir visuomet pasilieka su mumis nepaisydamas mūsų nesėkmių ir prieštarų. Niekuomet nepaliaukime jautę poreikio gauti jo atleidimą. Kai esame silpni, jo artumas mus stiprina ir leidžia išgyventi tikėjimą su didesniu džiaugsmu.

Šiandien noriu jums kalbėti apie glaudų ryšį tarp *gailestingumo* ir *misijos*. Šv. Jonas Paulius II mums primena: „Bažnyčia gyvena autentišką gyvenimą išpažindama ir skelbdama gailestingumą <...> ir vesdama žmones prie Išganytojo gailestingumo versmių“ (*Dives in misericordia*, 13). Kaip krikščionys esame pašaukti būti Evangelijos misionieriais. Sužinoję gerą naujieną ar išgyvenę gražią patirtį mes natūraliai siekiame dalytis tuo su kitais. Jaučiame, kad negalime sulaikyti mums duoto džiaugsmo, ir norime jį skleisti. Viduje sukilęs džiaugsmas yra toks, kad verčia mus juo dalytis.

Panašiai turėtų būti, kai sutinkame Viešpatį: džiaugsmas dėl šio susitikimo, dėl jo gailestingumo, dalijimasis Viešpaties gailestingumu. Konkretus ženklas, rodantis, kad iš tikrųjų sutikome Jėzų, yra džiaugsmas, kurį patiriame dalydamiesi tuo su kitais. Tai nėra „prozelitizmas“, tai – dovana: dovanuju tau tai, kas man teikia džiaugsmo. Skaitydami Evangeliją matome, kad tokia buvo pirmųjų mokinių patirtis. Po pirmo susitikimo su Jėzumi Andriejus tuoj pat nuėjo apie tai pasakyti savo broliui Petriui (plg. Jn 1, 40–42), o Pilypas – Natanaeliui (plg. Jn 1, 45–46). Sutikti Jėzų – tai patirti jo meilę. Ši meilė mus perkeičia ir įgalina perteikti kitiems jos duodamą galią. Tam tikra prasme galime sakyti, kad Krikšto dieną kiekvienam iš mūsų buvo suteiktas naujas vardas prie to, kurį mums davė mama ir tėtis; šis vardas yra „Kristoforas“. Mes visi esame „Kristoforai“. Ką tai reiškia? „Kristaus nešėjai“. Šis vardas apibūdina mūsų nuostatą, Kristaus džiaugsmo nešėjo, Kristaus gailestingumo nešėjo nuostatą. Kiekvienas krikščionis yra „Kristoforas“, tai yra Kristaus nešėjas!

Iš Tėvo gaunamas gailestingumas yra teikiamas ne kaip privati paguoda, bet padaro mus įrankiais, kad kiti taip pat galėtų priimti tą pačią dovaną. Yra nuostabi sąsaja tarp gailestingumo ir misijos. Gailestingumo patyrimas daro mus gailestingumo misionieriais, o buvimas misionieriais leidžia mums vis labiau augti Dievo gailestingumu. Todėl atsakingai priimkime tai, kad esame krikščionys, ir įsipareigokime gyventi kaip tikintieji, nes tik tuomet Evangelija galės paliesti žmonių širdis ir atverti jas priimti meilės malonę, priimti šį didį visus apimantį Dievo gailestingumą.

Arkivyskupas Gintaras Grušas

Pamokslas Vilniaus arkikatedroje bazilikoje Vasario 16-ąją

„Kaip lietus ir sniegas nukrinta iš dangaus ir tenai nebegrįžta, bet žemę drėkina, kad dygtų ir želtų, kad sėklos atneštų sėjėjui ir duonos valgiui, taip žodis, išeinąs iš mano burnos; jisai pas mane nesugrįžta bergždžias: įvykdo, ko noriu, atlieka, kam siųstas“ (Iz 55, 10–11). Šie žodžiai iš pranašo Izaijo knygos kviečia mus žvelgti giliau ir klausti, ką Dievas mums kalba šiandien, ką Jo žodis veikia mumyse ir tarp mūsų šiomis dienomis. Kad galėtume išgirsti mums kalbantį ir mumyse veikiančią Dievo Žodį, yra labai svarbu skirti laiko kasdienei maldai, kasdieniam Šv. Rašto skaitymui. Liturgija – tai ypatinga vieta, kurioje Dievas prabyla savo žmonėms, ir šiandien Jis mus prašnekina labai gerai pažįstamais žodžiais.

„Tėve mūsų“ maldos žodžiai, kuriuos išmokome su pirmosiomis maldomis, nėra tikrai formulė, padedanti melstis, bet ir tas pats Dievo žodis, kuris ateina ir veikia mumyse: kiek leidžiamės, tiek mus perkeičia ir veda gyvenimo keliu. Dažnai kartojame tą maldą, o jos žodžiai šiais metais įgauna ypatingą reikšmę: „Atleisk mums mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams“ (Mt 6, 12). Šiais Gailestingumo jubiliejaus metais Bažnyčia kviečia mus visus būti gailestingus kaip Tėvas. Susitaikinimo svarba pabrėžta ir tolesniais Evangelijos žodžiais, kurie išeina iš žinomos maldos formulės rėmų: „Jeigu jūs atleisite žmonėms jų nusižengimus, tai ir jūsų dangiškasis Tėvas atleis jums. O jeigu neatleisite žmonėms, tai nė jūsų Tėvas neatleis jūsų nusižengimų“ (Mt 6, 14). Neatleidimas kenkia tiek tam, kuriam neatleista, tiek neatleidžiančiam.

Susitaikinimo kelias nėra nei lengvas, nei trumpas. Tai pabrėžė ir popiežiaus Pranciškaus istorinis susitikimas su Maskvos Patriarchu Kirilu praėjusį penktadienį Kuboje. Tai žaizda Kristaus Kūne, atsiradusi prieš 1000 metų. Ypatingas progresas, palaikant dialogą su ortodoksų Bažnyčiomis, tęsiasi beveik šimtą metų. Ypač po Vatikano II Susirinkimo paspartėjęs procesas pasiekė istorinį žingsnį šiame kelyje pereitą penktadienį. „Tai tik žingsnis Gailestingumo kelyje, – kalbėta tame susitikime, – tačiau labai svarbu žengti tokius žingsnius, kad eitume tolyn ir pasiektume vienybės tikslą.“

Šiandien, minint Vasario 16-ąją čia, Vilniuje, kur 1918 metais buvo pasirašytas Lietuvos nepriklausomybės aktas, prisimename, koks reikalingas buvo Gailestingumas šiam miestui ir Lietuvai. Neilgai trukus po akto

paskelbimo Vilnius buvo atskirtas nuo Lietuvos. Nepriklausomybės metais čia nutapytas Dievo Gailestingumo paveikslas, vis plačiau skelbiama, koks būtinas žmogui yra Dievo Gailestingumas, kaip svarbu susitaikyti su Dievu ir vieni su kitais. Karai, okupacijos ir tremtį ir nežinią nubloškia ne tik žmones, bet ir Gailestingumo ikoną – paveikslą, o Lietuvoje Dievo Gailestingumas lieka žmonių širdyse – šauksmas sunkumuose ir šviesesnės ateities viltis. Nepriklausomybės aušroje šis stebuklingas paveikslas grįžta į Vilnių ir šiandien iš Gailestingumo šventovės Vilniaus senamiestyje rodo mums ir pasauliui į tikrąjį Gailestingumo šaltinį.

Šv. popiežius Jonas Paulius II įvedė Bažnyčią į trečiąją tūkstantmetį kaip Gailestingumo Erą, o popiežius Pranciškus, skelbdamas Ypatingąjį Gailestingumo jubiliejų, visam pasauliui vėl prabyla, koks aktualus yra Dievo Gailestingumas šiandien – kaip gelbėjimo ratas žmonėms ir visuomenei, kaip paskutinė apsauga, kurią turime prieš blogį šiame pasaulyje. Dievo Gailestingumo žinia apsireiškė Vilniuje Antrojo pasaulinio karo išvakarėse, o šiandien, jaučiant įvairius agresorius pasaulyje, vėl esame kviečiami melstis ir skleisti Gailestingumą Lietuvoje ir pasaulyje, kad pasaulis išvengtų didesnių nelaimių. Neatsitiktinai „Tėve mūsų“ malda baigiasi kreipiniu, šauksmu: „Gelbėk mus nuo pikto.“ Ir Kristaus apsireiškime šventajai Faustinai, ir įvairiuose Dievo Motinos apsireiškimuose žinia ta pati – neatidėliokite, melskitės šiandien, kad Dievas apsaugotų nuo blogio, kad suteiktų savo ramybę jums ir visam pasauliui.

Šiandien Gailestingumo iššūkis nepaprastai svarbus tarpusavio santykiams tarp žmonių, šeimose, mūsų visuomenėje ir pasaulyje išgydyti. Gailestingumas nėra tik besąlyginis kalčių atleidimas kitiems, tai kvietimas į tiesą, kvietimas į atsivertimą, pasiryžimas žengti Gailestingumo keliu su kitu, mums nusikaltusiu. Gailestingumas – tai ne taikstymasis su alkoholizmu šeimoje ar visuomenėje, bet bendras darbas padėti sergančiam atpažinti savo ligą ir lydėti jį sveikimo keliu. Gailestingumas – tai ne susitaikymas su korupcija, bet ieškojimas kelio, kaip padėti žmonėms keisti mąstymą ir nuodėmių struktūras, kurios dažnai išprovokuoja tokių elgesį; padėti prisipažinti, gailėtis ir pasiryžus pasitaisyti, atrasti naujai savo vietą visuomenėje. Gailestingumas – tai nėra susitaikymas su žmogaus gyvybės ir orumo žeminimu bet kokia forma, bet būtinybė atverti akis ir pamatyti vargstantį, bedarbę ar doro atlygio negaunantį darbuotoją, vargstančias šeimas, prekybos žmonėmis aukas, į prievartinį darbą pagrobtus ir išvežtus piliečius. Negana matyti, būtina reaguoti ir kurti sistemas žmonėms iš šių spąstų išlaisvinti ir asmens teisėtam orumui grąžinti. Kiekvienam žmogui – tiek

tik ką pradėtam kūdikiui, tiek žilagalviams senoliui, labiausiai pažeidžiamiems mūsų visuomenės nariams, – turi būti užtikrinama socialinė ir sveikatos apsauga. Taip pat ir tarptautiniuose santykiuose svarbu nesi-
taikstyti su agresoriais pasaulyje, o būti nenuilstamu balsu už tiesą ir teisingumą, žodžiu ir veiksniu ginti užpultuosius.

Šie siejami rezultatai dažnai viršija mūsų žmogiš-
kias galimybes. Kasdienybėje dažnai atsikvėpkime maldos žodžiais Tėvui: „Dėl skaudžios Jėzaus kančios būk gailestingas mums ir visam pasauliui.“ Šiais Gailestingumo metais esame kviečiami susitaikyti su

Dievu, priimti Jo atleidimą, sugrįžti į mylinčio Tėvo glėbį. Bet taip pat, patyrę Dievo meilę, esame prašomi susitaikyti vieni su kitais; būti pasirengę žengti tuo susitaikinimo ir Gailestingumo keliu. Gailestingumas yra mūsų kelias vienybės link, ne tik vienybės tarp krikščionių bei sugyvenimo tarp skirtingus tikėjimus išpažįstančių žmonių, bet ir vienybės šeimoje, visuomenėje ir tarp pasaulio tautų.

Į tokią vienybę mus kviečia Gailestingumo metai. Šiandienos Nepriklausomybės šventė taip pat kviečia mus žengti šiuo keliu. Dėl Dievo meilės ir „vardan tos Lietuvos vienybė težydi“.

Nauji leidiniai

Abraham Joshua Heschel. Šabas: jo reikšmė šiuolaikiniam žmogui. Iš anglų kalbos vertė Asta Leskauskaitė. – Vilnius: Katalikų pasaulio leidiniai, 2016. – 176 p.: iliustr.

Šabas – viena gražiausių garsaus žydų teologo ir mąstytojo, rabino Abrahamo Joshua Heschelio (1907–1972) knygų. Autorius gimė Lenkijoje, keletą metų jaunystėje gyveno Vilniuje. 1927 metais baigė Vilniaus Matematikos ir gamtos mokslų gimnaziją. Tuo laiku priklausė žydų literatų ir menininkų grupei *Jung Vilne (Jaunasis Vilnius)*. Vėliau studijavo universitete Berlyne, dirbo Vokietijoje, Lenkijoje, Didžiojoje Britanijoje. 1940 metais persikėlė gyventi į JAV. Parašė knygų filosofijos, teologijos, žydų kultūros ir istorijos temomis.

Gilūs filosofiniai apmąstymai apie šabo šventimo reikšmę judaizme yra svarbūs visiems žmonėms, kurie ieško savo gyvenime šventumo. Abrahamas J. Heschelis rašo apie judaizmą kaip apie laiko religiją, priešpriešindamas ją transformuojamai techninės civilizacijos erdvei. Pasak Heschelio, „Biblija labiau domisi laiku nei erdve“, ir kelias į susitikimą su Dievu veda tik per laiko karalystę. Tai, kas bibliniame pasakojime apie sukūrimą apibrėžta kaip šventa, yra ne kokia nors šventa vieta ar daiktas, bet būtent šabas – laikas, kai nustojama manipuliuoti daiktais, erdve, materijos pasauliu. Laiko karalystė, autoriaus nuomone, yra ten, „kur siekiama ne turėti, bet būti, ne savintis, bet duoti, ne valdyti, bet dalytis, ne pavergti, bet prisiderinti“.

Knygos mintis prasmingai papildo iliustracijos. Šabo iliustracijų autorius Ilya Schoras (1904–1961) gimė Vakarų Ukrainoje, Zoločive. Mokėsi metalo liejybos ir graviravimo meno, vėliau Varšuvos dailės akademijoje studijavo tapybą. 1937 metais laimėjo stipendiją mokyti Paryžiuje. 1941-aisiais kartu su žmona Resia Schor emigravo į JAV. Įsikūrė Niujorke. Jo kūryba labai įvairi (paveikslai, aukso ir sidabro juvelyrika, kulto reikmenys, medžio raižiniai), glaudžiai susijusi su žydų kultūra ir religija, prisiminimais apie žydų gyvenimą Rytų Europoje. Sukūrė iliustracijų Sholemo Aleichemo ir Abrahamo Joshua Heschelio knygoms. I. Schoro darbai saugomi Metropoliteno meno muziejuje, Žydų muziejuje Niujorke, kituose muziejuose ir privačiose kolekcijose.

Thomas E. Woods. Kaip Katalikų Bažnyčia sukūrė Vakarų civilizaciją. Iš anglų kalbos vertė Laimutė Pacevičienė. – Vilnius: Katalikų pasaulio leidiniai, 2016. – 268 p.

Knygoje „Kaip Katalikų Bažnyčia sukūrė Vakarų civilizaciją“ pasakojama, kaip kūrėsi Vakarų civilizacija ir kokį poveikį jai turėjo Katalikų Bažnyčia. Autorius įtikinamai parodo, kad Katalikų Bažnyčia itin prisidėjo prie senųjų kultūros vertybių išsaugojimo ir naujųjų kūrimo, universitetų ir ligoninių steigimo, mokslo raidos ir laisvos rinkos ekonomikos užuomazgų, vakarietiškos humanistinės įstatymų leidybos ir kito gėrio, kurį mums šiandien siūlo Vakarų civilizacija.

SUGRIŽIMAS

IV gavėnios sekmadienis (C)

Joz 5, 9a. 10–12; 2 Kor 5, 17–21; Lk 15, 1–3. 11–32

Šio sekmadienio Evangelija mums kalba ne tik apie nuodėmę ir atgailą, bet ir apie Dievo gailestingumą. Susitaikymas su Dievu. Nėra gražesnio veiksmo už susitaikymą su Dievu. Sugrįžti, kad iš naujo taptum Dievo draugu. Mums visiems reikia gailestingumo, kadangi visi esame nusidėjėliai, būdami silpni labai dažnai klystame. Du sūnūs šiandien atstovauja mūsų žmonijai, padalytai į nusidėjėlius ir teisiuosius. Tėvas abu sūnus mylėjo vienodai, tačiau vienas tėvą laikė blogu, todėl nutarė išeiti iš jo namų. Kitas sūnus liko, nes bijojo tėvo arba labai norėjo likti vienintelis tėvo turtų paveldėtojas. Jis dirbo kartu su tėvu, tačiau savo dvasia nebuvo vienybėje su juo. Abu šie sūnūs gyvena kiekviename iš mūsų. Šių skirtingų sūnų nuostatos svyruoja lyg švytuoklė mumyse pačiuose. Svyruoja tarp bailaus vergiško religingumo ir maištaujančio ateizmo.

Jaunėlis nori gyventi savo galva, taip, kaip jam patinka. Šio jaunėlio lūpomis kalba visų amžių jaunosios kartos. Vaikams dažnai atrodo, jog jiems trukdo seneliai, tėvai. Kiek ašarų praliejo tėvai, kai kažko negavę iš jų vaikai pikta išrėžia: „Tu man ne tėvas, tu man ne motina“ arba iš tėvų tik reikalauja: „Tėve, duok, mama, duok.“ Vaikai dažnai tėvams sako: „Jūs esate atsilikę, nesuprantate šiandienio gyvenimo, jūs ne taip mąstote, ne taip kalbate, ne tuo domitės.“ Jaunimo prašymas: „Duokite mums tai, ko mes norime!“ klaidingas. Reikėtų prašyti: „Duokite mums tai, kas reikalingiausia.“ Testamentu palikto turto dalybos sugriauna ir draugiškiausias šeimas. Kiti net neprašo tėvų palikimo: senus tėvus į senelių namus be jokios širdies graužaties išgrūda. Neretai jaunas žmogus ima nusikaltimo keliu kurti savo ateities gėrybes: plėšia, žudo, kankina senelius pensininkus. Toks žmogus pats save pasmerkia bausmei ir kančiai. Ne Dievas mus pamiršo: mes Dievą užmiršome. Daug kam pinigai sudaro apgaulingą laisvės ir galios iliuziją. Popiežius Pijus XI sako: „Netvarkingai geidžiami turtai gimdo visokį blogį, ypač smukdo moralę ir kelia nesantaiką.“

Puikiai žinome, kai žmogus turi pinigų, visi tampa jo draugais ir tvirtina: „Mes būsim su tavimi iki mirties.“ O kai viską iššvaisto, prageria, išleidžia, tuomet pamato, jog tikrų draugų už pinigus nenusipirksi. Laimės ir meilės – tuo labiau. Kiti, atsidūrę tokioje beviltiškoje padėtyje, griebiasi alkoholio, narkotikų, net nusižudo. Ar laimingi vaikai be Dievo, gyven-

dami bedvasį gyvenimą, rūpindamiesi tik kūniškais reikalais? Iš Dievo rankų gavome gyvenimą, sveikatą, fizinę jėgą ir grožį, talentus, o ką padarėme su savo ir kitų gyvenimais? Beširdiškumu, egoizmu ir žiaurumu pavertėme pasaulį siaubu. O juk krikščionis privalo siekti, kad pasaulis taptų Dievo karalyste.

Šio sekmadienio liturgijos tema telpa viename žodyje – „sugrįžimas“. Sūnaus palaidūno istorija – tai istorija degraduojančios žmonijos, kuri vis iš naujo pasiilgsta Dievo. Nuodėmė yra visa tai, kas veda į degradaciją mūsų pasaulį. Paskutinė šventovė lieka tik kažkur giliai žmogaus širdyje, į kurią pažvelgęs žmogus randa dvi stiprybes: gyvenimo troškimą ir Dievo paveikslą, nes kur Dievas, ten yra ir gyvenimas. Sūnus paklydėlis dėl kančių, vienatvės, neturto ir žmonių atstūmimo atsipeikėja. Supratęs, ką padarė, suvokęs savo padėtį, nugali gėdą bei baimę ir grįžta namo. Atsivertimo kelionė prasideda iš pačių žmogaus širdies gelmių. Noras atsiversti kyla tik tada, kai žmogus nauju žvilgsniu pažvelgia į save, į Dievą, į žmones. Kai susivokiame, jog mūsų vienintelis teisėjas bus Dievas ir sąžinė, mums atsiveria akys. Mes pradeda matyti ir suprasti, jog nuodėmė yra nusigręžimas nuo Dievo, Dievo meilės atsisakymas. Dažnai žmogų prie Dievo sugrąžina ne atgaila, bet bado ir mirties baimė. Tačiau ten, kur žmogus ieško tikrosios gyvenimo prasmės, randa Dievą. Švenčiausioji Jėzaus Širdis todėl ir atverta, kad mes ne į savo ar kitų nuodėmes žiūrėtume, bet į dieviškosios širdies gailestingumą. Privalome sugrįžti prie Dievo su visišku pasitikėjimu, žinodami, kad jis visą laiką laukia mūsų atsivertimo ir sugrįžimo. Laukia, kada jį prisiminsime. Viešpats pirmas eina mūsų pasitikti.

Kiekvieną kartą pastebime, kad labai lengva vaizduotėje save laikyti nusidėjėliu, radusiu kelią atgal prie Dievo, lengva save laikyti muitininku, kuris širdyje nusižeminęs stovi prie šventyklos vartų bijodamas įeiti vidun, arba sūnumi palaidūnu, sugrįžusiu namo. Tačiau kaip retai susimąstome apie išdidaus farizėjaus ir vyresniojo brolio likimą. Vyresnysis sūnaus palaidūno brolis dirbo kartu su tėvu: dirbo ištikimais ir nuoširdžiais, tačiau jam trūko tėvui meilės, šilumos ir švelnumo. Šiam sūnui atrodė, jog jis yra neįvertintas. Jis nesuprato savo laimės, kad jis gyvena mylinčio tėvo namuose, ir viskas, kas tėvo, yra kartu ir jo. Vyresnysis brolis nemyli savo gyvenimo, nemyli to, ką daro, nemyli savo pareigų, nors ištikimais jas vykdo. Kiek daug tarp mūsų yra krikščionių, kurie garbingi ir pareigingi, bet nelaimingi. Jie nemyli Viešpaties ir nevertina savo pašaukimo. Jie garbingai elgiasi ne todėl,

kad yra Dievo vaikai, bet kad tikisi iš Dievo atlygio. Tačiau mylintis Dievas matuoja savo sūnus ne pagal jų vertingumą, bet pagal tai, kiek jie myli. Todėl atsiverčia tik tie, kurie tai supranta. Kai sugrižtame į tėvo namus, liekame veidas į veidą su savo sąžine ir Dievu, suprantame, jog Dievas teisia pagal meilę, kurią parodėme. Atsiverčia tie, kurie supranta, jog Dievas yra apstus gailestingumo.

Kodėl tėvas šitaip aprenge sugrižusį sūnų? Kodėl nepareikalavo įrodymų, jog sūnus apgailėjo savo kaltes? Sugriždamas jis nugalėjo gėdą ir baimę, vadinasi, apsisprendė pasitaisyti. Ar mes taip pasielgiame su tais, kurie kažkada mums buvo brangūs, o vėliau mus įskaudino – ar mes viską jiems atleidžiame? Ar ap-

gaubiame ankstesne meile ir švelnumu? Ne, štai kur slepiasi mumyse vyresniojo sūnaus kietaširdiškumas. Štai kodėl būna taip sunku eiti taikytis, kada žinai, jog sutiksi apsimestinį gerumą, veidmainišką atleidimą, įžeidžiantį, išdidų ir smerkiantį kitų teisumą. Darosi baisu pagalvojus, jog išgirsi, kad tu man ne sūnus, tu man ne brolis, grįžk, iš kur atėjai. Ar dažnai priimate nusidėjusį žmogų kaip savo brolių? Mes būname labiau panašūs į vyresnįjį sūnų, vaizduojame esą geri, tačiau iš tikrųjų nieko nemylime.

Pagalvokime, ar mokame atleisti? Gal nemokame, ir tas nemokėjimas gali greitai atsigrežti prieš mus pačius. Neteiskite ir nebūsime teisiami, atleiskite ir jums bus atleista.

„NENORIU, KAD NEDORĖLIS MIRTŲ...“ (Ez 33, 11)

V gavėnios sekmadienis (C)
Iz 43, 16–21; Fil 3, 8–14; Jn 8, 1–11

Kas gi iš žmonių be nuodėmės? Kas turi teisę teisti? Į šį klausimą mums atsako šv. Jonas: „Jei sakytume, jog neturime nuodėmės, klaidintume patys save, ir nebūtų mumyse tiesos“ (1 Jn 1, 8). Nuodėmė yra nuolatinis pavojus žmogui jo žemiškajame gyvenimo kelyje. Kiekvienas nusidedame, tik vienu blogybės išsina aikštėn, o kiti jas kaip įmanydami slepia. Tačiau Kristų kamininėje Rašto aiškintojai ir fariziejai, atrodo, tai buvo užmiršę. Nuskambėjus Jėzaus žodžiams: „Kas iš jūsų be nuodėmės, tegul pirmas meta į ją akmenį“, fariziejai ir Rašto aiškintojai suprato, jog kasę Jėzui duobę, dabar patys į ją gėdingai įkrito. Užmiršdami savo nuodėmes jie smarkiai suklydo. Tad nusprendė kuo greičiau pasišalinti, nes ką gali žinoti, o jeigu Jėzus sumanys ir jų slaptas nuodėmes paviešinti, kaip kad pasakė samarietei moteriai prie šulinio apie jos turėtus penkis vyrus. Todėl visų gerbiami Rašto žinovai ir fariziejai, pradėdant nuo vyresniųjų, pasiskubino sprukti šalin, kol Jėzus, kuris permatė žmonių širdis, nepradėjo vardyti jų nuodėmių. Jeigu ne viešų, tai slaptų nuodėmių turėjo kiekvienas iš jų. Nusideda kiekvienas, net šventasis. Ir tobuliausioje bendruomenėje yra didesnių ar mažesnių nusidėjėlių. Ištikus dešimtmečius tobuliausia save laikiusi komunistinė visuomenė praregėjo ir nusimetė melo šydą, po kuriuo slėpėsi ne tik proletariato, bet ir tuometinės vyriausybės žiauriausi nusikaltimai. Neduok Dieve, jeigu ir šiandien būtų tokių Stalinų ir

Berijų, kurie mielai nuteistų ir pasmerktų tūkstančius nekaltų žmonių, išbarstydami jų kaulus po Sibiro platybės, kad tik niekas neišduotų neteisėngų teisėjų, o gyvieji nuodėmių liudininkai tylėtų įbauginti atskriejančių akmenų krušos.

Tuo metu Jėzus kažką rašė pirštu smėlyje. Jis tyčia rašė smėlyje, kad vėjas užneštų žodžius, kurių, anot rašytojo Džiovanio Papinio, žmonės nebūtų galėję be siaubo skaityti. Rašydamas smėlyje, Kristus galbūt mąstė apie išpuikusio fariziejaus ir nusižeminusio muitininko maldą šventykloje. Fariziejus meldėsi: „Dėkoju tau, Dieve, kad aš ne toks, kaip kiti žmonės – plėšikai, sukčiai, sveltautojai – arba kaip šis va muitininkas.“ Už šitokią pilną puikybės, išdidumo ir kitų pasmerkimo maldą fariziejus grįžo namo neišklaustas. Viešpats teis ir mane, jeigu nesiliausiu, būdamas kaltas, teisti kitų.

Šiandieniam pasaulyje, pilname beatodairiško pasmerkimo ir teisimo, atleidimas ir atsiprašymas yra labai nepopuliarūs. Šiandien apstu tokių, kurie pamatę jaunuolį darant bloga, negalvoja, kaip jį pataisyti, kaip jam akis atverti, kad jaunuolis suprastų, jog bloga daro, tačiau skubiai ieško būdų, kaip jį į koloniją įgrūsti. O kolonijoje jaunuolis, deja, išmoks kur kas baisesnių dalykų, nei vogtas cigaretės rūkyti. Dažnai esame negailestingi ir netikime besimušančio į krūtinę ir prašančio pasigailėti nuoširdumu.

Būdami patys silpni, ropščiamės į teisėjo krasę. Ir sviedžiame akmenį į žmogaus širdį. Metame neįsigilinę,

nepasvėrę aplinkybių, kurios žmogų galbūt stumte stūmė į nuodėmę. Mes visi esame solidariai atsakingi už savo brolių ir sesių kaltes. Visi, nuo pirmo iki paskutinio, esame kasdienių nusizengimų liudininkai ir dalyviai, nors dažnai už tai mūsų nenubaudžia. Ta moteris nebūtų sulaužiusi savo ištikimybės vyrui, jeigu kiti vyrai nebūtų jos gundę. Nebūtų nedorų moterų, jeigu visi vyrai mokėtų valdyti savo gašlumą.

Nuodėmė ir nusidėjėlis yra du skirtingi dalykai. Juos atskirti būtina, antraip krikščionybė išsigimtų arba į griežtą kategorišką visus teisiančių rigorizmą, kuris visur įžiūri nuodėmę, arba į paviršutiniškumą, kuris, pamiršdamas nuodėmės baisumą, į nuodėmes žiūri pro pirštus. Reikia smerkti nuodėmę ir mylėti nusidėjėlį – kas šito nepaisė ir užmiršo, tas Bažnyčios istorijoje paliko kruvinus pėdsakus, už kuriuos popiežius šv. Jonas Paulius II tiek kartų gailėdamasis atsiprašinėjo tautų ir religijų.

Jėzus niekam nenori leisti naudoti Dievo įsakymo broliui ir sesei pasmerkti, ypač kai smerkiantieji patys yra nusidėjėliai.

Mums visada turi kilti klausimas, kaip elgtis su nusidėjėliu. Štai apaštalas Petras, susinervinęs dėl dažnai patiriamų neteisybių, pritrūkęs kantrybės klausia Jėzų:

KRISTAUS TRIUMFAS IR KANČIA

Verbų sekmadienis

Iz 50, 4–7; Ps 22; Lk 22, 14–23, 56

Šiandien liturgija sujungia karališką Kristaus triumfą ir jį pažeminančią siaubingą kančią. Iš vienos pusės iškilmingas Jėzaus sutikimas, iš kitos pusės – tos pačios minios pasmerkimas.

Paprastai sekmadieniais galima surasti bendrą temą, kaip raudona gija jungiančią visus skaitinius, o šiaandien tai padaryti yra sunkiau. Tačiau būtent šiandien galima rasti atsakymus į svarbius mūsų gyvenimo klausimus. Pavyzdžiui, Kristaus prašymas, kad kančios taurė praeitų pro šalį, atskleidžia, jog nuo kančios ir skausmo neapsaugotas net pats Dievas. Tai reiškia, jog kančia ir skausmas yra sudėtinė žmogaus istorijos dalis, kuomet atsiskleidžia žmogiškosios būties trapumas, netobulumas ir laikinumas. Kita vertus, kančia turi savo nepaprastą vertę: žmogus atskleidžia daugiau savo dvasinę nei fizinę vertę. Kančia žmogų sujungia su Jėzaus Kristaus atperkamuoju darbu. Tačiau

„Viešpatie, kiek kartų aš turiu atleisti savo broliui, kai jis nusikalsta? Ar iki 7 kartų?“ Tačiau Jėzus jam atsakė: „Aš nesakau iki 7 kartų, bet iki 77 kartų.“

Elgesio su nusidėjėliais pavyzdį mums parodė Jėzus. Argi Išganytojas pasmerkė sugautą svetimaujant moterį? Ar atstūmė ir paspyrė prie jo kojų sukniubusią Magdaleną? Ar ne savo gailestingomis akimis pažvelgė į tris kartus jo išsigynusį Petrą? Net Judui tepasakė: „Judai, pabučiavimu tu išduodi Žmogaus Sūnų.“

Tiktai nekaltieji turėtų teisti. Bet žemėje nėra nekaltųjų, o jeigu per stebuklą ir būtų, jų gailestingumas būtų didesnis už norą teisti. „Eik ir daugiau nebenusidėk.“ Jėzus pripažino, kad ši moteris padarė nuodėmę, tačiau jai atleisdamas jis paskatino ją atsiversti ir saugotis nuodėmių.

Dievas mato kiekvieno žmogaus širdį ir teisia žmogų pagal savąją dievišką širdį. Dievas žvelgia į žmogų, kad jį išgelbėtų ir pagydytų, tuo atkurdamas žmoguje Dievo paveikslą. Dievas nori nuodėmių atleidimu atkurti žmogaus orumą, garbę, gyvenimą. „Kaip aš gyvas, – tai Viešpaties Dievo žodis, – nenoriu, kad nedorėlis mirtų, bet noriu, kad nedorėlis sugrįžtų iš savo nuodėmių kelio ir gyventų“ (Ez 33, 11).

Kristaus Kančios istorija mums užduoda provokuojantį klausimą: kaip galima tikėti Dievą, kuris nenugali žmogiškojo prievartos mechanizmo? Kaip galima tikėti tą, kuris miršta atstumtas, išduotas ir nukryžiuotas?

Brangūs tikintieji, Jėzaus kelią nuo Alyvų kalno iki Kalvarijos mes galėsime iki galo suprasti tik tuomet, jeigu mūsų širdyje bus tvirtas tikėjimas. Jėzus ant kryžiaus neišgelbsti pats savęs, nes jis nori savo kančia išgelbėti mus visus. Jis moko savo mokinius: „Kas stengsis išsaugoti savo gyvybę, tas ją pražudys, o kas ją pražudys, tas ją atgaivins“ (Lk 17, 33). Jis taip pat akcentuoja svarbų dalyką: „Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: jei kviečių grūdas nekris į žemę ir neapmirs, jis pasiliks vienas, o jei apmirs, jis duos gausių vaisių“ (Jn 12, 24).

Jėzus ant kryžiaus, pasmerktas ir atstumtas, tampa mums pats artimiausias, jis patraukia mus visus prie savęs. Jėzaus ištikimybė dangaus Tėvui yra raktas suprasti, kokia didelė žmogaus niekšybės paslaptis. Mes visi turime didžiulį kalną savo nuodėmių ir išdavysčių. Kartais mes kaip apaštalas Petras išsiginame Jėzaus,

kitą kartą – jį kaip Judas išduodame. Mąstydami apie Jėzaus mirtį ant kryžiaus, atnešančią mums išganymą, suprasime, jog Jėzus kentėjo ir už kiekvieno iš mūsų nuodėmės, taigi ir mums gali būti atleista, ir mes prisikelsime iš numirusių. Tuomet ramybė ir džiaugsmas bus mūsų patys didžiausi svečiai sulaukus Velykų. Ir Jėzaus Kristaus kančia ir mirtis neatrodys bejėgiškas silpnumas, bet nepaprastai didinga Dievo Sūnaus dovana mums. „Kristaus kryžius yra Dievo meilės mums garantija“, – sako palaimintoji Trejybės Elzbieta.

Šiandien mūsų keliai sulinksta prieš Kristaus kryžių ne dėl apeigų ar apgaulingo nusižeminimo, esame sukrėsti didžios Dievo meilės mums akivaizdoje. Kryžiaus akivaizdoje ne vienas žmogus pašiurpsta. Kas galėjo sugalvoti tokį sadistinį kankinimą? Kur žmogiškasis teisingumas, leidžiantis žmogui taip ilgai kankintis prikaltam prie kryžiaus? Atsakymas: romėnai. Jų manymu, tokia bausmė yra pati tinkamiausia vergams. Jėzus, Tikėjimo, Meilės ir Vilties vergas, kentėjo ant kryžiaus, nes tarnavo kiekvienam žmogui. Taip, brangūs tikintieji, mums nepatinka kryžiai, mums nepatinka, kai mus kankina. Tačiau, žvelgdami į žmonijos išrastas ir sukurtas blogybes, matome, jog ir šiandien tamsioje pasaulio padangėje savo kraupius šešėlius ant žemės meta kiti, mūsų kasdien statomi kryžiai – rafinuotų kankinimų, vaikų ir moterų išnaudojimo, nekaltai įkalintų ir pasmerktų žmonių kryžiai. Tai dėl civilinės valdžios neįvalgumo ir godumo kylantys bada, nedarba, skurdą kenčiančių žmonių kryžiai. Tai narkomanijos ir alkoholizmo kryžiai. Pagalvokime ir apie kryžius, kuriuos mes kitiems pastatėme – aš, tu, visi mes. Kai egoistiškai galvojome, jog esame pasaulio

centras, o visi kiti niekas. Tai kryžiai mano nepadarytų darbų, kuriuos suverčiu bendradarbiams ant pečių. Mano išdidumo ir puikybės kryžiai, kuriais slegiu savo namiškius ir draugus. Man nepatinka, kai mane kala prie kryžiaus, tačiau net nesusimąstau, kai kryžiuoju aplinkinius žmones savo ydų vinimis.

Kodėl taip yra? Todėl kad pasauliui labiau patiko plėšiko Barabo kaimynystė nei Jėzaus svečiavimasis. „Ne šitą, bet Barabą!“ (Jn 18, 40). Barabo paleidimas yra viena iš didžiausių žmonijos tragedijos priežasčių: paleistas į laisvę blogis atnešė aibę kančių. Jei iki Kristaus žmonija ir buvo suskilusi, tai po Golgotos įvyko esminis pasidalijimas – kas už Kristaus karalystę, o kas prieš. Vieniems Kristaus kryžius tapo papiktinimu ir kvailybe, kitiems – didžiosios vilties ženklų. Pasaulyje viskas vyksta taip, kaip išpranašavo Kristus: brolis išduoda brolių, tėvas – sūnų, bailys – Tėvynę, silpnadnavis – tikėjimą. Pasaulis mūsų nekenčia dėl Kristaus vardo.

Jėzus nori, kad aš, išsižiūrėjęs į jo kryžių, pamatyčiau žmonių skausmo ir kančios kryžius, kai jie dešimtis metų kenčia prikalti prie ligos patalo, prie invalido vežimėlio, prie savo neįgalumo. Jėzus nori, kad žmonių kančioje atpažintume Jį. Kad pamatytume, kokią karčią vienatvę jie išgyvena.

Džiugu šiandien matyti žmonių nesutalpinančias šventoves. Verbų sekmadienis yra mūsų tikėjimo mitingas, mūsų tikėjimo džiaugsmingoji diena, į kurią atėjome kupini vilčių, jog mes patys ir mūsų gyvenimas tapsime geresni.

IŠ MIRTIES Į GYVENIMĄ

Velykos

Broliai ir seserys, paraginimu „Atsiverskite ir tikėkite Evangelija!“ pradėjome gavėnią, šis paraginimas šiandien – Kristaus iš numirusių prisikėlimo šventės diena – įgyja savo pilnutinę reikšmę. Evangelinės žinios centras yra toks: Jėzus buvo miręs ir prisikėlė dėl mūsų. Žodis *Pasqua* reiškia „perėjimas“. Kristus išėjo iš kapo, iš mirties į gyvenimą. Tai Gyvojo Dievo triumfo diena. O kadangi mes esame Kristaus mokiniai, Velykos yra ir mūsų didžiausia šventė. *Ps* 117 pasakyta: „Aš nemirsiu: gyvensiu ir skelbsiu Viešpaties darbus.“ Krikščioniškoji pasaulio revoliucija prasidėjo nuo tuščio Kristaus kapo.

Pirmieji krikščionys visą savo gyvenimą grindė Velykų faktu; pranešimas, kad Jėzus prisikėlė iš mirties, tapo naujo gyvenimo šerdimi ir centru. Visa krikščionių liturgija, tikra šio žodžio prasme, buvo Velykų liturgija; kai bendruomenė susirinkdavo, prisikėlęs Kristus buvo tarp jų. Kai krikščionys susirinkdavo studijuoti Dievo žodžio šv. Rašte, kai jie dalyvaudavo šv. Mišių aukoje, prisikėlęs Viešpats būdavo ten. Jie susirinkdavo švęsti Jėzaus prisikėlimo, jo pergalės prieš nuodėmę bei mirtį, ir iš anksto numatyto savo pačių, kaip Kristaus mokinių, prisikėlimo. Būti krikščioniu reiškia tikėti priskėlusiu Kristumi. Kiekvienas sekmadienis yra mažosios Velykos. Sekmadienis su šv. Mišių auka yra švenčiamas kaip savaitinė Prisikėlimo iškilmė.

Kokie buvo naivūs ano meto žmonės manę, jog Dievą galima nužudyti nuožmiai kankinant ir galiausiai prikalandant prie kryžiaus. Jie pamiršo patį svarbiausią dalyką – Dievas yra nenužudomas! Apaštalai skelbė: „Dievas prikėlė Jėzų, kurį jūs nužudėte, pakabindami ant medžio. Dievas išaukštino jį savo dešine, kaip vadą ir išgelbėtoją, kad suteiktų Izraeliui atsivertimą ir nuodėmių atleidimą.“ Kai kas dar ir šiandien kalba, jog Dievo nėra, iš viso negali būti, kiti pareiškia – mes Dievą atmetame. Jie nužudo Dievą savo arba kitų žmonių širdyje. Labai nedaug tėra tokių, kuriems jau šiandien atsiveria akys ir kurie siaubo apimti ima suvokti, jog Dievui mirus žmogus ir pasaulis atsiduria ant pražūties skardžio. Šv. Raštas sako, kad tik beprotis gali sakyti, jog nėra Dievo. Iš savo asmeninio patyrimo filosofas Nyčė žinojo, kad ligi beprotiškumo klaidi yra netikinčiojo žmogaus vienatvė: „Gilesniam žmogui reikia draugų; nebent jis dar betuotėtų Dievą. Aš gi neturiu nei Dievo, nei draugų.“

Šiandien turime prisipažinti, jog ne kartą esame Jėzų išdavę kaip apaštalas Petras arba Judas. Prisipažinti, jog ne visada tikėjome, jog Jėzus yra mūsų gyvenimo pilnatvės versmė.

Vienoje savo grandiozinėje kompozicijoje, pavadintoje „Kristaus nuėmimas nuo kryžiaus“, dailininkas Guglielmo Achtermannas nutapė ir save tarp kitų paveikslų personažų, ant atremtų į kryžių kopėčių viršaus betraukiantį vinis iš Jėzaus kojų. Į klausimą, kodėl save taip nutapė, dailininkas atsakė: „Daugelis mano profesijos žmonių gausiomis nuodėmėmis įkalė daug vinių į Jėzaus kūną. Man atrodo, jog pats laikas kai kurias ištraukti.“ Mieli tikintieji, kad ir kokių profesijų būtime, privalome atsilyginti už padarytą blogį, prisikeldami iš nuodėmių kiekvieną dieną dėka Kristaus prisikėlimo iš numirusių.

Apaštalas Paulius sako: „Aš tikiu visa, kas parašyta Įstatyme ir Pranašuose. Kartu su jais turiu Dieve viltį,

KLIAUTIS DIEVO GAILESTINGUMU

II Velykų sekmadienis (C)

Apd 5, 12–16; Apr 1, 9–11a. 12–13. 17–19; Jn 20, 19–31

„Žmonija tol nesuras taikos ir ramybės, kol neatsigręš su pasitikėjimu į dieviškąjį gailestingumą“, – sakė šv. sesuo Faustina Kowalska. Dieviškasis gailestingumas! Štai velykinė dovana, kurią Bažnyčia, gavusi iš prisikėlusio Kristaus, teikia trečiojo tūkstantmečio žmonijai. Kristuje ir per Kristų Dievas mums ypač sušvinta savo gailestingumu. Kaip pasakyta Naujajame

jog bus teisiųjų ir neteisiųjų prisikėlimas iš numirusių. Todėl aš stengiuosi visuomet turėti gryną sąžinę prieš Dievą ir prieš žmones“ (*Apd 24, 15–16*).

Krikščioniškas gyvenimas yra sunkus, nes paženklintas Kristaus kryžiaus kančios. Tai ištikimybės Kristui heroizmas. Kristaus prisikėlimas mums garantuoja, jog mūsų pergalės ginklas yra mūsų rankose: „Pagaliau būkime tvirti Viešpatyje ir jo galybės jėga. Apsiginkluokite visais Dievo ginklais, kad galėtumėte išsilaikyti prieš velnio klastas... Tad stovėkite, susijuošę strėnas tiesa, apsilikę teismo šarvais ir apsiavę kojas ryžtu skleisti Evangeliją. O svarbiausia, pasiimkite tikėjimo skydą... Pasiimkite ir išganymo šalmą bei Dvasios kalaviją, tai yra Dievo žodį“ (*Ef 6, 10–17*). Pats Kristus mums yra ginklas. Ir Jo pergalė yra mūsų pergalė.

Mūsų ir visų amžių žmonijos paguodai ir džiaugsmui virš nuodėmės, mirties ir pragaro tamsybių kaip nugalėtojas prisikėlė Atpirkėjas, taip atbaigdamas mūsų išganymo darbą. Nebe mirtis yra paskutinis žmonijos žodis ir nebe kapas žmonių galutinė vieta, bet gyvenimas ir prisikėlimas su Kristumi.

Prisikėlė! Mes tai liudijame! Iš apaštalų, mačiusių jį prisikėlusį ir jį lietusių, iš pirmųjų mokinių, kankinių kraujo ir žodžių mes surinkome šį liudijimą ir su nepajudinamu tikrumu jums skelbiame, jog Kristus prisikėlė iš mirusiųjų.

Prisikėlė Viešpats, per kurį mes išgelbėti, kuriame susibėga visų mūsų likimas, kuriame išsisprendžia visos mūsų dramos, įgauna vertę mūsų skausmai, kuriame visa mūsų viltis. „Kristus prisikėlė ir mes kelsimės, – anuomet sakė pal. popiežius Paulius VI, – jeigu nuoširdžiai tikėdami, kilniai gyvendami, gera darydami į Jo nemirtingą gyvenimą įskiepytume savąsias mirtingas dienas. Mirtis tikrai bus nugulėta.“

Testamente: „Dievas, apstus gailestingumo, savo didžia meile, kuria mus pamilo, mus, mirusius nusikaltimais, prikėlė gyventi su Kristumi.“

Deja, šiandienė žmonijos mąstysena, turbūt daugiau nei praeities žmonių, priešinasi Dievo gailestingumui, net mėgina pačią gailestingumo idėją išstumti iš gyvenimo ir išrauti iš žmogaus širdies. Pats žodis „gailestingumas“, jo sąvoka tarsi trikdytų žmogų, kuris dėl mokslo ir neregėtos technikos pažangos užvaldė pasaulį. Galingųjų valdomame pasaulyje nėra vietos

gailestingumui. Kristaus apreikštoji tiesa apie Dievo gailestingumą žmogui leidžia Dievą regėti labai artimą žmogui, ypač kai žmogų ištinka kančia ar iškyla grėsmė jo egzistencijai ir orumui. Štai kodėl daugybė tiek pavienių žmonių, tiek ištisos jų grupės, esant tokiai Bažnyčios ir pasaulio situacijai, gyvo tikėjimo vedami, tarytum spontaniškai gręžiasi į Dievo gailestingumą. Tai liudija visa žmonijos istorija. Dievas apreikšė savo gailestingumą darbais ir žodžiais nuo pat išrinktosios Izraelio tautos egzistavimo pradžios, ir ši tauta savo istorijos kelyje kliovėsi Dievo gailestingumu tiek paliešta nelaimių, tiek supratusi savo kaltę.

Tai puikus pavyzdys, kuo turi kliautis iš šiandieninė lietuvių tauta. Senajame Testamente galime įžiūrėti tokį fenomeną, jog Dievo gailestingumas ir meilė žmoniškai yra viršesni už teisingumą. Meilės pirmumas ir viršenybė teisingumo atžvilgiu pasireiškia gailestingumu. Mūsų švenčiamų Velykų slėpinys išreikštas Atpirkėjo Jėzaus Kristaus gailestingumu. Visų pirma pati Kristaus kančia mus moko paradoksalaus dalyko: gailėtis Jėzaus Kristaus. Tasai, kuris vaikščiojo darydamas gera ir gydydamas visokias ligas bei negales, pats tampa labiausiai vertas pasigailėjimo ir kelia užuojautą, sumintas ir išjuoktas, pasmerktas ir nuplaktas, erškėčiais apvainikuotas, prikaltas prie kryžiaus ir ant jo baisiose kančiose atiduodas dvasią. Kaip tik jis labiausiai vertas gailestingumo ir nesulaukia jo iš žmonių, kuriems darė gera, o artimieji nepajėgia jo apginti ir išvaduoti iš persekiotojų rankų. Štai tokią valandą, kaip žmogus, kuris tikrai ir baisiai kenčia, Kristus Alyvų sode ir Kalvarijos kalne kreipiasi į savo dangiškąjį Tėvą, kurio meilę skelbė žmonėms, apie kurio gailestingumą liudijo visais savo poelgiais. Šiandien mums Velykų slėpinys yra gailestingumo apreikšimo ir įgyvendinimo viršūnė – to gailestingumo, kuris per nuodėmių atleidimą gali žmogų vėl padaryti teisų ir švarų. Kristaus kryžius nepalauja kalbėjęs apie Dievo ištikimą meilę žmogui. Apie Dievą, kuris taip pamilo pasaulį, jog atidavė savo viengimį Sūnų, kad kiekvienas, kuris jį tiki, neprazūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą.

Šiandien mums, lyg anuomet apaštalui Tomui, įtikėti į prisikėlusį Kristų reiškia įtikėti, jog pasaulyje esama meilės, stipresnės už taip labai paplitusį blogį. Įtikėti tokia Dievo meile – reiškia įtikėti gailestingumu. Todėl, kai prisimename Kristaus kryžių, jo kančią ir mirtį, mūsų tikėjimas ir viltis susitelkia prisikėlusiam

Kristuje. Kristaus kryžiuje itin pagerbtas ir išaukštintas žmogaus orumas, nes Kristus susitapatina su kiekvienu žmogumi ir laukia, kuomet žmonės vieni kitiems parodys gailestingumo. Argi Kristus savęs nepastato žmogaus vietoje, kai sako: „Kiek kartų tai padarėte vienam iš šitų mažiausiųjų mano brolių, man padarėte“? Argi Kalno pamokslo žodžiai: „Palaiminti gailestingieji: jie susilauks gailestingumo“ netampa visos Gerosios Naujienos esmė? Kuomet mus dažnai slegia kančios valandos, o dėl padarytų nuodėmių nuolat skauda širdį, paguodžiančiai suskamba žodžiai iš Siracido knygos: „Koks didelis yra Viešpaties gailestingumas – jo atlaidumas pas jį grįžtantiems!“ Todėl mūsų tikėjimas ir viltis koncentruojasi Kristuje, kuris pirmosios savaitės dienos vakare stoji Vakarienes menės, kur buvo susirinkę apaštalai, viduryje, kvėpė į juos ir tarė: „Imkite Šventąją Dvasią. Kam atleisite nuodėmes, tiems jos bus atleistos, o kam sulaikysite, – sulaikytos.“

Kelią į susitaikymą ir susivienijimą – netgi tuomet, kai slegia didelės kaltės, – kiekvienam iš mūsų tiesia Atgailos ir Sutaikinimo sakramentas. Šiame sakramente kiekvienas žmogus ypatingu būdu gali pajusti gailestingumą ir meilę, kuri stipresnė už nuodėmę. Dievas, kuris yra Meilė, negali pasireikšti kitaip, kaip tik gailestingumu. Jokia žmonių kaltė negali viršyti Dievo meilės ir atleidimo galios. Apriboti ją gali tik žmogaus geros valios stoka, nenoras atsiversti ir atgailoti, atkaklus užsispyrimas ir prieštaravimas malonei bei tiesai, Kristaus kryžiaus ir prisikėlimo liudijimo atmetimas. Štai kodėl Bažnyčia išpažįsta ir skelbia atsivertimą. Atsivertimas į Dievą visada remiasi tuo, kad žmogus įsitikina Dievo gailestingumu ir meile, kuri yra kantri ir maloninga. Gyventi nuolat atsiverčiant – tai tikroji kiekvieno žmogaus, šios žemės keleivio, būklė.

Šv. Jonas Paulius II įvairiomis progomis skelbė „meilės civilizacijos“ ugdymą, kaip tikslą, kurio link turėtų krypti įvairiausios visuomeninės bei kultūrinės, ekonominės ir politinės pastangos. Reikia pasakyti, jog pasiekti šio tikslo nebus įmanoma, jei tose plačiose ir painiose žmonių gyvenimo srityse laikysimės taisyklės „akis už akį, dantis už dantį“. Žmonių pasaulis taps žmogiškesnis, jeigu į plačią visuomeninių santykių sferą prie teisingumo pridėsime gailestingąją meilę, sklindančią iš mus mylinčios Jėzaus Širdies.

Parengė mons. Artūras Jagelavičius

Kun. Thomas Rosica CSB

Evangelizuoti sekuliarųjį pasaulį

Kalba, pasakyta Tarptautinio Eucharistijos kongreso teologijos simpoziume 2016 m. sausio 22 d. Sebu, Filipinuose

Jūsų Eminencijos!
Jūsų Ekscelencijos!
Brangūs Broliai ir Seserys Kristuje!

Dėkoju už privilegiją Filipinuose kreiptis į Tarptautinį teologijos simpoziumą, kuris yra 51-ojo Tarptautinio Eucharistijos kongreso, vykstančio Sebu, dalis. Jūs pakvietėte mane apmąstyti temą „Evangelizuoti sekuliarųjį pasaulį“, kuri pastaruosius 30 metų buvo mano tarnybos šerdis. Kadangi esu Šventojo Rašto studentas, mokytojas ir mylėtojas, temą norėčiau plėtoti remdamasis Naujuoju Testamentu, teikusi mano tarnybai per tuos metus įžvalgumo, energijos, dinamikos ir įvaizdžių.

Kodėl evangelizacija šiandien tokia sunki? Kodėl taip dažnai susiduriame su tokiu masišku žinios apie Jėzų Kristų nežinojimu ar abejingumu jai? Kodėl tokioje daugybėje visuomenių ir kultūrų Dievas nustumiamas į paribius? Kartais gali kilti klausimas, kodėl mūsų pasakojimai, mūsų tarnyba žmonių neuždega ir kodėl jaunimui neįdomu, kas mes ir ką veikiamo. Ar kada nors susimąstėme, jog iš dalies taip yra todėl, kad mes pasakojame netinkamai ar net apskritai to nedarome? Ar žvelgiame į savo gyvenimą išganyto istorijos ir biblinės istorijos kontekste? Kaip iš naujo perteikti Dievo žodžio lobį ir dinamiką? Kaip šiandien autoritetingai skelbiame Dievo žodį? Jei Dievo žodžio Šventajame Rašte galia turi jaustis Bažnyčios gyvenime ir misijoje, turėtume budriai stengtis laiduoti, kad mūsų gyvenime Šventasis Raštas užimtų pirmą vietą.

Manau, kad dauguma sunkumų, su kuriais susiduriame evangelizuodami, kyla iš Rašto nepažinimo. Pasak ankstyvosios Bažnyčios tėvo ir Bažnyčios mokytojo Jeronimo, „Rašto nepažinimas yra Kristaus nepažinimas“. Šis biblinis neišmanymas ar neraštingumas tiesiogiai susijęs su mūsų pastangomis evangelizuoti mus supančią kultūrą. Kaip vėl galėtume padaryti Šventąjį Raštą mūsų evangelizacinių pastangų pasaulyje šerdimi? Kaip uždegti žmonių širdis prisikėlusiu Viešpačiu, kuris prašo žmonių prisiliesti prie jo žodžių, kad jie būtų tų žodžių giliai sujaudinti?

Kalbėdamas apie evangelizaciją, iš daugelio katalikų išgirstu kelis būgštavimus, kurie gali trukdyti mums tapti evangelizuojančia Bažnyčia. Pirma, mėgindami

būti „mandagūs“ ir vadovaudamiesi klaidingu ekumenizmo ar dialogo tarp religijų supratimu, žmonės nenori primetinėti kitiems savo požiūrio ar sudaryti išpūdį, jog yra kaip nors pranašesni už kitus.

Antra, daug katalikų baiminasi paties žodžio „evangelizuoti“, nes bijo sulaukti klausimų, į kuriuos nepajėgs atsakyti. Norėdami įveikti šią kliūtį, turime daugiau sužinoti apie Kristų, Bibliją ir ko moko Bažnyčia, apie istoriją ir mūsų turtingą tradiciją.

Trečioji kliūtis yra biblinio raštingumo krizė. Evangelizuoti reiškia skleisti Naujajame Testamente aptinkamą Gerąją Naujieną apie Jėzų Kristų. Kaip įmanoma skelbti Gerąją Naujieną, kai adresatai nepažįsta tos Gerosios Naujienos žodyno, kalbos ir įvaizdžių?

Tai daug kart pabrėžta 2008 m. Vatikane vykusiame Vyskupų sinode apie Dievo žodį Bažnyčios gyvenime ir misijoje. Tiesiogiai stebėjau šį bažnytinį įvykį tarnaudamas Sinodo angliakalbės žiniasklaidos atšakė. Niekas to taip glaustai neišreiškė, kaip amžiną atilsį kardinolas Francisas George'as OMI iš Čikagos. Trumpai, bet taikliai kardinolas George'as pasakė: „Šią biblinių įvaizdžių netektį lemia pajautos, kad Dievas veikia žmogiškojoje istorijoje, ir Dievo tokio paveiklo praradimas. <...> Rašte Dievas yra ir pagrindinis kūrėjas, ir pagrindinis veikėjas. Rašte sutinkame gyvąjį Dievą, Abraomą, Izaoką ir Jokūbą Dievą, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Dievą. <...> Šiame pasaulyje, valdomame Dievo apvaizdos, didžiulia mūsų tautos tvirtai negyvena bibliniame veiklios Dvasios, angelų ir demonų, Dievo valios ir Dievo ketinimų pasaulyje. <...> Raštas imamas laikyti fantazijos romano žanru, o biblinis pasaulis virsta gyventi netinkamu trikdžiu.“

Taip pat manau, kad stokojuome savo misijos neatidėliotinumą jausmo ir dažnai pasiduodame nostalgijai. Vėliau aptarsiu tai išsamiau.

Žvelgti į Jėzų

Kviečiu žvelgti į Jėzų, evangelizuotoją *par excellence*, siūlančią mums išbandytą metodą Gerajai Naujienai skelbti ir ja gyventi. Jis buvo puikus mokytojas bei tobulas komunikuotojas ir yra pavyzdys visiems, kurie siekia perteikti Gerąją Naujieną ir evangelizuoti mūsų šiandienę kultūrą. Labai svarbių dalykų Jėzus mokė palyginimais. Jais Jėzus mėgino perteikti tikrąją meilės kupino ir geranoriško Dievo prigimtį. Šiomis nuostabiomis istorijomis liudijamas Dievas, išklausančias vargšų šauksmus ir ginantis našlaičius, našles bei imigrantus. Biblijos Dievas kenčia drauge su žmonėmis. Dievas ateina tarp mūsų kaip pažeidžiamas kūdikis,

gimęs tarp benamių, gyvenantis imigranto ir pabėgėlio gyvenimą, bendraujantis su atstumtaisiais ir raginantis Karalystę priimti kaip mažutėliui. Tas Dievas pasakui nužudomas ir palaidojamas pasiskolintame kape. Palyginimų netiesiogiskumas daro Jėzaus išmintį neprieinamą priešiškiems pažodiškumo mėgėjams. Jėzus naudojosi palyginimais norėdamas atsakyti į opius mokinių bei apaštalų klausimus dėl Dievo artumo, jų gyvenimo kartu su juo, dėl iššūkių ir krizių, patirtų tarnaujant jo vardu.

Palyginimas apie sėją

Daugelyje Evangelijos istorijų Jėzus dairosi aplink ieškodamas ko nors, kas pailiuotų jo žinią. Viena tokia istorija yra palyginimas apie sėją – puiki sugretinimų studija. Labai žemiškiems Jėzaus klausytojams galilėjiečiams sėjos įvaizdis buvo labai pažįstamas. Palyginimas turėjo kelti nusistebėjimą keliais atžvilgiais. Jame pirmiausia vaizduojamas iš pirmo žvilgsnio nekreopštus sėjęs. Beatodairiškai beria grūdus net ten, kur praktiškai jiems nėra galimybių augti. Pirmi grūdai, kurie nukrinta ant kelio, neturi galimybės sudygti. Kiti grūdai nukrinta ant uolėtos žemės ir greitai numiršta. Treti nukrinta tarp erškėčių, ir jų gyvybę nustelbia stipresnė jėga. Galiausiai ketvirti nukrinta į gerą dirvą ir duoda vaisių – stebinančiomis, negirdėtomis ir neįsivaizduojamomis proporcijomis. Normalus derlius gerais metais galėdavo būti septyneriopas, bet niekada trisdešimterio pas, ar šešiasdešimterio pas, juolab šimterio pas! Grūdų pajėgumas duoti gyvybę pranoksta vaizduotę! Galutinis derlius – pribloškiantis! Palyginime sėjęs galiausiai atrodo veikiau dosnus ir ekstravagantiškas nei kvailas ir eikvus.

Norėčiau sutelkti dėmesį į Mato palyginimą apie sėją (Mt 13, 1–23). Palyginimą aiškinant (18–23 eil.) pabrėžiama įvairių rūšių dirva, į kurią krinta grūdai, t. y. tos nuostatos, su kuriomis priimamas Jėzaus skelbimas (plg. Mk 4, 14–20; Lk 8, 11–15). Keturi priimančiųjų tipai yra štai tokie: 1) tie, kurie niekada nepripažįsta žodžio apie Karalystę (Mt 13, 19); 2) tie, kurie kurį laiką tiki, bet dėl persekiojimo atsimeta (13, 20–21); 3) tie, kurie tiki, bet žodis nuslopinamas pasaulietinių rūpesčių ir turtų vilionių (13, 22); 4) tie, kurie atsiliepia į žodį ir duoda gausių vaisių (13, 23).

Matas įtraukia beveik visą Morkaus palyginimo versiją, bet priduria savo perspektyvą. Mato pateikiamame palyginimo aiškinime į akis krinta viena eilutė. Nustebinti Jėzaus palyginimo, mokiniai prašo jį paaiškinti, ir jis pradeda: „Dirva – tai pasaulis. Gera sėkla – Karalystės vaikai“ (38 eil.). Dievas veikia pasaulyje, ne vien Bažnyčioje. Pasaulis yra mišri tikrovė – ir gera, ir bloga. Ben-

druomenei neįmanoma izoliuotis nuo raugių. Visiškas išlaisvinimas iš blogio ateis tik laikų pabaigoje, kai, pasak palyginimo, teisieji spindės „kaip saulė“, o ligi tol bendruomenės vieta yra pasaulyje tarp raugių ir kviečių.

Mato bendruomenė stengėsi save apibrėžti kataklizminėse permainose, kurios užtvindė žydų krikščionybę ir Palestinos judaizmą po žydų sukilimo prieš Romą ir triuškinančio pralaimėjimo 70 m. po Kr. Matas rašė savo evangeliją žydų krikščionių bendruomenei, atsidūrusiai didžiojoje istorijos cunamio bangoje, nerimaujančiai dėl savo sąsajų su šventosiomis istorinėmis šaknimis judaizme ir drebančioje dėl ateities, žadėjusios esminių ir galbūt net niokojančių pokyčių.

Mato evangelijoje Jėzus pradeda savo viešąją tarnybą pabrėždamas, kad jis siųstas tik pas pražuvusias Izraelio namų avis. Bet susidurdamas su pagonimis, kurie tam tikra prasme išbruka į Evangelijos areną, Jėzus ima nujausti šį posūkį nuo išskirtinio dėmesio Izraeliui prie misijos, apimančios ir žydus, ir pagonis. Užuominos apie tokią besiplečiančią misiją yra kerintys Kalėdų išminčiai, skaitantys žvaigždes ir ateinantys ieškoti Mesijo; Kafarnaumo romėnų šimtininkas, prašantis Jėzų pagydyti sergantį tarną. Nevalia užmiršti kanaanietės, atkakliais prašymais padėti jos sergančiai dukrai palaužiančios Jėzaus pasipriešinimą, ar Gadaro apsėstojo, kurio baisi dalia Jėzų pasiekia svetimos Dekapolio teritorijos pakrantėje. Toje provokuojančioje istorijoje gyvybė susiduria su mirtimi, sukaustyta grandinėmis tarp kapų.

Mato evangelija primena mums, kad dirva, kurioje skleidžiasi Dievo duota mūsų lemtis, yra pasaulis, ne vien Bažnyčia; Dvasia gyva pasaulyje, o ten yra ir raugių, ir kviečių. Biblinė drama vis iškelia aikštėn, jog pasaulietiniai įvykiai, net siaubingi, spaudžiantys širdį ir pragaištingi, stumia istoriją priekin ir suteikia foną Dievo apreiškimui. Dirva yra pasaulis, o šis keistas žmonių rinkinys iš biblinio Izraelio periferijos ir iš už jo ribų įsiveržia į Evangelijos areną ir tampa esmingai svarbia Jėzaus misijos dalimi. Būtent tai nutinka, kai grūdai nenuspėjamai nukrinta į pasaulį, o ne vien į Bažnyčią.

Mano kolega ir mentorius kun. Donaldas Senioras OP savo esė „Bibliniai apmąstymai apie atpažinimą, kas esame ir kur einame“ puikiai atkreipia dėmesį:

„Izraelis susiformavo ne sandariame vakuume, bet sąveikaudamas su Kanaano ir kitomis senovės Vidurio Rytų kultūromis. Sąveika su tomis kultūromis davė Izraeliui kalbą, kultūrą, daug religinių simbolių bei apeigų, architektūrą, valdymo formą. Pagrindinės išvalgos ir pagrindiniai simboliai, kurie tapo biblinio tikėjimo kalba, kilo iš pačios Izraelio istorinės patirties šerdies –

skausmingos priespaudos, valstybingumo ir vienijančios politinės struktūros siekių, sostinės ir pagrindinės šventovės sulydymo, nesėkmės ir tremties tragedijos, galutinės taikos bei saugumo atkaklios vilties.“

Kun. Senioras tęsia: „Tad labai daug paties Jėzaus religinių simbolių, paimtų iš judaizmo repertuaro, yra surinkimo bei išgydymo, sutaikinimo ir atleidimo, atnaujinimo ir net didžiulių kančių nenuslopintos vilties metaforos. Pražuvusi avis surastina; nusidėjėliai ir atstumtieji patrauktini; palaužtieji ir sergantieji išgydytini; priešams atleistina; mirusieji prikeltini, o Dievo karalystė skelbtina kaip priartėjusi. Visa tai atspindi pasaulyje vykstančią dramą ir Jėzų bei jo laikus supusią istoriją.“

Dirva yra pasaulis, o mes į Dievo mums parengtą ateitį turime eiti ne tik panirdami į Bažnyčios tradicijas bei išmintį, bet ir budriai žvelgdami į pasaulį bei jo dramą, kur irgi veikia Dvasia. Turėtume sergėtis, kad pernelyg neįsitrauktume į Bažnyčios namų gyvenimą, ir nuolatos stengtis gręžti veidą į pasaulį, į savo vietą jame ir savo atsakomybę jo atžvilgiu. Dirva yra pasaulis – ne tik kaip krikščionių misijos istorijoje objektas, bet ir kaip Dvasios, budinančios pačios Bažnyčios sąmonę, katalizatorius.

Neatidėliotinumas

Popiežius Pranciškus kviečia mus tapti pasaulyje liudytojais, misionieriais ir mokiniais. Tokia yra mūsų šiandien evangelizacinė užduotis. Ji nėra nauja. Popiežius šiai užduočiai iš naujo suteikė neatidėliotinumą, aistros, autentiškumo ir skaidrumo. Popiežiaus Pranciškaus akimis, tikroji galia yra tarnavimas. Jis mums kasdien primena, kad evangelizacija nėra nei socialinė, nei dvasinė tarnyba, bet ir viena, ir kita. Juo nuoširdžiau ir veikliau stengsimės sumažinti socialines negeroves bei išlaisvinti vargšus, juo Evangelija bus įtikimesnė. Ir priešingai, socialinė tarnyba pranoks save tik tada, kai veikimą bei rūpinimąsi lydės aiškus Evangelijos skelbimas.

Jei nuspręsimė laukti, kol mūsų Bažnyčia ir visa katalikų bendruomenė bus pavyzdingo dvasinio būvio, visi klausimai išspręsti ir abejonės išsklaidytos, visi skandalai liks praeityje, kol mūsų programoms bei mokykloms reikalingos lėšos saugiai ir tikrai gulės bankuose, kol visi ginčai bus užbaigti, o visi krikščionys ir katalikai gyvens visiškoje darnoje, tai tada niekada nieko nebus padaryta!

Kristus Bažnyčią įsteigė ne šventiesiems bei angelams, bet nusidėjėliams – žmonėms, kaip mes, trokštantiems

gėrio ir didingumo, tačiau žinantiems, kad dvasia nori, bet kūnas silpnas. Daugiau nei du tūkstančius metų tarp mūsų nebuvo tobulos tvarkos ir niekada nebus! Net liepdamas mums skelbti vilties, išlaisvinimo ir išganymo Gerąją Naujieną, Kristus įspėjo, kad mus visada lydės papiktinimai (*Lk 17, 1–2*). Šv. Pauliaus laiškuose minimas nuodėmes bei negeroves darė ne tik pagonys, bet ir ankstyvieji krikščionys. Bažnyčia buvo „disfunkcinė“ nuo pat pradžių! Esame nuodėmingi žmonės, kuriems reikia atsivertimo. Bet kokia paguoda žinoti, kad Viešpats eina su mumis. Jis toje pačioje valtyje su mumis, net ir tada, kai atrodo, jog miega. Jis mūsų neapleido.

Nostalgija

Popiežius Pranciškus labai dažnai mini puikų pasakojimą apie du mokinius kelyje į Emausą (*Lk 24, 13–35*). Rašydamas disertaciją apie šį nuostabų tekstą, dažnai pagalvodavau: kodėl vienintelis Lukas tiek daug laiko skiria Emauso įvykio pasakojimui? Istorija tikriausiai buvo pateikta Jėzaus sekėjams atsiliepiant į Jėzaus tolesnį nebuvimą istorijoje ir to kaip netekties pajautimą. Pagrindinė pasakojimo tema yra tikras Viešpaties atpažinimas, ne jo kūniškojo buvimo, bet jo galingo buvimo Raštuose ir duonos laužymo akte atpažinimas. Lukas šiuo pasakojimu taip moko savo 80 m. po Kr. skaitytojus, kurie galbūt sau sakydavo, kad prieš 50–60 metų „žmonės buvo tokie laimingi matę Jėzų savo akimis.“ „O kas Viešpats būtų su mumis šiandien!“ Tie mokiniai tikrai galėjo nesunkiai ir suprantamai pasiduoti bažnytinei nostalgijai!

Nostalgija verčia žmones sakyti: jei mes būtume buvę ten tada, tai šiandien mąstytoje ir tikėtume kitaip! Bet Lukas sako, kad net tie, kurie ten buvo, nepajėgė Jėzaus atpažinti iki tos akimirkos, kai jiems buvo „atverti“ Raštai ir pasidalyta „eucharistiniu“ valgiu. Pagrindinė mintis yra ši: ankstesnė karta ne daugiau laiminga ar palaiminta susitikusi prisikėlusį Jėzų nei jo neregėjusi karta! Tikėjimas į Jėzų pranoksta visą istoriją, erdvę ir laiką. Luko ir mūsų laikų krikščionys turi tuos pačius esminius elementus, būtinus Viešpačiui atpažinti, – Šventąjį Raštą ir Eucharistiją.

Kaip Jėzus gyvas ir yra tarp mūsų? Ar mūsų širdys dega meile Viešpačiui? Ar leidžiame kitų širdims degti Jėzumi? O gal žmones, pas kuriuos esame siųsti, nudeginame kitaip? Ar žmonės mūsų nevengia dėl mūsų šaltumo? Kada patyrėme tą keistą ir nuostabų „užsidedusios širdies“ jausmą klausydami Dievo žodžio per Eucharistiją ar privačiai melsdamiesi? Kada pasidavėme nostalgijai savo asmeniniame ir bažnytiniame tikėjimo gyvenime? Ar mūsų draugystė su Kristumi

užkrečiama? Ar tikrai tikime, kad Jis eina drauge su mumis per visus istorijos pakilimus ir nuosmukius?

Kreipdamasis į Jungtinių Valstijų vyskupus 2015 m. rugsėjo 23 d. Vašingtone popiežius Pranciškus savo nuostabią kalbą užbaigė žodžiais:

„Vadinasi, tik Bažnyčia, galinti susirinkti aplink šeimos ugnį, išlieka gebanti patraukti kitus. Ir ne bet kurią ugnį, bet tą, kuri liepsnojo Velykų rytą. Prisikėlęs Viešpats ir toliau kreipiasi į Bažnyčios ganytojus tyliu gausybės mūsų brolių bei seserų prašymu: „Ar turite duoti ko nors pavalgyti?“ Privalome atpažinti Viešpaties balsą taip, kaip atpažino apaštalai Tiberiados ežero pakrantėje (Jn 21, 4–12). Darosi net dar būtiniau auginti tikrumą, kad jo artumo žarijos, kurstomos jo aistros ugnies, yra pirma mūsų ir niekada neužges. Tam tikrumui susilpnėjus, virstame pelenų prižiūrėtojais, o ne tikrosios šviesos ir šilumos, uždegančios mūsų širdis (Lk 24, 32), sergėtojais ir teikėjais.“

Gailestingumas

2015 m. kovą popiežius Pranciškus nustebino pasaulį paskelbdamas Gailestingumo jubiliejinius metus, oficialiai pradėtus praėjusį gruodį. Pranciškus trokšta, kad šis Jubiliejus giliau paliestų dvasią ir būtų toli siekiantis krikščionių liudijimas pasauliui. Gailestingumas yra popiežiui Pranciškui labai brangi tema; tai rodo ir jo pasirinktas vyskupiškasis šūkis: *miserando atque eligendo* – „pasigailėtas ir išrinktas“. Per pirmą po išrinkimo į Petro Sostą Viešpaties Angelo maldą popiežius Pranciškus pareiškė: „Jausti gailestingumą – tas žodis viską keičia. Tai geriausia, ką galima jausti: tai keičia pasaulį. Truputis gailestingumo daro pasaulį ne tokį šaltą ir teisingesnį. Turime tinkamai suvokti šį Dievo gailestingumą, šį gailestingą Tėvą, kuris toks kantrus“ (Viešpaties Angelo malda, 2013 m. kovo 17 d.).

Apaštališkajame paraginame *Evangelii gaudium* žodį *mercy* („gailestingumas“) rasime 32 kartus. Per 2015 m. sausio 11 d. Viešpaties Angelo maldą popiežius pasakė: „Gailestingumo šiandien labai reikia, todėl svarbu, kad tikintys pasauliečiai juo gyventų ir neštų jį į įvairias socialines aplinkas. Eikite ten! Gyvename Gailestingumo amžiuje, tai – Gailestingumo amžius.“

Žinioje 2015 m. gavėnios proga Šventasis Tėvas pareiškė: „Labai trokštu, kad tos vietos, kuriose reiškiasi Bažnyčia, – pirmiausia mūsų parapijos ir mūsų bendruomenės – taptų gailestingumo salomis abejingumo jūroje!“ Šią mintį jis pakartojo: „Gailestingumas nėra vien pastoracinė nuostata; tai – pati Evangelijos žinios esmė.“

Popiežius Pranciškus trokšta paskatinti visą Bažnyčią, pradėdamas nuo kardinolų, vyskupų, kunigų ir pašvęstųjų asmenų, atsiverti Dievo gailestingumui ir surasti konkrečių, kūrybiškų būdų, kaip įgyvendinti gailestingumą savo tarnybos srityse. Kaip Romos vyskupas, jis skina kelią, žodžiais ir darbais rodydamas, ką gailestingumas reiškia vargšų, benamių, kalinių, imigrantų, ligonių ir persekiojamųjų atžvilgiu. Jie jam yra „Kristaus kūnas“. Per pamokslą naujiems kardinolams 2015 m. vasario 15 d. popiežius Pranciškus priminė, kad „Bažnyčios kelias nuo Jeruzalės Susirinkimo laikų visada buvo Jėzaus kelias, gailestingumo ir reabilitacijos kelias.“ Tai reiškia „svetingai sutikti atgailaujantį sūnų palaidūną; drąsiai ir ryžtingai gydyti nuodėmės žaizdas; pasiraitoti rankoves ir nestovėti pasyviai stebint pasaulio kančias“.

Prieš dvi savaites pasaulyje pasirodė popiežiaus Pranciškaus knyga „Dievo vardas – Gailestingumas“. Pagrindinė knygos tema yra gailestingumas ir popiežiaus samprotavimai, kodėl jis paskelbė Gailestingumo jubiliejinius metus. Gailestingumas, pasak Pranciškaus, yra „Jėzaus svarbiausioji žinia“. Gailestingumas yra esminis, nes visi žmonės yra nusidėjėliai, kuriems reikia Dievo atleidimo ir malonės, ir pirmiausia šiandien, kai „žmonija sužeista“, kamuoja „daugybės trečiojo tūkstantmečio vergysčių“ – ne tik karo, skurdo ir socialinės atskirties, bet ir fatalizmo, kietaširdiškumo bei teisuoliškumo.

„Bažnyčia smerkia nuodėmę, nes turi pasakyti tiesą: tai – nuodėmė. Bet sykiu ji apkabina nusidėjėlį, kuris prisipažįsta esąs nusidėjėlis, svetingai jį priima, kalba jam apie begalinį Dievo gailestingumą. Jėzus atleido net tiems, kurie jį nukryžijo ir iš jo tyčiojosi.“

„Norėdama sekti paskui Viešpatį, Bažnyčia pašaukta teikti tą gailestingumą visiems, kurie pripažįsta save nusidėjėliais, prisiima atsakomybę už blogį, kurį padarė, ir jaučia atleidimo poreikį. Bažnyčia yra ne kad žmones smerktų, bet kad įgyvendintų susitikimą su stipria gailestingąja Dievo meile.“

Popiežius Pranciškus neturi lengvų atsakymų į mūsų laikų didžiuosius klausimus, krizes ir problemas ir tikrai nesiekia primesti atsakymų ir sprendimų. Jis aiškiai suvokia, kad evangelizacijos laukas yra pasaulis, kuriame gyvename, Dievo taip mylimas pasaulis. Jis trokšta sukurti kultūrą ir procesus, padedančius geriau atpažinti Šventosios Dvasios atsakymus į tuos klausimus, nebūtinai absoliučius, bet prasmingus mūsų laike.

Drąsa

Apd 4, 1–31 regime ankstyvosios Bažnyčios vieną iš pirmųjų evangelizacijos krizių ir tai, kaip Dvasia visame

tame dalyvavo. Petras ir Jonas suimami, atvedami pas pareigūnus, tardomi, jiems grasinama, uždraudžiama kalbėti Jėzaus Kristaus vardu. Paleisti Petras ir Jonas grįžta į bendruomenę, ir būtent šią akimirką bendruomenė ima melstis išpūdinga malda. Dingstis melstis yra ne tikintiesiems padaryta faktinė žala, bet veikiau tai, kad Dievo žodis buvo surakintas, tramdomas jėga, grasinimais slopinamas. Jiems pasimeldus, vieta, kur visi buvo susirinkę, sudrebėjo, ir jie prisipildė Šventosios Dvasios ir ėmė *drąsiai* skelbti Dievo žodį.

Žodis, Naujajame Testamente žymintis galutinį Kristaus atėjimą, yra ne *parousia*, bet *parresia*. *Parresia* yra drąsa. Nepaisydami grasinimų, sunkumų, net grėsmės netekti gyvybės, turime nelaikyti Dievo žodžio surakinto, bet drąsiai jį skelbti.

Skelbti Evangeliją ir ja gyventi nėra politiškai korektiška. Pasaulio akimis, Evangelijos žinia kartais būna visiškai nekorektiška! Jėzaus Kristaus Evangelija skelbtina drąsiai ir narsiai. Drąsa niekada neturi būti gniuždanti, šiurkšti, prievartaujanti, nepagarbi, besipuikuojanti gautomis dovanomis – bet ten, kur Dvasia buvo taip dosniai išlieta ant pavienių žmonių ir tikėjimo bendruomenės, Bažnyčia privalo skelbti Jėzų Kristų drąsiai, neatsiprašinėdama ir nesidrovėdama. Reikia plėtoti drąsą ir kūrybišką pastoraciją jaunimo atžvilgiu. Drąsiai kalbėti apie Dievo žodį yra išankstinė evangelizacijos darbo sąlyga.

Evangelijos džiaugsmas

Apaštališkajame paraginime *Evangelii gaudium* popiežius Pranciškus ragina mus visus išeiti iš „komforto zonos“. Nori, kad būtume nuoširdūs, svetingi ir atlidūs. Nori, kad valgytume su mokesčių rinkėjais ir nusidėjėliais; kad atleistume moteriai, pagautai svetimaujant (išpėdami ją daugiau nebenusidėti); kad svetingai primtume ir gerbtume užsieniečius (net mūsų priešus), ir pirmiausia, kad neteistume kitų. Jis paprastai, įtaigiai ir gražiai kalba apie prarastos vienybės susigrąžinimą, troškimą pasiekti trūkstamą pilnatvę, nuginkluojamai kviečia paprasčiausiai susirinkti draugėn paliudyti Kristaus meilės grožį. Jis trokšta tiesti tiltus, kuriuos būtų galima pereiti kiekvienam. Ypatingą dėmesį skiria vargšams ir marginalizuotiesiems, ypač atstumtiesiems, gyvenantiems visuomenės paribiuose. Apie evangelizacijos džiaugsmo poreikį Pranciškus rašo: „Kai kurių krikščionių gyvenimas primena gavėnią be Velykų. <...> Evangelizuotojo veidas neturi nuolatos būti lyg per laidotuves.“

Apie buvimą arti žmonių: „Evangelizuojanti bendruomenė darbais ir veiksmais leidžiasi į kitų žmonių kas-

dienį gyvenimą, prie jų priartėja, prireikus nusižemina ir prisiima žmonijos gyvenimą, tautoje palytėdama kenčiantį Kristaus kūną.“

Jis aiškina, kad „iškeliaujanti Bažnyčia yra Bažnyčia atvirais vartais. <...> Daug kartų geriau sulėtinti žingsnį, išdrįsti pažvelgti kitiems į akis bei į juos įsiklausyti ar atsakyti skubos, kad palydėtum tą, kuris pasiliko kelio pakraštyje.“

Bažnyčia turi skelbti išganymą, ne teoriją. Pusiausvyra sutrinka, kai Bažnyčia kalba „daugiau apie įstatymą nei apie malonę, daugiau apie Bažnyčią nei apie Jėzų Kristų, daugiau apie popiežių nei apie Dievo žodį“.

Evangelizacija turi būti kvietimas atsiliepti į Dievo meilę ir ieškoti gėrio kituose. „Jei toks kvietimas galingai ir patraukliai nesuspindi, Bažnyčios moraliniam statiniui gresia virsti kortų nameliu, ir tai yra mūsų didžiausias pavojus. Mat tada bus skelbiama ne Evangelija, bet kai kurie doktrininiai ar moraliniai momentai, išplaukiantys iš tam tikro ideologinio pasirinkimo.“

Apie poreikį laikyti duris atviras sakramentams: „Eucharistija, nors ir yra sakramentinio gyvenimo pilnatvė, nėra premija tobuliesiems, bet dosnus vaistas ir maistas silpniesiems.“

Bažnyčios vidiniai „karai“ – polinkis formuoti „elito“ grupes, primetinėti tam tikras idėjas ir net ištraukti į „persekiojimus, primenančius negailestingą raganų medžioklę“ – evangelizaciją griaua. „Ką tokia elgsena norime evangelizuoti?“

Homilijoje per Mišias už tautų evangelizaciją Kito *Bicentenario* parke 2015 m. liepos 7 d. popiežius Pranciškus akcentavo vienybės ir tarpusavio priklausomybės temą. Šventasis Tėvas kalbėjo apie Jėzaus šūksnį, raginantį puoselėti vienybę, per Paskutinę vakarienę ir Lotynų Amerikos šūksnį, reikalaujantį nepriklausomybės ir įamžintą parke, kuriame buvo švenčiama liturgija. „Norėčiau regėti abu šiuos šūksnius sujungtus, – sakė jis, – gražaus evangelizacijos iššūkio.“ Ir tęsė: „Evangelizuojame ne skambiais žodžiais ar sudėtingomis sąvokomis, bet *Evangelijos džiaugsmu*.“

„Evangelizacija gali būti būdas, kaip suvienyti mūsų viltis, rūpesčius, idealus ir net utopines vizijas. Tuo tikėdami, tai padarome savo šūkiu. Jau esu sakęs, kad *pasaulyje, ypač kai kuriose šalyse, iš naujo randantis įvairioms karo ir konflikto formoms, mes, krikščionys, turime primygtinai siūlyti pripažinti kitą, tiesti tiltus, megzti ryšius ir nešioti vieni kitų naštas (Evangelii gaudium, 67).*“

Laudato Si' – evangelizacijos įrankis

Enciklika *Laudato Si'* yra labai tinkamas mūsų šiuolaikinio pasaulio evangelizacijos įrankis, nes joje siekiama atsakyti į pamatinius klausimus dėl ekologijos ir aplinkos Dievo apreiškime, aptinkamame jo kūrinijoje ir Katalikų Bažnyčios mokyme. Šią kritinę istorijos akimirką ant kortos pastatyta ne tik mūsų pagarba biologinei įvairovei, bet ir mūsų išlikimas. Mokslininkai apskaičiavo, kad globalinis atšilimas ateityje labiausiai pakenks pažeidžiamiausiems ir į paribius išstumtiems žmonėms. Žmogaus kilnumas ir teisės artimai ir neatskiriama susijusios su pačios žemės grožiu ir teisėmis. Šiaip ar taip, kas išdrįs pakelti balsą ir užstoti bebalsius planetos išteklius? Kas stos ginti tyliosios jos rūšių įvairovės? Ar mūsų karta prisiims atsakomybę už tai, kad mūsų aplinką negrįžtamai išbalansavo?

Pagrindinis *Laudato Si'* klausimas yra šis: „Kokį pasaulį trokštame palikti tiems, kurie bus po mūsų, dabar augantiems vaikams?“ Popiežius tęsia: „Šis klausimas nesusijęs vien, atskirai imant, su aplinka, nes jo negalima kelti fragmentiškai“ (160). Tai verčia mus kelti sau klausimą dėl gyvenimo prasmės ir socialinį gyvenimą grindžiančių jo vertybių: „Koks mūsų kelionės šiame pasaulyje tikslas? Koks mūsų gyvenimo tikslas? Koks mūsų darbo ir pastangų tikslas? Kodėl žemei mūsų reikia?“ (160).

Encikliką *Laudato Si'* reikia skaityti ne tik kaip katalikų socialinio mokymo veikalą, bet ir kaip veiksmingą pirmosios evangelizacijos bei naujosios evangelizacijos įrankį ir ekumenizmo bei dialogo tarp religijų liudijimą. Popiežiaus Pranciškaus enciklika atspindi gilų pasitikėjimą pasauliu ir atvirumą jam. Jis remiasi įvairiais ekumeninės bei tarpdisciplininės erdvės autoritetais – net tik mokslininkais, šventaisiais, teologais, bet ir tarptautinėmis agentūromis; ne tik pasaulio religijų vadovais, bet ir ankstesniais popiežiais bei kiekvieno žemyno Katalikų vyskupų konferencijomis ir net sufizmo mistiku vienoje iš išnašų.

Popiežiaus Pranciškaus tonas aistringas, asmenišką, primygtinai raginantis. Šią nemenkos apimties encikliką jis rengė Jėzaus mokinio protu bei širdimi ir pranašo rašikliu bei balsu – pranašo, asmeniškai patyrusio didelių neteisvybių ir bjaurasčių, kurias žmonės gali padaryti žemei.

Laudato Si' yra tobulas pavyzdys, kad Bažnyčia supranta pasaulį aukščiausiu lygmeniu, užmezga su pasauliu gilų dialogą ir naujaip pakartoja savo tūkstantmetę žinią apie išganymą. Kai kas kritikavo popiežių, kad Jėzaus vardą jis pamini tik kone po 13 tūkst.

ilgo dokumento žodžių. Tačiau popiežiaus požiūrio enciklikoje *Laudato Si'* šerdis kaip tik ir yra „Jėzaus žvilgsnis“, net jei Viešpaties vardas retai minimas. Šia enciklika popiežius Pranciškus padėjo pamatus naujam krikščioniškajam humanizmui, grįstam paprastu ir gražiu Jėzaus paveikslu, kurį jis pateikia pasauliui. Juk galiausiai būtent Jėzaus iš Nazareto vardu popiežius kviečia atsiversti. Tai kiekvienam iš mūsų adresuojamas įtaigus kvietimas žvelgti į žemę ir visus kūrinius joje Jėzaus Kristaus mylinčiomis akimis bei mylinčia širdimi. Tai pirmoji evangelizacija tų, kurie galbūt sutiks Jėzų pirmąkart, ir naujoji evangelizacija ar skambutis pabusti tiems, kurie Jėzų kadaise pažinojo, bet nuo jo nutolo. *Laudato Si'* moko mus puoselėti pasaulį, kurį Dievas taip pamilo, ir šlovinti Tėvo mums duotą Sūnų.

Pabaiga

Norėdami būti šiuolaikiniame pasaulyje *Gaudium et spes* žinios ambasadoriai, įrankiai bei nešėjai, *Evangelii gaudium* simboliai ir *Laudato Si'* šaukliai, turime palaikyti tiesioginį ryšį su Jėzumi iš Nazareto, kuris yra Alfa ir Omega bei žmonijos šeimos džiaugsmas ir viltis. Turime palaikyti ryšį su juo. Jėzų sutinkame Bažnyčioje, sakramentuose, liturgijoje ir Dievo kūrinijoje. Atkreipkite dėmesį į būsimiems apaštališkiesiems nuncijams popiežiaus Pranciškaus pasakytus žodžius Vatikano diplomatų akademijoje 2015 m. birželio 25 d.:

„Neįmanoma atstovauti kam nors neatspindint jo bruožų, neprimenant jo veido.“

„Neišleiskite iš akių veido to, kuris yra jūsų kelionės ištaka.“

„Raginu nesitikėti paruoštos dirvos, bet drąsiai pureniti ją savomis rankomis – be traktorių ar kitų veiksmingesnių darbo priemonių, dėl kurių niekada negali būti tikras. Patys ruoškite dirvą sėjai ir kantriai, kaip Dievas, laukite derliaus, kurio vaisių patys galbūt ir neparagausite; nežvejokite akvariumuose ar ūkiuose, bet išdrįskite atsisakyti to, kas jau pažįstama, saugumo ir išmeskite savo tinklus bei užmeskite meškeres mažiau nuspėjamosiose vietose. Neįpraskite valgyti konservuotos žuvies.“

„Mokykite maldos meldamiesi, tikėjimą skelbkite tikėjimu, liudykite gyvenimu!“

Leiskite atsiveikinti paskutine mintimi, įkvėpta didžiojo pagonių apaštalo – Pauliaus iš Tarso. Savo Pirmajame laiške korintiečiams Paulius sušunka: „Kad aš skelbiu Evangeliją, tai neturiu pagrindo girtis, nes tai

mano būtina prievolė, ir vargas man, jei neskelbčiau Evangelijos“ (1 Kor 9, 16).

Paulius nesako, kad bus „pasmerkta“ už tai, kad neskelbia Evangelijos, neevangelizuoja. Žodį „vargas“ reikia suprasti priešais akis turint kitas pranašų ištaras Šventajame Rašte (plg. Iz 45, 9; Oz 7, 13; taip pat žr. Mt 23, 13–36). Tai – vargas, sukliamas kančios ir bausmės. Paulius šaukiasi bėda, jei neskelbtų Evangelijos, atsakyti savo pareigos evangelizuoti. „Vargas man, jei neskelbčiau Evangelijos!“ Paulius kviečia kiekvieną iš mūsų pagalvoti, ką reikia būti pašauktam, įgaliojamam tarnauti Dievui bei artimui ir skelbti Evangeliją bei evangelizuoti mūsų dienomis.

Pauliaus akimis, evangelizuoti jam yra būtinas apaštališkasis imperatyvas. Ieškoti žydų ir pagonių, slegiamųjų įstatymo naštos ir švilpaujančių tamsoje bei palaimingai nenučiuokiančių, ko reikalauja Dievas, jį verčia visiems žmonės skirta Evangelija. Pauliaus manymu, Evangelijos reikia ir vieniems, ir kitiems, ji yra viena visiems žmonėms.

Tie iš mūsų, kurie teigiame esą evangelizuotojai ar trokštame skelbti Dievo žodį bei juo gyventi, turi kelti klausimą, kas iš tikrųjų mus motyvuoja tam darbui, kuriuo dalijamės su Pauliumi, – Evangelijos skelbimui. Motyvuoti turėtų džiaugsmas, bet ne pyktis, kal-

tinimai, smerkimas, priešiškus, arogancija, savi sumetimai ar šiurkštumas. Būtent džiaugsmas gyveno Jėzuje, džiaugsmas vedė į priekį didįjį pagonių apaštalą ir būtent džiaugsmas įkvepia popiežių Pranciškų, kuris šiandieniam pasaulyje tikrai įkūnija naująją evangelizaciją.

Amžiną atilsį kun. Walteris Burghardtas, dar vienas didis jėzuitas iš Amerikos, kartą pirmą gavėnios sekmadienį sakė homiliją Džordžtauno universitete Vašingtone, Kolumbo apygardoje. Joje jis pacitavo Friedricho Nietzsche's garsiąją pastabą, kad „tie krikščionys neatrodo atpirkti“. Kun. Burghardtas užbaigė žodžiais: „Kad ir atgailaujate, atrodykite atpirkti.“ Atmintini žodžiai...

Popiežius atrodo ir veikia kaip atpirktas. Jis seka Jėzumi, didžiuoju mokytoju ir komunikotoju, atpirkusių žmoniją. Pranciškus tiesiog kviečia mus žodžiais ir darbais sekti Atpirkėją. Argi stebėtina, kad tiek daug žmonių žvelgia į Pranciškų, klausosi jo ir iš jo moko si Evangelijos džiaugsmo ir paprastumo? Tikrai šitaip pasaulis įtikės mūsų žinia.

Kun. Burghardto raginimas skirtas ir mums šiandien: „Eikite ir atrodykite atpirkti!“ Eikite ir skelbkite džiaugsmą bei viltį pasauliui! Tai ne tik atgailos našta, bet ir dangiškasis bei žemiškasis malonumas.

Nauji leidiniai

Nabeel Qureshi. Ieškojau Alacho, suradau Jėzų: pamaldus musulmonas susitinka su krikščionybe. Iš anglų kalbos vertė Mykolas Šilinis. – Kaunas: Vox altera, 2016. – 280 p.

Knygoje įtaigiai atskleidžiama netikėta musulmono kelionė iš islamo į krikščionybę. Nuo vaikystės išsiugdęs karštą aistrą islamui, autorius, susidūręs su krikščionimis, sąžiningai mėgina paneigti pagrindines krikščionybės tiesas. Nepajėgdamas atremti krikščionybės argumentų, ima gilintis į islamo pagrindus ir patiria tikėjimo krizę. Po skausmingos vidinės kovos, paskatintas antgamtinių potyrių, galiausiai išsižada islamo ir išpažįsta Jėzų.

Knygos puslapiuose autorius pateikia savo mintis ir ryškiausius prisiminimus, atveria pačias savo širdies gelmes. „Skaitydami šią knygą, įžengsite į mano šeimos ir draugų ratą, tapsite mano laimingos islamiškos jaunystės dalininkais ir drauge su manimi grumsitės amerikiečiu gimusio musulmono išgyventame kultūrų susidūrimė. Žvelgdami man per petį, sužinosite, kokia užgauli krikščionybė atrodo musulmonui, pradėsite galvynėtis su istoriniais Evangelijos faktais ir pajusite, kaip pagrindas po kojomis ima judėti, nes pamažu atrandate paslėptąsias tiesas apie islamą. Skaitydami mano asmeninio dienoraščio įrašus, išvysite, kaip mūsų Tėvas per regėjimus ir sapnus galiausiai pašaukė mane pas Jėzų ir kaip aš pats, veikiamas Šventosios Dvasios, tapau kitoks. Skaitydami šį liudijimą, drauge su manimi keliausite per mano gyvenimą ir artimai mane pažinsite tapdami brangiu draugu“, – rašo autorius.

Kunigų paskyrimai

Vilniaus arkivyskupijoje

Br. kun. **Algirdas Malakauskis OFM** atleistas iš Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijos klebono pareigų.

Br. kun. **Evaldas Darulis OFM** paskirtas Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijos klebonu.

Br. kun. **Tomas Žymantas OFM** atleistas iš Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijos vikaro pareigų.

Br. kun. **Juozapas Marija Žukauskas OFM** atleistas iš Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijos vikaro pareigų.

Br. kun. **Andrius Nenėnas OFM** paskirtas Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijos vikaru.

Br. kun. **Julius Sasnauskas OFM** paskirtas Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijos vikaru.

Br. kun. **Rolandas Taučius OFM** paskirtas Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapijos vikaru.

Kun. **Viktor Kudriašov** paskirtas Lukiškių tardymo izoliatoriaus-kalėjimo kapelionu, paliekant toliau eiti turimas pareigas. -vilnensis.lt

Kauno arkivyskupijoje

Kun. **Virginijus Birjotas** atleistas iš Kauno arkivyskupijos Caritas direktorius pareigų.

Kun. **Evaldas Vitulskis** atleistas iš Švč. Sakramento bažnyčios rektoriaus pareigų.

Kun. **Jonas Stankevičius** paskirtas Švč. Sakramento bažnyčios rektoriumi. -kait-

Naujas Kauno Caritas direktorius

Sausio 13 d. Kauno arkivyskupo dekretu naujuoju Kauno arkivyskupijos *Cari-*

Paminėta Pašvęstojo gyvenimo diena

Vilniuje

Vasario 2 d., minint Kristaus Paaukojimo (Grabnyčių) dieną, Vilniaus arkivyskupijoje pašvęstieji susirinko užbaigti Pašvęstojo gyvenimo metų ir švęsti Gailestingumo ypatingojo jubiliejaus Pašvęstųjų dienos.

Šventė prasidėjo tėvo Pranciškaus Ksavero Cazali CSJ paskaita Vilniaus arkivyskupijos kurijoje. Kalbėdamas apie gailestingumą bendruomenėje t. Pranciškus Ksaveras pabrėžė, jog vienuoliai gyvena bendruomenėse ne tik tam, kad veiksmingai vienytųsi vienam darbui Viešpaties vynuogyne, bet ir dėl to, kad tai yra jų charizmos dalis, taigi gailestingumo apsireiškimo vieta: „Kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten ir aš esu tarp jų“ (Mt 18, 20). Pasak prelegento, vienuoliai galėjo pasirinkti tokį gyvenimą, nes išdrįso patikėti: „Kristus įgalina žmogų būti tikrą dėl dviejų esminių dalykų: kad jis yra be galo mylimas ir kad pats gali mylėti be ribų“ (Broliškas gyvenimas bendruomenėje, 22). Bendruomenė padeda bręsti, broliai leidžia patirti gailestingumą savo kantrumu, o kartais padeda suvokti savo ribotumą atsiliepiant į pašaukimą mylėti be ribų. Šv. Jonas Pirmajame laiške kalba apie tai, kad meilė broliui ir meilė Dievui yra ta pati meilė. Šiuo Dievo meilės ryšiu vienuoliai nori kurti vieną šeimą. Bendruomeninis gyvenimas taip pat yra gailestingumo liudijimas pasauliui: „Sunku darniai gyventi šeimose? Įmonėse tarp bendradarbių? Visuomenėje? Tarp įvairių tautybių žmonių? – Štai bendruomenė, kur visi charakterių skirtumai yra iškenčiami, kur viskas yra sudeginta Dievo gailestingumo“, – kalbėjo t. Pranciškus Ksaveras.

Baigdamas paskaitą t. Pranciškus palygino vienuolinį gyvenimą su ilgos distancijos, kurios finišas yra Danguje, bėgimu. Bėgant labai svarbu nėsivaistyti energijos, susitelkti, bėgti kuo geriau ir nesirūpinti – būti pirmas ar paskutinis. Ego nerimauja dėl ateities ir jaučia pagiežą dėl praeities. O treneris pataria atleisti visiems bėgimo rytą ir bėgti dabartyje po kilometrą. „Pasitikėjime Dievo Apvaizda šiais Gailestingumo metais, bėkime dabartyje Dievo akivaizdoje. Visiems atleiskime visą patirtą kartėlį, kad mūsų dvasia būtų atvira Šventosios Dvasios kūrybingumui“, – kalbėjo t. Pranciškus Ksaveras.

Pašvęstojo gyvenimo metų pabaigos šventė buvo pažymėta Gailestingumo ypatingojo jubiliejaus ženklais. Į šventę susirinkę pašvęstieji kartu su arkivyskupu Gintaru Grušu ir vyskupu Arūnu Poniškaičiu atliko trumpą piliigrimystę ir įžengė pro katedros Gailestingumo duris. Po Švč. Sakramento adoracijos šv. Mišias aukojo arkiv. G. Grušas, kard. A. J. Bačkis, vysk. A. Poniškaitis, įvairių Vilniaus parapijų ir vienuolijų kunigai.

Šv. Mišių pradžioje iškilmingos procesijos priekyje ėję keliasdešimt brolių ir seserų vienuolių su degančiomis žvakėmis rankose liudijo Kristui paaukotą savo gyvenimą. „Tegul Kristaus šviesa šviečia per jus“, – kreipdamasis į vienuolių narius bei kitų pašvęstojo gyvenimo formų atstovus kalbėjo Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas. Homilijoje arkivyskupas pašvęstuosius kvietė Gailestingumo metus išgyventi iš naujo atrandant savo vienuolijos charizmą kaip konkrečių gailestingumo darbų apraišką. Ligonius slaugyti, melstis už gyvus ir mirusius, mokyti ir kitus gailestingumo darbus dirbti – visa tai yra proga leisti iš Jėzaus Širdies sklindančiai malonės šviesai pasiekti mūsų pasaulio tamsybes. Arkivyskupas linkėjo Jubiliejiniais metais kiekvieną pašaukimą išgyventi kaip pašaukimą gailestingumui.

Po šv. Mišių pašvęstieji vaišinosi broliškoje agapėje Vilniaus arkivyskupijos kurijoje. Anot t. Pranciškaus Ksavero, pašvęstasis gyvenimas nesibaigia su Pašvęstojo gyvenimo metais. Dievui pašvęstieji broliai ir seserys užbaigė jiems skirtus metus su atnaujintu ryžtu būti pasauliui Dievo gailėstingumo veidu.

Kaune

Vasario 2 d. Kaune, švenčiant Kristaus Paaukojimą šventykloje, paminėta ir Pašvęstojo gyvenimo diena dėkojant Dievui už dovaną Bažnyčiai – vienuolinį gyvenimą bei dvasinius pašaukimus. Šiomis išskilmėmis Kauno arkivyskupijoje drauge su visa Bažnyčia buvo užbaigti Pašvęstojo gyvenimo metai, o ši diena dar tapo ir Pašvęstųjų jubiliejumi – seserys ir broliai vienuoliai visi drauge žengė pro Gailėstingumo duris Kauno arkikatedroje bazilikoje.

Pašvęstųjų procesija į arkikatedrą prasidėjo šiemet 150 metų gyvavimą švenčiančios Kauno kunigų seminarijos Švč. Trejybės bažnyčioje. Joje susirinkusius įvairių arkivyskupijoje įsikūrusių vienuolinių kongregacijų atstovus pasveikino Kauno arkivyskupas Lionginas Virbalas SJ. Ganytojas pakvietė brolius ir seseris pasimelsti popiežiaus Pranciškaus malda už vienuolius. Vėliau eiseną su Pašvęstojo gyvenimo metų Kristaus ikona iš seminarijos bažnyčios Rotušės aikšte pasiekė arkikatedrą. Arkikatedroje jungtinis vienuolių choras su kantoriais – kun. Artūru Kazlausku ir t. Gintaru Vitkumi – sugiedojo Dievo Motinos garbei vieną gražiausių ir seniausių Bažnyčios tradicijos kūrinių – Akatistą.

Iškilminga Eucharistijos liturgija prasidėjo žvakių pašventinimu ir Kristaus, kaip tautų šviesos, pagarbinimo procesija su žvakėmis. Liturgijai vadovavo Kauno arkivyskupas, o Eucharistiją koncelebravo arkivyskupas emeritas Sigitas Tamkevičius SJ ir kunigai – Kauno kunigų seminarijos vadovai bei jėzuitų, pranciškonų, kapucinų ir marijonų broliai.

Per pamokslą arkiv. L. Virbalas atkreipė dėmesį, kaip Dievo Dvasios paskatinti Simeonas, Ona, o prieš tai piemenys, trys išminčiai, pati Marija tikėjimu atpažino Jėzų kaip tą, kuris bus visų gelbėtojas – karalius ir Mesijas. Tikėjimas duoda kryptį į Dievą žmogaus gyvenimui, ir tai ypač apibūdina Dievui skirtą pašvęstąjį gyvenimą. Tačiau ir kiekvienas krikščionis per Krikštą jau yra Dievui pašvęstasis, gali atiduoti savo gyvenimą Jam. Arkivyskupas atkreipė dėmesį, jog savo atsižadėjimu, atsiskyrimu nuo pasaulio stabų, savo valios atidavimu Dievui vienuoliai rodo kelią kiekvienam tikinčiajam. „Mieli pašvęstieji, jūs esate liudytojai visam pasauliui, kad galima gyventi dėl Viešpaties, kad šis gyvenimas yra malonė, kad ieškoti Dievo karalystės – tai toli gražu ne viską prarasti, o priešingai – atrasti. Esate liudytojai pasaulio, kuriame viskas yra skiriama Viešpačiui, didžiajam visa ko gėriui“, – sakė arkivyskupas, pabrėždamas, jog Bažnyčiai labai reikia šio liudijimo, šio gyvybės ir meilės, išsilaisvinimo ir ramybės kelio, reikia vienuolinių bendruomenių.

Užbaigiant Eucharistiją pašvęstųjų choras sugiedojo Pašvęstojo gyvenimo metų himną „Kelk pasaulį auštančiu džiaugsmu“. Pašvęstojo gyvenimo dieną Kauno arkivyskupo kvietimu vienuoliai drauge užbaigė agape kurijoje. Seserys ir broliai ir šiemet čia pasidalijo išipareigojimu visus metus malda lydėti kurį nors arkivyskupijos vyskupą arba kunigą.

Žemaičių Kalvarijoje

Vasario 2 d. Žemaičių Kalvarijos bazilikoje, kaip įprasta, buvo švenčiami kasmėnesiniai atleidai bei Kristaus Paaukojimo šventykloje šventė. Tą dieną taip pat buvo meldžiamasi už vienuolius, vienuoles bei pašaukimus į

tas direktoriumi ketverių metų kadencijai paskirtas Arūnas Kučikas.

-kait-

Popiežius pasveikino neįgaliųjų grupę iš Lietuvos

„Koks artimas popiežius Pranciškus! Priėjo, pakalbino!“ – netvėrė džiaugsmu piligrimų grupelė iš Kauno – septyni jauni neįgalūs jaunuoliai ir septyni juos lydintys savanoriai (iš „Arkos“, „Tikėjimo ir Šviesos“ bei Vilijampolės socialinės globos namų), kurie sausio 20-ąją dalyvavo bendrojoje popiežiaus Pranciškaus audiencijoje ir turėjo galimybę asmeniškai susitikti su Šventuoju Tėvu.

Kaip telefonu iš Vatikano pasakojo neįgaliuosius Gailėstingumo jubiliejaus piligrimystėje lydintis Kauno arkivyskupas Lionginas Virbalas (pats ir inicijavęs šią kelionę), iš tikrųjų teko laimėti taip artimai sutikti Šventąjį Tėvą ir būti jo pradžiugintiems. Pasibaigus audiencijai, kuri susideda iš popiežiaus katechezės, piligrimų pasveikinimo, palaiminimo, Pranciškus paprastai prieina prie žmonių asmeniškai pasisveikinti. Šiandien Šventasis Tėvas pirma pasveikino neįgaliuosius vežimėlyje, o paskui priėjo prie lietuvių grupelės, kuri buvo su Lietuvos vėliava, paspaudė kiekvienam ranką, džiaugėsi mūsų piligrimų šypsena ir nuoširdžiai prašė, kad jie melstųsi už jį. Arkivyskupas L. Virbalas darsyk perdavė popiežiui kvietimą atvykti į Lietuvą, pradžiuginti mūsų šalies katalikus ir juos sustiprinti.

Atskirame pokalbyje su vyskupais Kauno arkivyskupas pasiteiravo popiežiaus, iš kur jis pats semiasi gailėstingumo: „Per žmones, per susitikimus“, – atsakė Pranciškus, ranka parodydamas į Pauliaus VI audiencijų salę, pilnutėlę žmonių, kuriems tądien Maldų už krikščionių vienybę savaitės kontekste katechezę jis sakė apie Dievo gailėstingumo malonę, gaunamą per visus krikščionis vienijantį Krikštą.

„Šis susitikimas atskleidžia, kokia plačia širdimi popiežius Pranciškus žvelgia į

Bažnyčią, šiais ypatingais metais skatina dalytis gailėstingumu. Gailėstingumą parodyti, juo pasidalyti galime kiekvienas ten, kur šiuo metu esame“, – sakė arkiv. L. Virbalas pabrėždamas, kad šią Viešpaties mažutėlių grupelę lydėti Romoje, lankyti didžiąsias Gailėstingumo šventoves, eiti pro jų Šventąsias duris, drauge melstis ir švęsti jie gali dar ir dėl to, kad konkretūs asmenys parėmė šią kelionę ir tai taip pat yra konkretaus gailėstingumo darbo vaisius.

-kait-

Paminėta migrantų ir pabėgėlių diena

Sausio 17 d. Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas ir VA *Caritas* kvietė kartu su visa Bažnyčia paminėti Pasaulinę migrantų ir pabėgėlių dieną. Po šv. Mišių Aušros Vartų koplyčioje visi rinkosi į „Domus Mariae“ salę, kur vyko padėkos šventė. Joje buvo prisiminta istorija, kaip rengtasi priimti irakiečių šeimas.

Pal. J. Matulaičio parapijos koordinatore Rasa Kubertavičienė papasakojo, kuo buvo Dievo apdovanota per šį laiką. Vilniaus I dekanato dekanas, arkikatedros administratorius kun. Virginijus Česnulevičius liudijo, kad įsipareigojimą rūpintis irakiečių šeima visų pirma priėmė ne dėl to, kad prašė popiežius, arkivyskupas ir *Caritas*, o dėl to, kad išgirdo Kristaus klausimą „Ar myli mane?“

Direktorius Linas Kukuraitis trumpai apžvelgė, kokias pamokas gavo VA *Caritas*: per šį prašymą priimti irakiečių šeimas susivienyta su visuotine Bažnyčia bei Vilniaus miesto parapijomis susitelkiant pagalbai. Įsisąmoninta, kad visi esame pašaukti dalytis ne vien gėrybėmis ar patarnavimais, bet ir visu savo gyvenimu – jų skausmas tapo mūsų skausmu. Apie iššūkius kalbėjo ir irakiečių šeimų vyrai – svarbiausia jų užduotis yra išmokti kalbą ir užmegzti kuo daugiau draugystės ryšių su lietuviais.

vienuolinį luomą. Pagrindinėms iškilmių šv. Mišioms, kuriose dalyvavo ir Dievui pašvęstojo gyvenimo atstovai iš Telšių vyskupijoje esančių įvairių kongregacijų namų, vadovavo Telšių vyskupijos vyskupas Jonas Boruta SJ, koncelebravo Mažeikių dekanato dekanas, Sedos parapijos klebonas kun. Modestas Ramanauskas ir kiti šio dekanato kunigai, Kretingos parapijos klebonas br. kun. Antanas Blužas OFM, liturgijoje patarnavo keturi diakonai ir Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos klierikai. Šv. Mišių metu giedotojų Sedos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų parapijos sumos choras, vadovaujamas vargonininko Algio Pleškio, giedotojams talkino Žemaičių Kalvarijos Šventovės vargonininkė Kristina Kondratavičienė. Šv. Mišias tiesiogiai transliavo *Marijos radijas*.

Prieš šv. Mišias procesija į baziliką buvo einama pro jubiliejines Gailėstingumo duris, kalbama Gailėstingumo metams skirta malda, šventinamos žvakės. Vyskupas pačioje pradžioje pakvietė visus piligrimus pasitikėti Dievo Gailėstingumu ir patiems būti gailėstingiems, mokantis atleisti ir nuoširdžiai mylėti vieniems kitus.

Sakydamas pamokslą vyskupas J. Boruta SJ kalbėjo apie visų tikinčiųjų, ne tik Dievui pašvęstųjų, pagrindinę užduotį skleisti evangelinę žinią ir išlikti šviesos žiburiais šių dienų pasaulyje. Pamokslininkas nurodė vieną ryškiausių kovotojų prieš tamsą – kunigą Juozą Zdebskį.

Po šv. Mišių bazilikoje buvo apmąstomas dvidešimties stočių Kryžiaus kelias, nešta Didžioji Šv. Kryžiaus relikvija, giedotos Žemaičių Kalvarijos Kalnų giesmės, atskirose stotyse sakyti kunigų pamokslai. Po Kryžiaus kelio Telšių vyskupijos ganytojas J. Boruta SJ visiems padėjo, pasidžiaugė piligrimais ir paragino dvasiškai sustiprėti per tuoj prasidėsiančią gavėnią ir ypač džiaugsmingai išgyventi malonės metą – Gailėstingumo jubiliejinius metus.

-vilnensis.lt, kait, kasab-

Ekumeninės pamaldos

Vilniuje

Sausio 25 d. ekumeninėmis pamaldomis Vilniaus Šv. Jono Krikštytojo ir šv. Jono apaštalo ir evangelisto bažnyčioje pasibaigė Maldų už krikščionių vienybę savaitė. Pamaldose dalyvavo arkivyskupas Gintaras Grušas bei liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis kartu su savo Bažnyčių kunigais. Kartu meldėsi ortodoksų, reformatų, metodistų, laisvųjų krikščionių bei „Tikėjimo žodžio“ dvasininkai. Pamaldų procesijoje prie altoriaus atnešta žvakė ir druska kaip ženklas kvietimo visiems krikščionims nešti pasauliui šviesą ir pasaulį pasūdyti.

Po Dievo žodžio skaitymo liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis savo homilijoje ragino visus krikščionis priimti Dievo dovaną būti pasaulio šviesa ir druska, nešti į pasaulį gyvąją šviesą – Kristų, nepaisant mūsų skirtumų kartu ištarti: „Jėzus Kristus yra Viešpats.“

Po homilijos susirinkę krikščionys, atsiliepdami į Kristaus vienybės troškimą, užsidedė žvakutes ir paragavo druskos. Šis gestas liudijo skirtingų krikščionių bendrą tikslą – pasūdyti gendantį pasaulį ir apšviesti nuodėmės tamsumas.

Arkivyskupas Gintaras Grušas pakvietė visus melsti gailėstingumo Gailėstingumo apaštalės sesers Faustinos žodžiais. Po kartu sukalbėtos „Tėve

mūsų“ maldos palinkėta ramybės. Pamaldos užbaigtos Šventosios Dvasios vienuolyno ortodoksų choro giesme ir palaiminimu. Visi pamaldų dalyviai buvo pakviesti į agapę.

Kaune

Švenčiant Maldos už krikščionių vienybę savaitę ypatingu Gailestingumo jubiliejaus ženklų tapo Ekumeninės pamaldos. Sausio 24-ąją Kauno arkivyskupijos kurijos kvietimu ekumeniniam susibūrimui ir maldai duris svetingai atvėrė Kauno Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų (Vytauto Didžiojo) rektorato bažnyčia.

Gausiai sekmadienio popietę susirinkę kelių krikščioniškų Bažnyčių ir bendruomenių nariai bei dvasininkai drauge meldė vienybės Kristuje pagal brolių krikščionių kaimyninėje Latvijoje šiemet Maldos savaitę parengtus tekstus. Dalijamos žvakelės, Vytauto Didžiojo bažnyčios jaunimo grupės šlovavimo giesmė pasitiko visus, tą popietę užsukusius į šią katalikų bažnyčią Kauno senamiestyje. Pamaldos prasidėjo jaudinančiu Švč. Trejybės pagarbinimu brolių stačiatikių giesme ir visų dalyvavusių bendruomenių atstovų bei dvasininkų procesija.

Joje prie altoriaus buvo atnešta Šventojo Rašto knyga ir šiemetinės ekumeninės maldos simboliai: Velykų žvakė, duona ir druska. Prie Didžiojo altoriaus procesija atėjo pamaldoms vadovavęs Kauno arkivyskupas Lionginas Virbalas SJ, Vytauto Didžiojo bažnyčios rektorius kun. Kęstutis Rugevičius, kun. Gintaras Vitkus SJ bei kun. Linas Šipavičius, taip pat brolių stačiatikių Kauno Apreiškimo Švč. M. Marijai bažnyčios klebonas kun. Nikolajus Murašovas, Kauno jungtinės metodistų bažnyčios kun. Remigijus Matulaitis, Kauno evangelikų reformatų bažnyčios diak. Jonas Žiauka ir krikščionių bendrijos „Tikėjimo žodis“ Kauno bažnyčios pastorius Gabrielius Lukošius.

Pamaldų liturgijoje Pradžios maldą šaukiantis Šventosios Dvasios, kad Ji pašalintų iš širdžių, bendruomenių ir pasaulio visus susiskaldymus, kad Jėzaus vardu visa padarytų viena, netrukus keitė nuolanki Sutaikinimo malda prašant Tėvą iš savo gailestingumo dovanoti netobulumus, pripildyti savo malonės ir šventumo. Skirtingų bendruomenių dvasininkams perskaičius Šventojo Rašto skaitinius, o katalikų kunigui paskelbus Evangeliją (pagal Matą 5, 1–16), dalyvavę dvasininkai pasakė trumpas homilijas.

Kun L. Šipavičius atkreipė dėmesį į duonos, druskos, šviesos simbolius ir pabrėžė, jog krikščionybė duoda pasauliui šviesą, gyvybę ir priartina jį prie Viešpaties Jėzaus Kristaus. Pasak metodistų kun. R. Matulaičio, Viešpats kviečia visus trokštančius ateiti prie Jo gyvybės vandens, ir šis dieviškasis pakvietimas yra Jo malonė būti pagirdytiems ir nebetrokšti per amžius. Pastorius G. Lukošius minėjo, jog Dievo Dvasios stebuklą matome, kai esame šviesa ir druska, kai elgiamės kitaip, nei šis pasaulis. Evangelikų reformatų diak. J. Žiauka pastebėjo, jog dvasiniame gyvenime kartais žavimės kitais asmenimis, tačiau Jėzus Kristus buvo vienintelis Asmuo, nukryžiuotas ir Dievo prikeltas. Stačiatikių kun. N. Murašovas sakė, jog ši bendra malda, palyginti su pasaulio didybe, atrodytų maža, tačiau, kaip našlės atiduotą vienintelį skatiką, Viešpats priima ją, sklindančią iš tyros širdies.

Trumpą žodį taręs arkivyskupas L. Virbalas paliudijo apie puikiai tarpusavyje sutarusių krikščionių bendrystę gimtuosiuose Biržuose bei jam tarnaujant Popiežiškosios Šv. Kūdikėlio Jėzaus Teresės *Russicum* kolegijoje.

Arkivyskupas Gintaras Grušas šventės pabaigoje padėkojo visiems prisidėjusiems savo laiku, darbu ir kitomis dovanomis prie pagalbos šioms šeimoms bei ragino ir toliau šių šeimų nepamiršti ir palaikyti artimus ryšius.

-vaci-

Malda už ligonius ir medikus

Vasario 11-ąją, minint Lurdo Švč. M. Mariją ir Pasaulinę ligonių dieną, vidurdienį LSMU ligoninės Kauno klinikų Šventojo Luko koplyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už ligonius ir medikus. Joms vadovavo Kauno arkivyskupas Lionginas Virbalas, koncelebravo kunigai – klinikų kapelionai. Pamaldose dalyvavo Kauno klinikų vadovai, gydytojai, slaugytojai, pacientai. Giedojo klinikų moterų ansamblis „Kolegės“. Šv. Mišiose melstasi ir onkologinių ligonių intencijomis, kurias surinko juos lankydami studentai iš ateitininkų medikų korporacijos „Gaja“.

„Nešdami ligos, kančios, vienatvės kryžių, kartais galime pasijusti Viešpaties apieisti. Tačiau taip nėra. Kai meldžiamės, ypač nusilpus kūnui ir dvasiai, Jėzus yra kartu“, – savo homilijoje sakė arkivyskupas L. Virbalas, atkreipdamas dėmesį, jog Dievas visada yra labai arti kenčiančio žmogaus. Ganytojas priminė nuo persekiojimų kentėjusį apaštalą Paulių, sakiusį: „Džiaugiuosi tad silpnumu, paniekinimais, bėdomis, persekiojimais ir priespauda dėl Kristaus, nes, būdamas silpnas, esu galingas“ (2 Kor 12, 10). Tik artuma su Viešpačiu teikia stiprybę, kai savo gyvenime baiminamės ligų, kančių, mirties, kai sunku mums patiems ar mūsų artimiesiems. Homilijoje, be kita, minėta apie gydytojo ir ligonio susitikimą, kai žmogus serga ir laukia paguodos. Kaip svarbu užtikrinti žmogiškumą rūpinantis sergančiu žmogumi, jame atpažinti kenčiantį Kristų ir sykiu matyti Dievo pagalbą per tuos, kurie gydo ar slaugo.

Visuotinėje maldoje prašyta stiprinti ligonius, paguosti nuliūdusius ir kenčiančius, suteikti drąsos aukotis, duoti

išminties studentus mokantiems medicinos dėstytojams, suteikti ramybę jau išskelviusiems pas Viešpatį medicinos darbuotojams. Šv. Mišių pabaigoje, prieš palaimindamas, arkivyskupas dėkojo medikams, ligoninių kapelionams, paragino nebijoti ir laiku pakviesti kunigą sergančiam žmogui.

Tą dieną Kaune, VšĮ Kauno klinikinėje ligoninėje (Laisvės alėjoje), buvo pašventinta koplyčia. Pamaldoms vadovavo vyskupas Kęstutis Kėvalas.

-kait-

Kunigų susirinkimai

Šiaulių vyskupijos

Sausio 20 d. Šiaulių vyskupijos pastoracijos centre vyko Šiaulių vyskupijos kunigų nuolatinio ugdymo susirinkimas. Susirinkusiems kunigams kun. dr. Romualdas Zdanys iš Panevėžio vyskupijos labai išsamiai pristatė popiežiaus Pranciškaus *motu proprio* „*Mitis Iudex Dominus Iesus*“ ir „*Mitis et misericors Iesus*“, kuriais buvo pakeisti kai kurie lotynų apeigų katalikų ir Rytų Bažnyčių kanonų teisės kodeksų kanonai, liečiantys santuokos negaliojimo bylas, atsakė į iškilusius klausimus.

Vilniaus arkivyskupijos

Vasario 3 d. Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijoje vyko Vilniaus arkivyskupijos sielovadoje besidarbuojančių kunigų susirinkimas. Po Dieninės liturginės maldos Jurij Vitkovskij, Vaidotų Šv. apaštalo Pauliaus Atsivertimo parapijos klebonas ir Juodšilių bažnyčios rektorius, papasakojo apie pal. Mykolą Sopočko.

Pal. Mykolas Sopočko gimė 1888 m. lapkričio 1 d. netoli Ašmenos, 1914 m. birželio 15 d. įšventintas kunigu, dirbo vikaru Tabariškėse, vėliau studijavo Varšuvoje, 1927–1932 m. Vilniaus kunigų seminarijoje dirbo dvasios tėvu, universiteto dėstytoju, kariuomenės kapelionu ir buvo vienuolių nuodėmklausys. 1933–1936 m. Vilniuje susitikdavo su

Ganytojas atkreipė dėmesį į popiežiaus Pranciškaus bendrojoje audiencijoje (kurioje arkivyskupas tą savaitę dalyvavo su jaunimo grupe iš Kauno) pasakytus žodžius apie Latvijos liuteronų katedros krikštyklą, kuri yra visų Latvijos krikščionių pradžios, šaltinio ženklas. Krikštas pašaukia iš tamsos, iš nuodėmės, įskiepia Kristuje, sujungia krikščionis Jame.

„Patyrę Gailestingumą, esame kviečiami būti kartu. Pakrikštytųjų bendrumo įvaizdis galėtų būti apaštalo Pauliaus mintis, kad yra vienas kūnas ir daug narių (plg. *1 Kor* 12). Mūsų troškimas – ne padaryti, kad būtume vienodi, tarsi vienas narys, bet kad būtų tokia bendrystė, kokia yra vieno kūno, kur vienam nariui reikia kito. Kiekviena bendruomenė, Bažnyčia turėtų sakyti viena kitai: neįsivaizduoju Kristaus kūno be tavęs, tu esi Kristui reikalinga taip, kaip ir aš. Bet kūnas gyvas tuomet, kai priimam gyvybę iš Kristaus, ja dalijamės, tarnaudami ir turėdami vieną bendrą tikslą – Dievo garbę ir žmonių išgelbėjimą“, – sakė arkivyskupas L. Virbalas.

Išskirtinė ir ypač jaudinanti pamaldų dalis buvo krikščioniškojo įsipareigojimo būti druska ir šviesa apeigos. Giedodami „Jėzau, esi šviesa“ visi pamaldų dalyviai ėjo prie altoriaus užsidegti žvakelių nuo Didžiosios žvakės ir suvalgyti krislelį druskos – tuo atminti ir atnaujinti savo, kaip krikščionių, užduotį būti pasaulio šviesa ir žemės druska, *visiems garsinti šlovingus Viešpaties darbus* (plg. *1 Pt* 2, 9). Vilties malda, kad Viešpats perkeistų, padarytų krikščionis viena šventa Kristaus tauta, ekumeninių pamaldų dalyviai, kaip vieno dangaus Tėvo vaikai, su uždegtomis žvakėmis rankose drauge užbaigė Jėzaus išmokyta malda „Tėve mūsų“, o vėliau palinkėjo vieni kitiems Kristaus atneštos ramybės.

Pasibaigus pamaldoms jų dalyvių palaiminimu, buvo atsiliepta į latvių ekumeninės grupės kvietimą atlikti dar vieną svetingumo ir broliškumo gestą – iš bažnyčios išeinantys skirtingų bendruomenių nariai dalijosi nuo altoriaus atneštos duonos gabalėliais, o savo auka kaip ir kasmet buvo kviečiami paremti Biblijos draugijos Lietuvoje veiklą. Visiems teko dovana – ką tik LBD išleista „Evangelija pagal Morkų. Naujasis ekumeninis vertimas“. Šia knyga Draugija pradeda Naujojo Testamento vertimą iš graikų kalbos.

Biržuose

Sausio 18 d. pamaldomis Biržų evangelikų reformatų bažnyčioje pradėta 2016-ųjų metų tradicinė Maldų už krikščionių vienybę savaitė. Jos tema – „Pašaukti garsinti šlovingus Dievo darbus“ (plg. *1 Pt* 2, 9). Skirtingų konfesijų tikinčiųjų tradicija rinktis į ekumenines pamaldas Biržuose tęsiasi jau šešiolika metų. Bendra giesmė, malda Dievą šlovinti kiekvieną vakarą renkamasi vis kitoje bažnyčioje.

Pamaldose dalyvavo visų pagrindinių miesto religinių bendruomenių – Romos katalikų, evangelikų reformatų, jungtinės metodistų, evangelinio tikėjimo krikščionių sekmininkų ir evangelikų liuteronų – tikintieji ir kunigai Algis Neverauskas, Rimas Mikalauskas, Giedrius Jablonskis, Linas Šnaras ir Juozas Mišeikis.

Pamokslavęs katalikų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios klebonas Algis Neverauskas sakė, jog prieš keturiasdešimt metų būtų buvę sunku įsivaizduoti, jog katalikų dvasininkas kada nors sakys pamokslą evangelikų reformatų bažnyčioje. Pasaulis keičiasi. Ir, pasak dvasininko, – į gerąją pusę. Visų konfesijų bandymą eiti tuo pačiu keliu jis vadino didele Dievo malone. Į ekumenines pamaldas,

pasak kun. A. Neverausko, renkamas, kad geriau susikalbėtume tiek su Dievu, tiek vieni su kitais. Dvasininkas vaizdingai kalbėjo, jog visi krikščionys pamaldų metu tarsi susėda už vieno stalo, dalijasi viena duona ir tampa viena didele šeima. Argi kam nors tada galėtų kilti mintis ieškoti skirtumų ar aiškintis tarpusavio santykius? Kunigas papasakojo apie Vatikano muziejuje esančią skulptūrą, kurioje vaizduojamas prie kryžiaus prikaltas Jėzus. Jis kalba, šaukte šaukia apačioje stovintiems ir savimi besigėrintiems žmonėms, tačiau niekas negirdi. „Tai sukrečianti scena“, – sakė kun. A. Neverauskas. Pasak dvasininko, žmonės, paskendę savo rūpesčiuose, negirdi Dievo žodžio arba nesugeba jį įsiklausyti, netgi priešingai – nori Jėzui diktuoti savo valią: „Jėzau, sek mani, daryk taip, kaip noriu aš.“ Kunigas kalbėjo, jog dabar, tikėjimo praradimo epochoje, nebėra kada ginčytis tarpusavyje, reikia perkeisti savo širdis, atsiverti, išgirsti Jėzų ir eiti visiems kartu bendru tikėjimo keliu.

Pamaldų dalyviai gavo Lietuvos Biblijos draugijos išleistą naują Evangelijos pagal Morkų ekumeninį vertimą, o evangelikų reformatų bažnyčios bendruomenė susirinkusius pakvietė į agapę, kurios metu dar ilgai bendravo visų konfesijų tikintieji. Žmonių tą dieną paaukotos lėšos skiriamos krikščioniškai radijo stočiai XFM Biržuose išlaikyti.

Sausio 19 d. Dievą šlovinančia giesme, kunigo Giedriaus Jablonskio sveikinimo žodžiu, Tikėjimo išpažinimu ir varpelių muzikos ansamblio atliekamais kūrniais pamaldos pradėtos Jungtinėje metodistų bažnyčioje. Tikintiesiems pamokslavęs Evangelinio tikėjimo krikščionių (sekmininkų) bendruomenės pastorius Linas Šnaras atkreipė dėmesį į tai, jog problemų nestinga nei visuomenėje, nei atskirose bažnyčiose. Evangelikų reformatų kunigas Rimas Mikalauskas kvietė visus melstis už pasaulį, kuriame tiek daug blogio. Dvasininkas meldėsi ir už tuos, kurie priima pabėgėlius taip, kaip kažkada kitose šalyse priėmė ir mūsų tėvus, senelius, kitus artimuosius. Biržiečius emociu žodžiu sveikino gerai pažįstama viešnia, Jungtinės metodistų bažnyčios kunigė Valla Karlson.

Sausio 20 d. vakarą tikintieji meldėsi Evangelinio tikėjimo krikščionių (sekmininkų) bendruomenės bažnyčioje. Pamaldos pradėtos Šlovinimo grupės giesmėmis ir pastoriaus Lino Šnaro skaitiniu iš pranašo Jeremijo knygos. Evangelikų liuteronų bažnyčios kunigas Juozas Mišeikis priminė 122 Dovydo psalmės žodžius, kuriais kviečiama eiti „į Viešpaties namus“. Susirinkusiesiems pamokslavo Biržų evangelikų reformatų bažnyčios klebonas kun. Rimas.

Sausio 21 d. vakarą biržiečiai meldėsi evangelikų liuteronų šventovėje. Tikintiesiems pamokslavo Jungtinės metodistų bažnyčios pastorius Giedrius Jablonskis. Dvasininkas ragino kiekvieną į save pažvelgti kitaip – pamatyti savyje Dievo žodžio sėją, pamatyti tęstinumą sekant Jėzumi ir po jo tikėjimo žodį sėjusiais apaštalais.

Paskutinį ekumeninių maldų savaitės vakarą Biržų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje pamokslavęs evangelikų liuteronų kunigas Juozas Mišeikis į tikinčiuosius kreipėsi Evangelijos pagal Joną žodžiais: „Aš jums duodu naują įsakymą, kad jūs vienas kitą mylėtumėte: kaip aš jus mylėjau, kad ir jūs taip mylėtumėte vienas kitą! Iš to visi pažins, kad esate mano mokiniai, jei mylėsite vieni kitus“ (Jn 13, 34–35). Pasak kun. Juozo Mišeikio, Kristus yra mūsų visų „kertinis akmuo“, be kurio sugriūtų ir tvirčiausias gyvenimo ir tikėjimo pastatas.

vienuole Faustina, klausė jos išpažinčių, svarstė apie Jėzaus pasirodymus. Nuo 1942 m. iki 1944 m., vengdamas vokiečių arešto, slapstėsi pas vienuoles uršulietes Juodšiliuose. Čia gyveno namelyje miške kaip stalius Vaclovas. Apie šį laikotarpį jis liudija kaip apie pačius maloniausius ir vaisingiausius viso savo gyvenimo metus. Gyveno namuose, kuriuos pavadino Apvaizda. 1944 metų rugpjūčio 14 d. dieną arkivyskupui liepus grįžti į Vilnių ir įsitraukė į sielovadą, dirbo Švč. Trejybės bažnyčioje, kuri dabar pertvarkyta į Dievo Gailestingumo šventovę. 1947 m. išvyko į Balstogę ir ten profesoriavo iš Vilniaus perkeltose Kunigų seminarijoje. Vis puoselėjo planus grįžti į Vilnių, kad galėtų rūpintis Dievo Gailestingumo šventovės statyba. 1975 m. vasario 15 d. mirė Balstogėje ir palaidotas to miesto Dievo Gailestingumo šventovėje. 2008 m. rugsėjo 28 d. beatifikuotas. Visas palaimintojo gyvenimas paženklintas kančios, nesupratimo, nes daug kartų aplinkiniai labai įtariai atsiliepėdavo apie jo propaguojamą Dievo gailestingumo kultą, nenorėjo perimti jo pradėtų darbų. Būtent jis vienuolei Faustinai liepė rašyti dienoraštį, o kai jį sudegino, ragino atkurti. Palaimintasis rūpinosi, kad būtų nutapytas Gailestingumo Jėzaus paveikslas ir viešai pakabintas ir visaip skleidžiama Gailestingumo vainikėlio malda. Sesers Faustinos regėjimuose Jėzus apie pal. Mykolą sakė, kad tai kunigas pagal mano širdį. Juodšiliuose 1936 m. seserų uršuliečių rūpesčiu pradėta statyti bažnyčia, pastatytos sienos, uždengtas stogas, tačiau užėjus karui darbai nutraukti, pokariu bažnyčios pastate veikė vaikų namai, vėliau poliklinika, ligoninė. 1980 m. pastate kilo gaisras ir likę griuvėsiai buvo nugriauti. 2001 m. prie buvusios bažnyčios pastato pradėtos aukoti Mišios. Pradėti bažnyčios atstatymo darbai. Šiais metais vasario 15 d., liturginę sesers Faustinos nuodėmklausio minėjimo dieną, ši bažnyčia konsekruota pal. Mykolo Sopočkos vardu.

Kunigų solidarumo fondo valdytojas kun. Gintaras Petronis pateikė atskai-

tą apie fondo veiklą ir kvietė kunigus, esant svarbiam reikalui, kreiptis į dekaną, kad būtų galima apsvarstyti skirti reikiamą paramą.

Vilkaviškio vyskupijos

Vasario 9 d. Marijampolėje, Vilkaviškio vyskupijos pastoracijos centre, vyskupijos kunigų susirinkimas pradėtas bendra malda – Valandų liturgija (Die-nine), po kurios į susirinkusius kreipėsi vyskupas Rimantas Norvila pristatydamas Kaišiadorių vyskupijos ganytoją Joną Ivanauską.

Vilkaviškio vyskupijos dvasininkams vyskupas Jonas Ivanauskas liudijo apie Sutaikinimo sakramento reikšmingumą tikinčio žmogaus gyvenime. Vyskupas atkreipė dėmesį ir į Šv. Rašto svarbą tikėjimo kelionėje, kad kiekvienas dvasininkas kasdien ne tik skelbtų, bet ir išgirstų Jėzaus žodžius ir kad jie skambėtų vis naujai jų gyvenime. Vyskupas kvietė kreipti žvilgsnį ir į Jėzaus bei apaštalų santykį, kad žvelgdami į tą bendrystę ir mes iš jos mokytumės vis iš naujo išgyventi gailingumą. Kaišiadorių vyskupas prašė kunigus skatinti švęsti Atgailos sakramentą nuolat, tai įdiegiant jau rengiant pirmajai šventajai Komunijai, kviečiant šį sakramentą giliau išgyventi ir sakramentams besiruošiančių vaikų tėvus. Svarbiausia Sutaikinimo sakramente, pasak vyskupo, yra ypatingas dėmesys žmogui, jautrumas priimant penitentą, per kurį asmuo išgyvena gydančią ir gailingą Dievo prisilietimą. Galiausiai vyskupas Jonas Ivanauskas pakvietė kuo giliau išgyventi Gailingumo jubiliejinių metų malones, patiems jomis pasinaudojant ir žmones į jas kviečiant.

Antroje susirinkimo dalyje kunigams buvo parodytas filmas apie Dievo tarną arkivyskupą Teofilijų Matulionį, pristatytas jo gyvenimas ir kankinyse pažymėtas kunigystės kelias. Kunigų susirinkimas buvo baigtas pietumis ir brolišku pasidalijimu prie bendro stalo. Po pietų vyko vyskupijos Kunigų tarybos posėdis, kurio metu aptartos

Pamaldų pabaigoje rankomis susikibę įvairių konfesijų tikintieji meldėsi kartu. Katalikų bažnyčios klebonas Algis Neverauskas pakvietė visus pasidalyti duona ir druska ir nepamiršti, jog mes ir esame ta žemės druska. Susirinkusiųjų rankose sužibo žiburėliai, uždegti įvairių bažnyčių dvasininkų. Kaip įprasta, tikintieji buvo pakviesti pasisėdėti prie vaišių stalo, padiskutuoti, pasidalyti džiaužais ir rūpesčiais prie arbatos puodelio. Tačiau prieš tai dar suspėta stabtelėti prie bažnyčioje eksponuojamo dailininko grafiko Vaidoto Kvašio tapybos darbų ciklo „Dievo Motina – tikėjimo ikona“.

Šiauliuose

Sausio 22 d. Šiaulių Šv. apaštalų Petro ir Pauliaus katedroje ekumeninėms pamaldoms vadovavo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, kartu meldėsi už ekumenizmą atsakingas Šv. Jurgio parapijos klebonas, generalvikaras kun. Saulius Matulis ir vyskupijos kurijos kancleris kun. Evaldas Alūza. Į pamaldas kviešti visų konfesijų krikščionys. Pamaldų pradžioje kun. Evaldas trumpai papasakojo apie praktiką melsti vienybės, kvietė susirinkusiuosius melstis, kad visi būtume viena.

Šiaulių vyskupas, sakydamas pamokslą, akcentavo Viešpaties troškimą: „Kai pažvelgiame į krikščionis, kurių vienybės nematome, skaudu, nes Viešpats nori, kad būtų viena širdis.“ Gailingumo metais ganytojas kvietė, siekiant vienybės, daryti atgailą, atsiprašyti vieniems kitų, atleisti ir būti gailingiems.

Laisvųjų krikščionių bendruomenės atstovas pristatė naująjį Evangelijos pagal Morkų ekumeninį leidimą. Kvietė savo išvalgomis visus prisidėti prie kitų evangelijų vertimo, kad darbas visiems būtų naudingas.

Panevėžyje

Sausio 24 d. Panevėžio Kristaus Karaliaus katedroje ekumeninėms pamaldoms vadovavo Panevėžio vyskupas emeritas Jonas Kauneckas. Homiliją sakęs Panevėžio „Vynuogyno“ evangelinės bažnyčios pastorius Žilvinas Škulevičius apžvelgė Kalno pamokslą palaiminimus. Dvasininkas atkreipė dėmesį į Jėzaus žodžius „palaiminti, kurie persekiojami“: gal tiesioginio persekiojimo ir nėra, tačiau susiduriame su vertinimu, kad per dažnai einame į bažnyčią, per dažnai meldžiamės, per dažnai dalyvaujame krikščioniškoje veikloje. Tai irgi yra tam tikras persekiojimas. Kalbėdamas apie palaiminimą turintiems vargdienio dvasią, pamokslininkas aiškino šiuos žodžius ne kaip raginimą būti vien tikrai beturčiais ar skurstančiais, bet kaip kvietimą į paprastumą. Būdami paprasti, galime labiau patirti Dievo artumą. Pastorius palietė ekumenizmo temą: mus pažįsta ne pagal pavadinimą, ne pagal denominaciją, bet pagal mus vienijančius vidinius bendrus dalykus. Kai vieni kitų nebijome, kai priimame vieni kitus skirtingus, tada matome, kad vienas iš kito daug ką gauname kaip dovaną.

Kartu su įvairių krikščioniškų denominacijų tikinčiaisiais taip pat meldėsi ortodoksų Kristaus Prisikėlimo parapijos klebonas tėvas Fiodor Guriiov, evangelikų reformatų vicesuperintendentas, Biržų parapijos klebonas kun. Rimas Mikalauskas, Panevėžio „Tikėjimo žodžio“ pastorius Ramūnas Jukna, Jungtinės metodistų bažnyčios Panevėžio bendruomenės pirmininkė Regina Juškienė, katalikų kunigai prel. Bronius Antanaitis, Rimantas Kautietis, Simas Maksvytis, Eugenijus Troickis, Saulius Černiauskas.

Pamaldose giedojo giesmininkai iš Panevėžio Švč. Trejybės rektorato, „Vynuogyno“ ir „Tikėjimo žodžio“ bendruomenės. Akompanuojant katedros vargonininkui A. Šaukliui, solo giedojo Regina Juškienė.

Klaipėdoje

Sausio 25 d. Klaipėdos universiteto koplyčioje ekumeninėse pamaldose dalyvavo akademinės bendruomenės atstovai: universiteto dėstytojai, studentai, krikščioniškųjų konfesijų dvasininkai. Pamaldoms vadovavo Telšių vyskupijos vyskupai Jonas Boruta SJ, jo pagalbininkas Linas Vodopjanovas OFM ir Lietuvos evangelikų liuteronų vyskupas Mindaugas Sabutis, Klaipėdos evangelikų liuteronų parapijos klebonas kun. Reinholdas Moras, katalikų kunigai mons. prof. Arvydas Ramonas, kan. doc. Vladas Gedgaudas, kiti dvasininkai.

Pamaldų metu buvo išsakyti sveikinimai, pasidžiaugta gražiu ir prasmingu susitikimu, giedotos giesmės, skaitytas Šventasis Raštas. Tiek evangelikų liuteronų vyskupas, tiek ir Telšių vyskupijos ganytojai, dalydamiesi įžvalgomis, išryškino vienybės svarbą. Anot kalbėjusių, šių dienų pasaulyje labai svarbu išlaikyti aiškias pozicijas, vedančias į vertybių puoselėjimą, kartu ieškoti išeities iš sudėtingų visuomenėje vykstančių procesų. Kristaus Evangelija visus kviečia sutarti tarpusavyje, kad tikėjimo šviesa būtų paskleista pasaulyje. Po pamaldų vyko gražus ir nuoširdus pabendravimas bendrai surengtoje agapėje.

-rž, kait, lerbi, irat, lk, kasab-

Atsinaujinimo diena

Sausio 31 d. katalikų bendruomenė „Gyvieji akmenys“ Kaune, pilnutėlėje VDU Didžiojoje salėje, surengė pirmą šiais metais Atsinaujinimo dieną, o jos temą skyrė Bažnyčios švenčiamam Gailestingumo jubiliejui. Daugybė žmonių – įvairaus amžiaus ir iš pačių įvairiausių Lietuvos vietų – atvyko į renginį sykiu pašlovinti Viešpaties su „Gyvųjų akmenų“ šlovinimo grupe, labiau atverti širdis Jo gailestingajai meilei, o klausantis Atsinaujinimo dienos svečių konferencijose, pasidalijimų darbo grupėse mokytis atpažinti ir priimti Dievo gailestingumą bei vis labiau gailestingumu gyventi savo kasdienoje.

Atsinaujinimo dienos viršūnė buvo džiugiai švenčiama sekmadienio Eucharistija su Kauno arkivyskupijos ganytojais. Per visą renginio laiką Mažojoje salėje vyko Švč. Sakramento adoracija.

„Viešpats laukia manęs ne už mirties slenksčio, laukia jau šiandien, trokšdamas man pasitarnauti“, – sakė kun. Kęstutis Dvareckas savo liudijime, kuris ir buvo pirmosios konferencijos „Jėzaus gailestingumo vaistai“ pagrindas. Lietuvoje gerai žinomas kunigas, priklausomų asmenų bendruomenės „Aš esu“ vadovas, paliudijo savo sveikimo kelią. Pokyčiai, kai jis realiai jau net ketino pasitraukti iš gyvenimo, prasidėjo nuo savo silpnumo ir bejėgystės pripažinimo, „pasidavimo“ Dievui, išdrįstant daryti tai, kas atrodė beprasmiška, nesitikint, kad kas pasikeis, bet daryti tai dėl Jėzaus. Gailestingoji Jėzaus meilė tapo vaistais supratęs, kad žmogus negali padaryti kažko labai baisaus, to, ko Jėzus negalėtų išgydyti. „Dievas nebijo mūsų pragarų. Jis nebijo „užsikrėsti“, susigadinti „reputacijos“. Jis leidžiasi į žmogaus susikurtus pragarus“, – sakė kun. Kęstutis, pabrėždamas, jog Jėzus atėjo ne mums patikti, bet mums patarnauti, kad būtume pažadinti iš melo, sustabdyti klystkeliuose. Liudijimą kun. Kęstutis užbaigė malda.

Antrąją konferenciją „Trumpalaikis ir ilgalaikis gailestingumas“ vedęs dr. Vincentas Vobolevičius (Laisvosios visuomenės institutas) atkreipė dėmesį, jog nebūdamas nei teologas, nei filosofas apie gailestingumą kalba pasitelkdamas ekonomikos ir vadybos įrankius. Pirmą jis atkreipė dėmesį į kai

pasirengimo vyskupijos 90-mečiui gairės bei kiti vyskupijos gyvenimui aktualūs klausimai.

Kauno arkivyskupijos

Vasario 17 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje vykusioje kunigų nuolatinio ugdymo konferencijoje pagrindinį pranešimą skaitė Elvyra Kučinskaitė – ilgametė išsiskyrusių sielovados bendradarbė, šeimos ir asmens saviugdos centro „Bendrakeiviai“ viena iš įkūrėjų, jo vadovė ir sielovadininkė, straipsnių ir knygų autorė. Konferencijos pabaigoje aptartos sielovados aktualijos, kurias pristatė vyskupas augziliaras Kęstutis Kėvalas, o 2015-ųjų arkivyskupijos sielovadinę ir ekonominę padėtį pristatė arkivyskupas Lionginas Virbalas.

Konferencijos viešnia, Kauno arkivyskupo pakviesta, pasidalijo su kunigais išsiskyrusių asmenų dvasine ir psichologine būsena ir kaip jiems galėtų padėti Bažnyčia, parodydama gailestingumą ir su jautrumu šiems žmonėms pasitarnaudama. Prelegentė pasidalijo asmeniškai patirtimi, kaip pati, skyrybų skausmą išgyvenusi, tuo metu nerado pagalbos (teko kreiptis konsultacijos pas protestantus), dėl to kilo mintis su bendraminčiais kurti savivalbos grupes, kurios paskui išaugo į „Bendrakeivių“ judėjimą. Labai greit buvo pastebėta svarbi sutelktinė kunigo, psichologo ir sielovadininko pagalba skyrybų krizę išgyvenantiems žmonėms. Nors nebuvo siekiama katechizuoti, evangelizuoti tų žmonių, tačiau jų atvirumas ieškojimui dažnai savaime pasitarnaudavo ir Dievo atsiradimui jų gyvenime.

„Šiame procese nuo pat pradžių labai svarbus buvo kunigo dalyvavimas. Tai buvo žinia šiems žmonėms, kad Bažnyčia su jais ir jie nėra atmeti. Kunigas kaip ženklas, malda prieš ir po susitikimo, nesvarbu, kas būtų susirinkę, ir tai darė savo darbą“, – sakė E. Kučinskaitė. Jai pačiai bendravimas su šiais žmonėmis daryk patvirtino, jog šeima – tai tikrai Dievo sukurta tikrovė. Todėl jos

subyrėjimas yra tragiškas, sukeliamas skausmas nepakeliamas, ypač sunkūs skyrybų padariniai vaikams.

Daug dėmesio sielovadininkė skyrė išsituokusiojo asmens sunkiai dvasinei būsenai ir atkreipė dėmesį, jog jau ir taip sužeisti šie žmonės per Sutaikinimo sakramentą kartais išgirsta, jog skyrybos buvusios neteisingas, negeras pasirinkimas etc. Šia proga buvo paprašyta kunigų daugiau gailestingumo ir empatijos, kitaip šie žmonės dar labiau patiki savo kalte, galvoja, jog Dievas jiems negali atleisti, jiems nėra vietos Bažnyčioje ir nutolsta nuo bažnytinės bendruomenės. Be kita, E. Kučinskaitė pastebėjo, jog žmonėms būna skaudžiausia, kai jie negali pasinaudoti Sutaikinimo sakramento malone, negali gauti išrišimo.

Pasak konferencijos viešnios, sielovadininko užduotis yra atlikti samarietišką gestą – pasilenkti prie žmogaus, išbūti su juo toje kančioje, išlaukti, būti gailestingumo liudytoju, ir tik tuomet, pasitikint Dievo gailestingumu, gali prasidėti ilgai trunkanti sveikimo ir atsivertimo kelionė.

E. Kučinskaitė pasidalijo mintimis, kaip „Bendrakeleiviai“ Vilniaus arkivyskupo kvietimu plečia sielovadinę pagalbą. Parengta programa savigalbos grupelėms parapijose, sutelkti savanoriai. Tai, pasak konferencijos viešnios, galėtų būti ir tam tikra pagalba pačioms bendruomenėms jautriau ir labiau įsigilinti į skyrybų problemą ir ne atstumti, o priglausti nuo jų kenčiančius žmones.

Vėliau Kauno arkivyskupas taip pat atkreipė dėmesį į šiandienos Bažnyčios kvietimą padėti būti Bažnyčioje visiems žmonėms, jų neatskiriant, bet įsijaučiant į jų bėdas. Kad žmonės laukia paguodos Bažnyčioje, ypač per Sutaikinimo sakramentą, sakė ir arkivyskupijos augziliaras vyskupas Kęstutis Kėvalas, paragindamas kunigus išlaikyti šį sielovadinį gailestingosios meilės egzaminą.

kurias erezijas, kurias šiandien ypač eksploatuoja plačioji visuomenė: kad Bažnyčia tai siekia būti uždara tikėjimo bendruomene, tai visiškai atsiverti. Daromos prielaidos, jog Bažnyčios mokymas bus keičiamas, kad Bažnyčioje vyksta lūžis. Tačiau pirmajai nuomonei prieštarauja matomas Bažnyčios augimas (ypač Afrikoje), daugybė žmonių atsiverčia, o antrajai – neseniai pasibaigęs Vyskupų sinodas šeimų sielovados klausimu: taip, jame vyko ašturių diskusijų, tačiau dėl to, kaip geriau apaštalauti tarp šeimų. Pasak konferencijos vedėjo, būtent Sinode, kalbant apie gailestingumą, susidūrė dvi jo vizijos – trumpalaikio ir ilgalaikio gailestingumo. Kalbant ekonomikos terminais, pasak V. Vobolevičiaus, Bažnyčiai irgi reikia kurti „pridėtinę vertę“. Bažnyčia liks „nekonkurencinga“, jei imsis vien trumpalaikio gailestingumo, pavyzdžiui, tik maitins vargšus, tik kovos už švarią gamtą, nes bus daugybė kitų organizacijų, kurios tai darys geriau už ją. Bažnyčiai svarbu per trumpalaikį gailestingumą „iškomunikuoti“ ilgalaikį – Viešpatį gailestingumą.

„Bažnyčios misija – duoti prasmės atsakymą, kad galime būti laimingi ne per maistą, ne per švarų orą“, – sakė V. Vobolevičius pabrėždamas, jog ilgalaikis gailestingumas nevyksta be bendrystės su žmonėmis, kai stengiamės leisti kitiems atpažinti mus kaip krikščionis, užmegzti bendrystės ryšius su kitais, kad Dievas galėtų ir juose sodinti savo daigus. Būti su žmogumi, pasak konferencijos vedėjo, ilgas ir sunkus kelias, jame galime ir nepamatyti rezultatų, tačiau augindami kitus augame ir patys, mylėdami kitus mokomės labiau mylėti Dievą.

Tarp šių konferencijų plovimais buvo palydėtas jaunimo šokis apie naująją Jeruzalę (pagal Apreiškimo knygą), mintis nukėlęs į tą palaimingą būsimąjį metą, kurį žada Dievo artuma Jį mylintiems žmonėms laikų pabaigoje.

Popietiniu renginio metu jo dalyviai pasirinktinai dalyvavo darbo grupėse. Jose Dievo visagalybės per gailestingumą ir atleidimą, gailestingumo sau ir priešui, savanorystės kaip gailestingumo temomis dalijosi kun. Kęstutis Dvareckas ir Priklausomų asmenų bendruomenė „Aš esu“, Antanas Šalaševičius („Gyvieji akmenys“) ir ses. Gabrielė Vasiliauskaitė OSB, Agnė Grigaitytė ir Kauno arkivyskupijos jaunimo centro komanda. Kaip įprasta, buvo vedama grupė vaikams, o „Gyvieji akmenys“ ir „Gailestingumo versmė“ patarnavo užtarimo malda. Didžiojoje salėje kun. Artūras Kazlauskas pristatė „Bulę dėl Gailestingumo ypatingojo jubiliejaus paskelbimo“, aptarė, kokią prasmę popiežius Pranciškus teikia piligrimystei pro Šventąsias duris.

Po darbo grupių į Didžiąją salę sugrįžusius Atsinaujinimo dienos dalyvius sveikino kun. Tomas Pilchas OFM Cap. ir savo katechezėje prieš Eucharistijos liturgiją pakvietė pažvelgti į Gailestingąją Jėzaus atvaizdą scenoje, Jo rankas ir širdį, pasirengti priimti meilę, kurią Jėzus šiandien spinduliuoja kiekvienam.

Eucharistijos liturgiją renginio dalyviai šventė drauge su jai vadovavusiais ganytojais – arkivyskupu emeritu Sigitu Tamkevičiumi, arkivyskupu Lionginu Virbalu ir Atsinaujinimo dienos programoje dalyvavusiais kunigais. Patarnavo Kauno kunigų seminarijos klierikai. Homiliją sakęs arkivyskupas S. Tamkevičius darsyk atkreipė visų dėmesį į Mišių skaitinius apie Dievo meilę žmonėms bei tai, koks nerangus žmogus būna atsiliepti į Dievo prakalbimą. Užbaigdamas Eucharistiją, arkivyskupas S. Tamkevičius padėkojo „Gyvųjų akmenų“ bendruomenei už Atsinaujinimo dieną, už galimybę taip džiugiai, kaip vienai Dievo vaikų šeimai, garbinti Viešpatį.

-kait-

Tarptautinė mokslinė konferencija

Vasario 5 d. Telšių Žemaitės dramos teatre vyko tarptautinė mokslinė konferencija: „Bendrystė ir tarnystė. Žmogus sukurtas pagal Dievo paveikslą“. Popiežiškojo Laterano universiteto, Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos ir Klaipėdos universiteto Jono Pauliaus II krikščioniškųjų studijų centro bei Telšių vyskupijos kurijos organizuotą renginį, kurį globojo Telšių vyskupijos vyskupas Jonas Boruta SJ, pradėjo ir visus gausiai susirinkusius konferencijos dalyvius menine programa pasveikino Žemaitės dramos teatro režisierės Laimutės Pocevičienės parengti Jaunimo studijos jaunuoliai, muzikiniu kūriniu nudžiugino Telšių miesto muzikos mokyklos 5 kl. moksleivė Ugnė Žiliutė (mokytoja Rosita Vitkevičienė). Konferenciją vedė kan. doc. teol. dr. Vladas Gedgaudas.

Konferencijoje dalyvavo Telšių vyskupo augziliaras ir generalvikaras vyskupas Linas Vodopjanovas OFM, Telšių vyskupijos kunigai, Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos vadovai, dėstytojai bei klierikai, Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijos parengiamojo kurso auklėtiniai ir juos lydėjęs dvasios tėvas kun. Saulius Bužauskas, didelis būrys Telšių vyskupijos tikybos mokytojų bei katechetų, tikinčiųjų, besidominčių aktualiomis teologinėmis temomis.

Konferencijos pradžioje sveikinimo žodį tarė ir vykstančiu tokiu solidžiu renginiu pasidžiaugė Telšių miesto ir savivaldybės meras Petras Kuizinas.

Ižangos žodyje konferencijos globėjas, Telšių vyskupijos vyskupas doc. dr. Jonas Boruta SJ kalbėjo, kaip svarbu nuolat gvildinti aktualias mokslo ir tikėjimo tikrovę nušviečiančias temas. Jis prisiminė, jog būtent vasario 5 d. prieš 30 metų neaiškiais aplinkybėmis žuvo garsus kunigas ir tikras apaštalas kun. Juozas Zdebskis. Minint šią skaudžią sukaktį, vyskupas kvietė visus prisiminti, jog šis kunigas nešė gerąją Kristaus Evangeliją ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų – po visą to meto Sovietų imperijos teritoriją. Cituodamas šio kunigo iš kalėjimo rašytą laišką, vyskupas išryškino meilės Dievui ir žmogui svarbą.

Po sveikinimų ir ižangos žodžio konferencijos moderatorius kan. doc. dr. Vladas Gedgaudas, Telšių Vyskupo Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos Teologijos instituto studijų prefektas ir dėstytojas, pakvietė savo pranešimą skaityti svečią ir Romos – kan. prof. dr. Riccardo Feri, Romos popiežiškojo Laterano universiteto profesorių, Trejybės teologijos docentą. Pranešime „Bendrystė ir tarnystė: trejybinis pagrindas“ profesorius analizavo Švč. Trejybės, Bažnyčios ir tikinčiųjų santykius. Dievą – bendrystę analizavo trimis aspektais: per biblines nuorodas ir Bažnyčios tėvų įžvalgas, šiuolaikines filosofų įžvalgas ir teologinį bendrystės idėjos atsinaujinimą.

Antrąjį pranešimą skaitė svečias iš Sicilijos – Popiežiškojo Šv. Jono Evangelisto teologijos fakulteto Sicilijoje, Piazza Armerina seminarijos vicerektorius kun. doc. teol. dr. Luca Crapanzano. Jo pranešime buvo gvildinama santykių ugdymo sistema. Analizuota buvimo vaiku, kad taptum tėvu (tėvais), būtinybė. Pranešime išsamiai nagrinėta tėvų ir vaikų santykių ugdymo kryptys, metodai, esmė ir Jėzaus Kristaus ugdymo metodas.

Po kavos pertraukos pranešimą „Asmens dvasinė gerovė gyvenimo kokybės kontekste“ skaitė Klaipėdos universiteto Pedagogikos fakulteto prodekanė, Jono Pauliaus II krikščioniškųjų studijų centro dėstytoja doc. dr. Vaineta Juškienė.

Be kitų sielovados aktualijų, kunigai buvo pakviesti dalyvauti metinėse rekolekcijose (vienas jų ves kunigas po grindininkas, redemptoristų vienuolis iš Slovakijos), supažindinti su išsamesne Gailestingumo kongreso Vilniuje programa ir paraginti skelbti tai paraprijos informacijos priemonėmis. Arkivyskupas dėkojo kunigams ir kvietė toliau aktyviai įsitraukti į budėjimą Arkikatedroje suteikiant žmonėms išpažinties ar dvasinio pokalbio galimybę.

Konferencijoje pranešta apie arkivyskupijos organizuojamus renginius paraprijų aktyviesiems bendradarbiams. Toliau vyksta mokymai Atsinaujinimo dienų paraprijose rengėjams. Nuo kovo Šv. Jono Krikštytojo pastoracijos centre prasidės atskiri seminarai ir rekolekcijos paraprijų zakristijonams, vargonininkams, referentėms, maldos grupių vadovams. Norima auginti šių žmonių tikėjimą, įgūdžius atstovauti paraprijų bendruomenėms, atgaivinti jų dvasią, kad jie gebėtų uždegti kitus. Mokymus ves vyskupai, kunigai, seserys vienuolės ir kt. Visų paraprijų atstovai kviečiami juose dalyvauti.

Vėliau konferencijoje arkivyskupas L. Virbalas kunigams pristatė 2015 metų Kauno arkivyskupijos sielovados ir ekonominę situaciją.

Susirinkimas užbaigtas bendra konfratry malda ir pabendravimu prie pietų stalo. Kovo mėnesį kunigai drauge susirinks Didžiosios savaitės ketvirtadienį švęsti Krizmos Mišių arkikatedroje.

-irat, ksb, klb, kait-

Konsekruota pal. Mykolui Sopočko dedikuota bažnyčia

Vasario 15 d. Vilniaus rajone, Juodšiliuose, konsekruota Pal. kun. Mykolo Sopočko bažnyčia. Vilniaus arkivyskupijos kunigas, sesers Faustinos Kowalskos nuodėmklausys bei dvasinis vadovas, Stepono Batoro universiteto profesorius, kariuomenės kapelionas ir vienuolių nuodėmklausys Mykolas Sopočko karo metais Juodšiliuose,

prisdengęs staliaus Vaclovo vardu, slapstėsi nuo policijos. Jam buvo paskelbtas mirties nuosprendis už žydų gelbėjimą ir slėpimą. Juodšiliuose prisdengęs kitu vardu kunigas Sopočko galėjo tyloje apmąstyti ir subrandinti jam patikėtą Gailestingumo žinią.

Į bažnyčios konsekracijos šventę susirinko gausus būrys Vilniaus arkivyskupijos kunigų ir tikinčiųjų. Iškilmėms vadovavo Vilniaus arkivyskupas Gintaras Grušas. Per pamokslą ganytojas sakė, kad Dievo apvaizda buvo iš anksto numačiusi kun. Mykolą Sopočko ypatingai misijai – skleisti Dievo gailestingumo žinią visame pasaulyje. Jis buvo Dievo rengiamas šiam darbui dar jam pačiam nežinant per studijas seminarijoje, švietimą, įvairius kitus kunigo darbus. Dievas jau iš anksto numatęs šį kunigą s. Faustinai padėti įvykdyti žmogaus jėgas pranokstančią misiją. Arkivyskupas ragino melstis už kunigo Sopočko kanonizaciją ir šiais Gailestingumo metais pagerbti jį atliekant gailestingumo darbus.

Bažnyčios konsekracijos metu šventąja Krizma buvo pateptas altorius. Keturių bažnyčios kampų patepimas šventuoju aliejumi visiems priminė, kad bažnyčia yra Šventojo miesto – Jeruzalės ženklas.

Parapijos bendruomenė, Juodšilių gimnazijos mokiniai, kun. Mykolo Sopočko hospiso darbuotojai atnešė simbolines atnašas: žvakes, kaip Kristaus pasaulio šviesos simbolį, gėles altoriui papuošti, vaisius kaip darbštumo ir meilės ženklą, duoną, liturginį drabužį, Šv. Raštą bei ostijas ir vyną. Iškilmių pabaigoje padėkota visiems kunigams, kurie per 13 metų prisidėjo prie šios bažnyčios statybos, taip pat buvo pašventintas naujai nutapytas pal. kun. Mykolo Sopočko paveikslas.

Juodšilių bažnyčios pamatai jau buvo išlieti tuo metu, kai čia nuo persekiojimų slapstėsi pal. kun. Mykolas Sopočko. Tačiau 1936 m. seserų uršuliečių rūpesčiu pradėta statyti bažnyčia dėl

nė. Ji analizavo žmonių gyvenimo gerovės sąvoką, gero gyvenimo, žmogaus sveikatos sampratą apibrėžimus. Lektorė išryškino žmogaus dvasinio ir fizinio prado darnos svarbą, pabrėždama, kad ta darna garantuoja gerą žmogaus sveikatą. Sveikata, anot pranešėjos, visapusiškai dvasinė ir socialinė gerovė, o ne tik ligų ar negalavimų nebuvimas. Žmogui svarbu orientuotis į dvasinę gerovę – aukštą tikėjimo, vilties ir įsipareigojimų lygmenį. Žmogus pašauktas nuolat kurti ir gyventi save realizuodamas pasaulyje, traktuodamas save kaip Dievo kūrinį. Žmogaus gyvenimo kokybę lemia labai daug veiksnių, o vienas iš esminių – žmogaus dvasinė ir fizinė sveikata ir kūno ir sielos darna.

Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijos Teologijos instituto dėstytojas kun. bibl. teol. dr. Danielius Dikevičius skaitė pranešimą „*Homo imago Dei*“. Lietuvos biblistų *Pr* 1, 16–27 interpretaciją apžvalga: istorija, nūdiene ir perspektyvos“. Kalbėtojas pabrėžė, jog ši citata – vienas populiariausių tekstų iki šių dienų. Bažnyčios tėvų antologijoje ši ištrauka cituota net 21 kartą. Prelegentas gilinosi į arkivyskupo Juozapo Skvirecko Šv. Rašto vertimą ir jo paliktus komentarus, taip pat buvo apžvelgtas Šv. Rašto vertėjo prel. prof. Antano Rubšio mokymas šia tema. Pranešime išryškinta, jog biblistų veikaluose aiškiai nurodomas žmogaus panašumas į Dievą sielos buvimu ir savo veikla. Anot šių dienų biblistų, visas žmogus yra Dievo paveikslas. Žmogus pašauktas rūpintis pasauliu – valdyti, t. y. tarnauti, ir be Dievo negalima suprasti žmogaus esmės.

Paskutinį pranešimą „Dievo Trejybės atspindžiai žmoguje“ skaitė Klaipėdos universiteto Jono Pauliaus II krikščioniškų studijų centro vadovas, Telšių kunigų seminarijos teologijos instituto dėstytojas ir LKMA akademikas mons. prof. dr. Arvydas Ramonas. Profesorius pabrėžė pagrindinę Šventraščio mintį – žmogus sukurtas pagal Dievo paveikslą ir panašumą ir tuo pašauktas tikėti. Tuo tiki daugiau nei milijardas katalikų, o iš viso daugiau nei du milijardai krikščionių visame pasaulyje ir tas tikėjimas aiškiai leidžia suvokti, jog žmogus yra psichofizinė būtybė. Egzistuoja žmogaus vidinė tiesa – būti laimingam, o tai liudija apie žmogaus moralumą ir moralia, vidinio įstatymo paveiktą veiklą. Žmogus – Dievo dovana pasaulyje ir jo gyvenimas – Dievo norėtas. Kiekvieno žmogaus gyvenimas nukreiptas į santykį ir ryšį su Dievu – Trejybe, o tai kartu ir atvirumas ateičiai. Tokio gyvenimo požymiai: protavimas, socialumas, išeinantis už fizinio pasaulio ribų – dangus, skaistykla, pragaras; žmogaus duotybė – laisvė, meilė, kuri žmogui liks vienintelė tikrovė.

Po pranešimų salėje vyko įdomios diskusijos, lektoriai atsakinėjo į jiems pateiktus klausimus, plėtojo aptartas temas.

-kasab-

Šv. Valentino diena KITAIP

Vasario 14-ąją Kauno „Žalgirio“ arenoje į Kauno arkivyskupijos kvietimą jau devintą kartą drauge švęsti Šv. Valentino dieną KITAIP atsiliepė bemaž 6 tūkst. dalyvių, daugiausia jaunų žmonių iš visos Lietuvos.

Šventės „Meilės nuotykis 3x77“ rengėjų kvietimas leisti į meilės nuotykį su Dievu, priimti Jo gailestingumą kiekvienam žmogui ir visa vakaro programa gyvai liudijo, kokią ypatingą Dievo meilės ir gailestingumo laiką švenčiame šiais Jubiliejiniais metais. Ir liudijimai, ir muzikinės dalies atlikėjai, kai kurie turintys nepagydomų negalių, dalijosi Dievo meilės žinia savo gyvenime ir ypač jautria kūryba bei atlikimu.

Pirmą kartą arenoje gausią kauniečių ir miesto svečių auditoriją sveikino naujasis Kauno arkivyskupas metropolitas Lionginas Virbalas, o antrojoje dalyje visus palaimino apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Pedro López Quintana. Šventėje dalyvavo ir Lietuvos vyskupai. Arenoje tą vakarą labai arti buvo ir pats Viešpats Švč. Sakramente – šventės dalyviai galėjo užsukti Jo pagarbinti Spaudos konferencijų salėje, be to, kunigai norintiems buvo pasirengę teikti Sutaikinimo sakramentą.

Šiltais plojimais sutikus pirmuosius vakaro svečius – Lietuvos aklųjų chorą „Feniksas“ ir jo solistus Gražvydą Sidiniauską bei Ramutę Matusėvičiūtę, šventės dalyvius pasveikino Kauno arkivyskupas L. Virbalas. Ganytojas kvietė nepamiršti Dievo dovanų. Jis dovanoja ir tai, ko niekur kitur nepatirsime, – savo atleidimą ir galimybę viską pradėti iš pradžių. „Džiaugiamės ne tik tada, kai gauname dovanų, bet ypač tuomet, kai jas kitiems dovanojame. Švenčiame Gailestingumo jubiliejaus metą. Paskelbdamas jį, popiežius Pranciškus priminė mums, jog galime pradžiuginti vieni kitus labai įvairiais būdais: aplankydami tuos, kurie vieniši, serga, senyvi, rasdami laiko kitiems, išklausydami, parodydami atleidimą. Patirkime, kaip praturtėjame ir pradžiungame, dovanodami vieni kitiems tokias dovanas“, – sakė arkivyskupas, visiems linkėdamas gražios šventės.

Jos dalyviai arenos ekranuose tuo metu galėjo pasidžiaugti neįgalaus jaunimo piligriminės kelionės į Romą drauge su arkiv. L. Virbalu filmuota medžiaga, jų šypsenomis ir susitikimo su popiežiumi Pranciškumi akimirkomis.

Vėliau didžioji arenos scena vėl priklausė ypatingai Dievo apdovanotiems atliktėjams. Tokį patį kaip ir visų bendrystės troškimą savo šokių liudijo neįgalaus jaunimo grupė „Žingsnis po žingsnio“, meile ir svajone pasidalijo neregintis, jaunas „Soundplay LT“ ikūrėjas, dainų autorius Aurimas Papečkys. Nepaprastai stipriai ne tik vokalo prasme nuskambėjo Lino Adomaičio LIVE dainos: prodiuseris, kompozitorius, dainininkas, žinomas ir kaip labdaros ir paramos fondo kūdikiams vaikų namuose ikūrėjas, savo kūriniais spinduliavo optimizmą ir teigė gyvenimą, pabrėždamas, jog svarbiausias dalykas jame yra šeima.

Kokius stebuklus žmogaus gyvenime daro Dievo meilė ir Jį mylintys žmonės, daugiatūkstantinei arenei nepaprastai jaudindamasi paliudijo neįgalų sūnų auginanti mama Vilija.

„Esam čia pačios Meilės surinkti ir pakviesti. Meilės, kuriai akivaizdžiai nėra negalimų dalykų, kuri mūsų negalias gali paversti visiškai neprognozuojamoms patirties vieta“, – sakė žinomas kunigas Kęstutis Dvareckas, priklausomų asmenų bendruomenės „Aš esu“ vadovas. Pavadinęs visus Dievo šventaisiais ir numylėtiniais, kun. Kęstutis meilės formulės „3x77“ atsakymą susiejo su trejybine Dievo bendryste ir paraginimu neužsisklęsti vienam su kitu – įsileisti į savo tarpą Dievą, kuris tuomet pradeda daryti savo stebuklus. „Dievas kviečia priimti Jo meilę ir ją dauginti. Meilė yra tai, ko šiandien labiausiai alkstam ir nesam perteke: meilės, kuri būtų nenuperkama, besąlygiška, neužtarnauta“, – sakė kun. Kęstutis, atkreipdamas dėmesį į evangelinį skaičių 77 – atleidimą be išskaičiavimų.

Šventės dalyviai plojimais sutiko scenoje kasmet Šv. Valentino dienoje KI-TAIP apsilankančius Lietuvos vyskopus, LVK pirmininko, Vilniaus arkivyskupo metropolito Gintaro Grušo sveikinimą ir pakvietimą su tuo pačiu entuziazmu bei meilės jėga atvykti į didžiausią jubiliejinį renginį – Gailestingumo

karo ir okupacijų nebuvo užbaigta ir virto vaikų namais, vėliau ligonine ir poliklinika. Po 1991 m. kilusio gaisro pastatas buvo smarkiai apgadintas. Juodšilių ir aplinkinių gyvenviečių tikintieji nusprendė gražinti pastatui pirmą kartą paskirtį, surinko lėšų ir 2003 m. pradėjo statybos darbus, kurie buvo baigti 2011 m.

-rž-

Pal. J. Matulaičio minėjimas

Sausio 27 d. į Marijampolės Šv. arkan-gelo Mykolo baziliką rinkosi dvasininkai ir tikintieji paminėti palaimintojo Jurgio Matulaičio 89-ųjų gimimo dangui metinių. Eucharistijai vadovavo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, homiliją sakė vyskupas Kęstutis Kėvalas. Šv. Mišių auką kartu šventė vyskupai: Eugenijus Bartulis, Jonas Boruta SJ, Jonas Ivanauskas, Jonas Kauneckas, Juozas Matulaitis ir Juozas Žemaitis MIC. Aplink altorių šia proga susibūrė per keturiasdešimt kunigų, asistai vadovavo Kauno kunigų seminarijos auklėtiniai, meldėsi gausus būrys tikinčiųjų.

Homilijoje vyskupas Kęstutis Kėvalas liudijo, kad dienos Evangelija skelbia tris žinias. Pirmoji, kad krikščioniškas gyvenimas yra misija ir kiekvienas per krikštą esame tapę misionieriais bei turime jais būti savo gyvenimiškoje aplinkoje. Antroji žinia – kiekvienas esame Dievo bendradarbiai, turime prisidėti kurdami geresnę pasaulio versiją, būti ramybės misionieriais. Trečioji – išstovėti sunkumuose, kaip Jėzus, kaip šventieji, tai turime atlikti ir mes.

Pamokslininkas pabrėžė, kad šiuos tris dalykus raiščiškai įvykdė ir palaimintasis Jurgis Matulaitis. Jis buvo misionierius, Dievo bendradarbis, patyrė sunkumų (dėl sveikatos problemų ir išorinio spaudimo) ir vis dėlto atsilaikė bei liko ištikimas Viešpačiui ir Jo misijai. Labiausiai vyskupas Kęstutis Kėvalas akcentavo socialinio Bažnyčios mokymo svarbą palaimintojo gyvenime

ir veikloje. Jis atkreipė dėmesį, koks svarbus socialinis Bažnyčios mokymas buvo tuo metu ir koks jis yra svarbus šiandienos gyvenime.

Šv. Mišių auką vainikavo stabtelėjimas palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčioje prašant jo užtarimo, globos, pagalbos, taip pat Viešpaties prašyta, kad palaimintasis būtų iškeltas ir į šventųjų garbę.

-klb-

Pal. J. Matulaičio draugijos V suvažiavimas

Sausio 27-osios rytą į suvažiavimą Marijampolės dramos teatre rinkosi Palaimintojo Jurgio Matulaičio draugijos nariai iš 22 skyrių. Juos sukviė tradicinis Palaimintojo mirties ir gimimo dangui paminėjimas. Po maldos, kuriai vadovavo vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC, buvo įnešta draugijos vėliava ir sugiedotas himnas. Iškilų sambūrį sveikino draugijos globėjai, vienuolių vyresnieji, sesuo Viktorija Plečkaitytė MVS, kun. Andrius Šidlauskas MIC, Seimo narys Albinas Mitrulevičius, Marijampolės mero pavaduotoja Irena Lunskienė.

Konferenciją „Jubiliejiniai Gailėstingumo metai“ vedė kun. Gintaras Blužas OFS. Prelegentas kalbėjo apie teisiųjų reikalingumą šių dienų pasauliui. Jie reikalingi kaip skydas nuo pražūties. Pabrėždamas Dievo malonės svarbą, kun. Gintaras ragino su Dievo malone bendradarbiauti. Dievas veikia per žmones. Gailėstingumo darbai bus įgyvendinami per mus. Patys turime tapti ypatingais Tėvo veikimo ženklais. Dievo meilės patirtis, mūsų pasikeitimas, veikiamas tos patirties, skatina mus daryti gailėstingumo darbus.

Kunigas Gintaras pabrėžė, kaip svarbu nuolat ir atidžiai klausytis Dievo žodžio ir pasitikėti Dievo žodžio galia. Dievo žodis, pasėtas žmogaus širdyje, ilgainiui duoda vaisių. Prisiminkime Kristaus priesaką mylėti savo priešus,

kongresą Vilniuje gegužės 6–8 d. Apaštališkasis nuncijus priminė visiems popiežiaus Pranciškaus apsilankymą Gvadalupėje ir kaip Šventojo Tėvo atstovas mūsų krašte jo vardu suteikė visiems apaštališkąjį palaiminimą.

Ganytojų sveikinimus palydėjo ypatingas tą vakarą Dievo gerumo ir meilės pašlovinimas – jaunimo choro „Exaudi“ atliekamas Gailėstingumo jubiliejaus himnas. Į Kauną darsyk atvykusi krikščioniškos muzikos grupė „Trinity“ iš Olandijos (2013 m. ji dalyvavo Lietuvos jaunimo dienose) iš tikrųjų per kelias minutes ant kojų sukėlė jaunuosius šventės dalyvius. LRT šventę iš „Žalgirio“ arenos tiesiogiai transliavo „Kultūros“ kanalu.

-kait-

Seminaras „Aš – misionierius (!?)“

Kauno arkivyskupijos kurija tęsia mokymus parapijų Misijų dienų koordinatoriams. Šie mokymai į susitikimus sukviečiant aktyviausius sielovados pagalbininkus parapijų bendruomenėse pradėti organizuoti 2014 m. lapkritį. Tai atsiliepiamas į popiežiaus Pranciškaus paraginimą atnaujinti evangelizacinę misiją, plačiau atveriant bažnyčių duris žmonėms, patraukiant juos į parapijos bendruomenės ir Bažnyčios gyvenimą, ugdant aktyvius Bažnyčios narius – misionierius. Parapijų koordinatoriai padės aktyvinti bendruomenių gyvenimą, jie bus tiesioginiai Misijų (Atsinaujinimo) dienų parapijose rengėjai, tad mokymuose skatinami apmąstyti savo misionieriškąjį pašaukimą, gauna tokių renginių organizavimo pagrindus, kad Misijų dienos, pradėtos 2015 m. Kaune, galėtų vykti ir kituose dekanatuose, didesnėse parapijose.

Sausio 8 d. surengtas pirmasis 2016 metų susitikimų ciklo „Parapija – gyvenimo centras ir šaltinis“ seminaras tema „Aš – misionierius (!?)“. Daugiau kaip 40 dalyvių iš beveik visų Kauno miesto parapijų, taip pat Jonavos, Kauno II, Kėdainių, Raseinių, Ukmergės dekanatų parapijų arkivyskupijos kurijoje pasveikino ir maldos palaiminimu renginį pradėjo Kauno arkivyskupas Lionginas Virbalas.

Mokymus vedė augziliaras vyskupas Kęstutis Kėvalas, kurijos sielovados programų koordinatorė Vaida Spangelevičiūtė-Kneižienė, dalyvavo svečias – misionierius Marcin Zieliński iš Lenkijos, bendruomenės „Głos Pana“ („Viešpaties balsas“). Seminaro dalyviai klausėsi pranešimų, drauge meldėsi, dalyvavo bendroje vakarienoje.

Vysk. K. Kėvalas kalbėjo apie evangelizaciją, kuria trokštama Dievo karalystę padaryti regimą jau šiandien. Būdami Bažnyčia, kartu garbiname Dievą, joje išgyvename mokinybę, bendrystę, tarnavimą ir evangelizaciją. Tai biblinis Bažnyčios tikslas. Ganytojas uždavė kiekvienam pamąstyti skirtų klausimų: ar parapijos tikrai yra evangelizuojančios bendruomenės, ar netrūksta iniciatyvos, entuziazmo, noro atnaujinti ir pakeisti tai, kas yra jau pernelyg įprasta ir sustabarėję; kita vertus, ar nesame arogantiški, ar neveikiame tuščiai užsiiminėdami tuo, kas nėra Dievo planas?

Vėliau kalbėta apie konkrečias Misijų dienas: kaip padaryti, kad jos patrauktų ir iš tiesų uždegtų žmones, atnaujintų norą būti tikinčiųjų bendruomenėje? Ką pakeisti parapijose, kad čia visi jaustųsi laukiami? Iš jau išmėginto būdo – jau buvusių Misijų dienų galima kalbėti apie jų vaisius: tai suburtos komandos, atėję nauji žmonės, pagyvėjusios jau veikiančios

parapijų grupelės. Toliau aptarti konkretūs žingsniai, kaip surengti Atsinaujinimo dieną savo parapijoje.

Sielovados programų koordinatorė V. Spangelevičiūtė-Knežienė tęsė mintis apie visų krikščionių pašaukimą būti misionieriais. Tai mano, tavo ir visų misija. Jos centre – pats Kristus, o kiekvienas, Jį sutikęs, negali šios patirties pasilaikyti sau. Dalyviai paraginti gerai apmąstyti, ko labiausiai trūksta parapijai, ko siekiama Misijų dinomis, kuo jos bus išskirtinės. Antras svarbus dalykas – kaip bus pasiekiami žmonės?

Savo kaip misionieriaus patirtimi ir tarnyste išgydymo pamaldose dalijosi ne pirmąkart Lietuvoje besilankantis M. Zieliński. Svečias sakė, jog neįmanoma kalbėti apie misijas ir evangelizaciją nekalbant apie Šventąją Dvasią ir šia mintimi pakvietė visus iš naujo priimti Šventąją Dvasią, atsiverti jos veikimui. Misionieriaus pasidalijimas buvo baigtas šloviniu ir malda už kiekvieną mokymų dalyvį.

Kurijos sielovados programų koordinatorė pristatė privalomas ir rekomenduojamas gaires, kaip kuo vaisingiau parapijose bei dekanatuose švęsti Gailestingumo jubiliejų. Misijų dienos, be kitų renginių, savo atliepiančia tema gali tapti prasmingu šio jubiliejaus akcentu ir gailestingu pasitarnavimu parapijos bendruomenei.

-kait-

Pristatyta knyga apie mons. K. Vasiliauską

Sausio 26 d. Šiauliuose, Chaimo Frenkelio viloje, pristatyta žurnalistės Ramunės Sakalauskaitės knyga apie mons. Kazimierą Vasiliauską „Gyvenimas, koks jis buvo. Monsinjoro Kazimiero Vasiliausko biografija“.

Knygos pristatyme dalyvavo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Šiaulių vyskupijos kurijos kancleris Evaldas Alūza, Šv. Ignaco Lojolos bažnyčios rektorius t. Stasys Kazėnas SJ, gausus būrys susidomėjusių nauju leidiniu. Renginį bei knygos autorę pristačiusi Šiaulių „Aušros“ muziejaus direktoriaus pavaduotoja Virginija Šiukščenė pasidžiaugė, kad popiežiaus Pranciškaus paskelbtais jubiliejiniais Gailestingumo metais kalendorinius metus „Aušros“ muziejus simboliškai pradeda renginiu, skirtu iškilios asmenybės – dvasininko gyvenimo apžvalgai.

Ramunė Sakalauskaitė, pristatydama savo knygą, sakė, jog joje – kunigo tikėjimo bei tarnystės žmonėms kelias. Autorė jį pristato kaip kuklų, iki grauždumo paprastą ir nepaprastai gilaus mąstymo maldos žmogų, visada besistengiantį padėti savo artimui, ypač kenčiančiam. Visi, kurie kreipdavosi į jį, išeidavo paguosti, nuraminti, pakylėti.

Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis teigė, kad monsinyoras Kazimieras Vasiliauskas turėjo plačią mylinčią širdį. Iš jo asmenybės sklido tikroji Kristaus šviesa. Šiaulių ganytojas pasidžiaugė, kad knygoje sudėtos mintys padės dar geriau susipažinti su monsinyoro asmenybe, gyvenimu, tikėjimo kelione.

Kun. Stasys Kazėnas pasakojo, jog su mons. Kazimieru Vasiliausku teko susitikti, prasilenkti Kanadoje. Krito į akis jo paprastumas, ramybė, kuri paliesdavo visus šalia esančius. Jis mokėjo sutelkti dėmesį į atėjusį pas jį

jiems atleisti, nes su Dievo jėga prasi-deda dideli dalykai. Tik Dievas mums duoda naują gyvenimą.

Rožinio malda prasidėjo išskilmė Bazilikoje. Po konferencijos Palaimintojo koplyčioje tikintieji ir gausiai susirinkę piligrimai apmąstė rožinio Kančios slėpinius. Rožinį vedė kunigas Stasys Puidokas MIC.

Gausus būrys tikinčiųjų susirinko į šv. Mišias, kurioms vadovavo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, homiliją sakė vyskupas Kęstutis Kėvalas. Šv. Mišių auką kartu šventė vyskupai: Eugenijus Bartulis, Jonas Boruta SJ, Jonas Ivanauskas, Jonas Kauneckas, Juozas Matulaitis ir Juozas Žemaitis MIC. Koncelebravo per keturiasdešimt kunigų.

Popiet katechezėje „Pal. Jurgio Matulaičio draugija ir Gailestingumo praktika kasdienybėje“ ses. Ignė Marijošiūtė MVS pristatė Gailestingumo metų ženklą, taip pat kalbėjo apie tylos vertę, gailestingumo darbus kūnui ir sielai. Žmogui būtina nurimti, nutilti, įsileisti Dievo žvilgsnį, įsileisti Jėzų į save, mels-ti malonės atpažinti savo sužeidimą. Malda turi vesti prie tobulėjimo.

Draugijos skyriams buvo įteikti Piligrimo pasai ir visi pakviesti į Gailestingumo metų piligrimystės judėjimą aplankant visas 15 Lietuvos Gailestingumo jubiliejaus šventovių.

Suvažiavimo vedėjai sesuo Onutė Petraškaitė MVS ir draugijos koordinatorius Vitas Buškevičius supažindino su rinkimų į draugijos tarybą rezultatais. Į tarybą išrinkti: V. Banzaitienė, A. Grėbliūnienė, D. Grimalauskienė, Z. Mištautas, A. Butkevičienė, V. Mickuvienė, V. Buškevičius. Taryba šį kartą išrinkta ketveriems metams.

Po nuotaikingo Kauno muzikinio teatro solisto E. Bavikino koncerto suvažiavimas baigtas Šakių Šv. Jono Krikštytojo parapijos klebono Antano Matusevičiaus siuntimo žodžiu ir baigiamąja malda. -vmickv-

Kun. J. Zdebskio mirties 30-osios metinės

Vasario 6 d. gausus tikinčiųjų būrys susirinko į Rudaminą paminėti prieš 30 metų žuvusio kun. Juozo Zdebskio. Sovietinio persekiojimo metais šis kunigas tapo visos Lietuvos Bažnyčios tikėjimo kolona. Dievo meilės liepsną jis nešdavo lankydamas sąžinės laisvės kalinius ar sovietų armijoje tarnaujančius jaunuolius, daug kartų važiavo į misijas Pavolgyje, Kazachstane ir kitose SSRS vietose. Buvo aktyvus pagrindinės religinės spaudos platintojas. Drauge su kunigais A. Svarinsku, S. Tamkevičiumi, J. Kaunecku įsteigė Tikinčiųjų teisėms ginti komitetą. Sovietų valdžios buvo nuolat persekiojamas. 1986 m. įtartinomis aplinkybėmis žuvo autoavarijoje.

Šv. Mišiose pamokslą sakęs arkivyskupas Sigitas Tamkevičius pabrėžė, kad kun. J. Zdebskio gyvenime išsipildė visi Jėzaus išsakyti palaiminimai. Jis buvo dvasios vargdienis, tyraširdis, visiems gailėstingas. Patys mažiausi, kenčiantys – visi patyrė kunigo Juozo globą ir meilę.

Po šv. Mišių tikintieji rinkosi į Lazdijuose surengtą kun. Juozo Zdebskio minėjimą, kuriame prisiminimais apie jį dalijosi keletas bendražygių: vysk. J. Kauneckas, kun. R. Grigas, ses. B. Žemaitytė.

-rž-

žmogų. Tai žmogus, kuris turėjo aišką savo veiklos tikslą, kuris prisiimdavo atsakomybes, kuris paprastai mokėjo pasakyti gilius dalykus.

Renginyje dalyvavusi monsinjoro dukterėčia, krikšto dukra Silva su švelnumu ir pasigėrėjimu prisiminė tėvo brolių, kurio, būdami vaikai, nekantriai laukdavo atvažiuojančio į svečius. Jo artumoje aprimdavo ir pačios smarkiausios vaikiškos rietenos, į namus kartu su dėde kunigu įžengdavo susitaikymas ir ramybė.

Mielai savo prisiminimais pasidalijo tam tikrą gyvenimo atkarpą šalia Kazimiero Vasiliausko buvę žmonės. Iš Kateliškių (Biržų raj.) kilusi artimiausia Vasiliauskų kaimynė išraiškingai pasakojo apie Kaziuku vadinto jaunuolio iššventinimo į kunigus šventę. Kartu tremtyje buvęs Romualdas prisiminė, kaip monsinjoras žeminėje aukodavo šv. Mišias. Pristatymas baigėsi Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio palaiminimu.

-irat-

Mirė kunigas Antanas Kereišis (1967–2016)

Sausio 31 d. po sunkios ligos Romainių ligoninėje Kaune mirė Vilkaviškio Švč. M. Marijos Apsilankymo katedros vikaras – altaristas kun. Antanas Kereišis. Kun. A. Kereišis gimė 1967 m. gegužės 27 d. Kazlų Rūdoje. Mokėsi Kazlų Rūdos vidurinėje mokykloje, Marijampolės žemės ūkio mokykloje. Po mokslų kurį laiką Kazlų Rūdoje dirbo paštininku. 1992–1999 m. studijavo Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje. 1999 m. kovo 21 d. Vilkaviškio Švč. M. Marijos Apsilankymo katedroje vyskupo Juozo Žemaičio MIC iššventintas kunigu.

Ėjo šias pareigas: nuo 1999 m. kovo – Lazdijų parapijos vikaras; nuo 2002 m. gegužės – Liubavo ir Akmenynų parapijų klebonas; nuo 2008 m. birželio – Alksnėnų ir Didvydžių parapijų klebonas; nuo 2015 m. gegužės – Vilkaviškio Švč. M. Marijos Apsilankymo parapijos vikaras – altaristas. Buvo draugiškas, visų mylimas, Dievui bei Bažnyčiai atsidavęs kunigas, savo klierikystės ir vikarystės metus paskyręs darbui su jaunimu.

Kun. A. Kereišis buvo pašarvotas Vilkaviškio Šv. Kryžiaus bažnyčioje. Vasario 2 d. velionis perneštas į Vilkaviškio Švč. M. Marijos Apsilankymo katedrą. Vasario 3 d. rytą pervežtas į tėviškės, Kazlų Rūdos parapiją. Palaidotas šios bažnyčios šventoriuje.

-Vlk-

Nauji leidiniai

Ramunė Sakalauskaitė. Gyvenimas, koks jis buvo. Monsinjoro Kazimiero Vasiliausko biografija. – Vilnius: Porta artis, 2015. – 224 p.: iliustr.

Knygoje objektyviai, detalai ir autentiškai pasakojama apie monsinjoro Kazimiero Vasiliausko nueitą gyvenimo kelią. Tai nediskutuotina vertybė. Knygos autorė, monsinjoro artimų žmonių ratui priklausiusi žurnalistė Ramunė Sakalauskaitė, remiasi visais žinomais šaltiniais, archyvais, žmonių liudijimais. Parinkdama gausybę citatų, ji brėžia savąją liniją, tačiau jos balsą sustiprina kiti balsai.

Popiežius Pranciškus susitiko su patriarchu Kirilu

(KAP, KAI) Vasario 13 d. Havanos oro uoste įvyko istorinis Romos popiežiaus ir Maskvos patriarcho susitikimas. Apie tokio susitikimo planus ne kartą kalbėta popiežių Jono Pauliaus II ir Benedikto XVI pontifikato metais, svarstyta apie galimas „neutralias“ susitikimo vietas Austrijoje ar Vengrijoje. Popiežiaus Pranciškaus, 2015 m. grįžtančio iš Turkijos, žurnalistai paklausė apie santykius su Maskvos patriarchu. Tąkart popiežius atsakė: „Pasakiau Kirilui: atvažiuosiu, kur norėsi. Pranešk, atvažiuosiu.“

Vasario 5 d. apie planuojamą susitikimą Šventasis Sostas ir Maskvos patriarchatas pranešė bendru komunikatu. Maskvos patriarchato spaudos konferencijoje nurodyta, kad susitikimą nulėmęs pagrindinis veiksnys buvo krikščionių persekiojimas Artimuosiuose Rytuose; buvo taip pat pakartotos priežastys, trukdžiusios susitikti anksčiau, tarp jų tradiciniai priekaištai dėl „graikų apeigų katalikų problemos“. Rusų ortodoksų šalies pageidavimu susitikime nebuvo numatyta bendra Bažnyčios vadovų malda.

Bažnyčių vadovų susitikimą ir brolišką apsikabinimą lydėjo popiežiaus Pranciškaus žodžiai: „Pagaliau esame broliai.“ Popiežius Pranciškus su patriarchu Kirilu bendravo ispanų ir rusų kalbomis. Susitikime taip pat dalyvavo Popiežiškosios krikščionių vienybės tarybos pirmininkas kardinolas Kurtas Kochas ir Maskvos patriarchato Užsienio ryšių departamento vadovas metropolitas Hilarionas, taip pat du vertėjai (vienas jų – mons. Visvaldas Kulbokas).

Po dvi su puse valandos trukusio pokalbio už uždarytų durų Bažnyčių vadovai pasirašė 30 punktų bendrą deklaraciją. Joje dėkojama Dievui už Kuboje įvykusį brolišką susitiki-

mą. Aptariama bendra Bažnyčios istorija per pirmąjį krikščionybės tūkstantmetį, po to „dėl žmogiškojo silpnumo ir nuodėmės“ įvykęs skilimas, taip pat reiškiamas viltis atkurti Dievo trokštamą Bažnyčios vienybę (4–7). Pažymimi krikščionių ir kitų religinių bendrijų išgyvenami persekiojimai Artimuosiuose Rytuose bei Šiaurės Afrikoje, atskirai paminint Iraką ir Siriją; pabrėžiama, kad mūsų dienų tikėjimo kankiniai yra krikščionių vienybės laidas (8–12). Patvirtinama dialogo tarp religijų svarba ir pabrėžiama, kad nedera dangstyti nusikaltimų Dievo vardu (13). Europa kviečiama prisiminti savo krikščionišką šaknis ir išpėjama dėl didėjančių grėsmių religijos laisvei (14–16). Reiškiamas solidarumas patiriantiems neteisengumą: vargšams, migrantams bei pabėgėliams (17–18). Ginama šeima, santuoka, neatimama teisė į gyvybę (19–21). Kreipiamasi į jaunimą raginant nebijoti ginti Dievo tiesą (22–23). Pabrėžiama, kad katalikus ir ortodoksus vienija ne tik pirmojo krikščionybės tūkstantmečio istorija, bet ir bendra Evangelijos skelbimo misija šiandienos pasaulyje. Minimoms įtampos santykiuose tarp katalikų ir ortodoksų, aptariami Bažnyčių santykiai Ukrainoje. Viena vertus, pakartojama, kad praeityje taikytas „uniatizmo“ metodas šiandien nebėra tinkamas kelias krikščionių vienybei atkurti. Kita vertus, patvirtinama, kad „tomis istorinėmis aplinkybėmis atsiradusios bažnytinės bendruomenės turi teisę egzistuoti“ ir patenkinti savo tikinčiųjų poreikius (24–27).

Popiežius Pranciškus Meksikoje

(KAP, KAI) Vasario 12 d. pavakare popiežius Pranciškus atvyko į Meksiką iš Havanos, kur susitiko su Maskvos patriarchu Kirilu. Penkių dienų Šventojo Tėvo vizitas Meksikoje vyko su šūkiu „Gailėstingumo ir taikos misionierius“. Oro uoste popiežių pasitiko prezidentas Enrique Pena Nieto su žmona ir ke-

tvertu vaikų. Po trumpo pasisveikinimo popiežius išvyko į nunciatūrą. Keliolikos kilometrų trasoje Šventąjį Tėvą sveikino mobiliųjų telefonų švieselės, sudariusios ištisą šviesos vėrinį.

Vasario 13 d. Pranciškus susitiko su daugiau kaip tūkstančiu valdžios atstovų ir diplomatų Nacionaliniuose rūmuose. Sveikinimo kalboje prezidentas pabrėžė, kad Meksiką lankantis popiežius pirmą kartą primamas Nacionaliniuose rūmuose. (Šie rūmai Meksikai ypač reikšmingi, jie susiję su 1910 m. revoliucija, turėjusia ryškų antiklerikalinį ir antikatalikišką pobūdį.) Pranciškus savo kalboje iškėlė Meksikos kultūros turtingumą, ragino tai vertinti ir saugoti. Jis taip pat pabrėžė, kad didžiulis šalies turtas yra jaunimas: jie sudaro daugiau kaip pusę gyventojų. Popiežius kvietė politiniame gyvenime gerbti žmogaus orumą, kad „niekas nesijaustų esąs išmetimo kultūros auka“.

Sostinės katedroje popiežius susitiko su 170 Meksikos vyskupų. Jis kvietė iš Gvadalupeš Mergelės žvilgsnio mokyti švelnumo, kuris yra jėga, galinti užkariauti žmonių širdis. Jis ragino vyskopus energingai kovoti su narkotikų prekybos keliamais iššūkiais. Popiežius taip pat kvietė gerbti čiabuvių tautų kultūrinį paveldą. Jis gana aštriais žodžiais ragino hierarchus „nebūti kunigaikščiais“, laikytis kuklumo, skaidrumo, išpėjo vengti klerikalizmo, triumfalizmo, intrigų. Nukrypdamas nuo parengto teksto jis kvietė spręsti vidinius nesutarimus „atviru vyrišku pokalbiu“.

„Morenita“

Pagrindinis dienos įvykis buvo Mišios Gvadalupeš Dievo Motinos bazilikoje. Jau anksčiau Pranciškus ne kartą pabrėžė, kad „Morenita“ (liaudyje paplitęs Gvadalupeš Mergelės vardas) yra tikrasis kelionės į Meksiką tikslas. Homilijoje popiežius

sakė, kad Marijos apsilankymo pas Elzbietą skaitinys šioje šventovėje nuskamba ypatinga prasme: čia per paprastą indėną Joną Didachą Marija aplankė Amerikos žemyno žmones. Pranciškus stiprino mažutėlių, kenčiančių, atstumtųjų viltį, kad jų tyli malda kyla į dangų, o Marija apgobia juos savo apsiaustu. Pabaigoje Šventasis Tėvas vainikavo stebuklingąjį paveikslą iš Romos atvežtu vainiku ir nuėjo tyliai pasimelsti į mažą patalpą prieš Gvadalupės Dievo Motinos atvaizdą.

Vasario 14 d. pirmojo gavėnios sekmadienio Mišias Pranciškus aukojo netoli sostinės esančiame Ekatepeke, kur susibūrė apie 300 tūkst. žmonių. Šis popiežiaus pasirinkimas atspindėjo jo dažnai akcentuojamą „ėjimą į periferijas“. Ekatepeke gyvena beveik du milijonai žmonių, jis tik 1980 m. išskirtas kaip atskiras miestas 20 mln. gyventojų sostinės Meksiko aglomeracijoje. Anksčiau šis rajonas garsėjo socialinėmis problemomis, nusikalstamumu, ypač dėl neišaiškintomis aplinkybėmis pagrobtų ir nužudytų daugybės jaunų moterų. Homilijoje popiežius kalbėjo apie turto ir valdžios pagundas, „duoną“, įgytą kito prakaito ar net gyvybės kaina, ragino gerbti žmogaus orumą. Popiežius kvietė krikščionis nepasiduoti „prekiautojų mirtimi“ nešamai destrukcijai, bet „būti pirmose fronto eilėse“, darant Meksiką „galimybių šalimi“, užkertant kelią jaunimo emigracijai.

Po pietų Ekatepeko seminarijoje popiežius sraigtasparniu grįžo į sostinę, kur lankėsi vaikų klinikoje. Buvo atšauktas sekmadienio popietei planuotas susitikimas su kultūros pasaulio atstovais, todėl vizitui ligoninėje liko daugiau laiko. Su daugeliu jaunųjų pacientų popiežius ilgokai individualiai kalbėjosi, juos apkabindavo ir laimindavo. Pranciškus kalbėjo apie „jausmų terapiją“, papildančią gydymą vaistais. Pavyzdinėje „Federico Gomez“ klinikoje

beveik pusę pacientų sudaro vaikai iš neturtingų šeimų, neįstengiančių sumokėti už gydymą; čia gydomi taip pat vėžiu sergantys vaikai.

Nunciatūroje popiežiaus laukė grupė Meksikos jėzuitų, kurie įteikė jam 1927 m. sušaudyto jėzuito pal. Mykolo Pro relikviją. Šis susitikimas vyko be televizijos kamerų.

Pas Meksikos indėnus

Vasario 15 d. ryte popiežius lėktuvu atskrido į Čiapaso valstijos sostinę Tustla Gutjeresą, o iš čia sraigtasparniu į San Kristobal de las Kasas. Šis tropinio klimato Meksikos pietryčių regionas yra skurdžiausias šalyje, didelę gyventojų dalį sudaro indėnai čiabuviai. Su Gvatemala besiribojanti valstija veikiama iš centrinės Amerikos vykstančių migrantų srautų.

Mišiose San Kristobal de las Kasas stadione dalyvavo apie 150 tūkst. žmonių. Skaitiniai ir maldavimai skambėjo vietinėmis indėnų kalbomis, liturgija praturtinta indėnų muzika ir kitais kultūros elementais. Popiežius pamoksle kritikavo pelno vaikymąsi ir aplinkos niokojimą, keliantį grėsmę čiabuvių tautoms. Jis ragino „išmetimo kultūros nuskurdintą šiandienos pasaulį“ mokytis iš indėnų kultūros išminties, pagarbos aplinkai ir dalijimosi kultūros. Padėka po Komunijos išreikšta indėnų ritualiniu šokiu, kuriame dalyvavo taip pat vietos vyskupas.

Po Mišių vyskupo rezidencijoje popiežius pietavo su indėnų atstovais. Popiežiui buvo pristatyti Biblijos vertimai, kuriais naudojasi apie 350 tūkst. majų palikuonių. Po to katedroje vyko susitikimas su ligoniais, seneliais ir jų šeimų nariais. Popiežius Pranciškus pagerbė 2011 m. mirusį ir šioje katedroje palaidotą indėnų teisių gynėją, 40 metų čia tarnavusį vyskupą ordinarą Samuelį Ruizą. Jis tarpininkavo tarp sukilusių Sapatistų judėjimo kovotojų

ir Meksikos vyriausybės. Vyskupas Ruiz išmoko vietos indėnų kalbas ir išugdė tūkstančius katechetų, kai kuriuos iš jų išventino nuolatiniais diakonais. 2000 m. šis „Čiapaso diakonato modelis“ buvo Vatikano sustabdytas, tačiau 2014 m. popiežius Pranciškus vėl leido juo naudotis.

Po susitikimo San Kristobalio katedroje popiežius skrido atgal į Tustla Gutjeresą, kur stadione vyko susitikimas su šeimomis. Susitikime dalyvavo apie 50 tūkst. žmonių. Nuskaubė keturi liudijimai: neįgalus jaunuolis kalbėjo apie tėvų teikiamą pagalbą; santuokos jubiliejų mininti šeima liudijo apie santuokinės ištikimybės svarbą ir kelių kartų ryšio vertybę; civiliškai susituokusi pora pasakojo apie atrastą tikėjimą ir įsitraukimą į socialinę ir karitatyvinę Bažnyčios tarnystę; vieniša motina sakė, kad tikroji laimė yra susitikimas su Dievo meile. Popiežius į savo kalbą įpynę minčių iš girdėtų liudijimų. Jis ragino nepasiduoti nuomonei, esą šeimos modelis paseno. Jis sakė, kad šeimos gyvenime būna vargo, skausmo ir ginčų, bet svarbu nuolat pradėti iš naujo. Susitikimo pabaigoje sutuoktiniai buvo pakviesti atnaujinti santuokos priesaiką.

Morelijoje

Penktąją vizito dieną popiežius lankėsi Mičoakano valstijos sostinėje Morelijoje. Šis regionas laikomas vienu iš organizuotų nusikaltėlių veikimo centrų, todėl buvo sutelktos didžiulės policijos ir kariuomenės pajėgos. 20 tūkst. vietų stadione Pranciškus aukojo Mišias kunigams, seminaristams ir pašvęstojo gyvenimo žmonėms. Homilijoje Šventasis Tėvas ypač ragino nepasiduoti nusivylimui, kuris yra „vienas mėgsta mų velnio ginklą“. Tai paralyžiuoja ir trukdo skelbti krikščioniškąją žinią bei vykdyti sielovadą.

Po pietų popiežius nuvyko į Morelijos katedrą, kur susirinko keli šimtai Pirmajai komunijai besirengiančių

vaikų. Tarp jų buvo mergaitė, stebuklingai išgijusi pal. Juozapo Sanchezo del Rio (1913–1928), *Cristeros* sukilimo kankinio, užtarimu. Nors nebuvo numatyta oficialių kalbų, popiežius improvizuodamas priminė vaikams apie didįjį Dievo ir artimo meilės įsakymą.

Po to Pranciškus nuvyko į stadioną, kur jo laukė apie 30 tūkst. jaunuolių. Po keturių jaunuolių išsakytų liudijimų popiežius kalbėjo daugiausia improvizuodamas. Jis nurodė pagrindines grėsmes vilčiai: jaunuoliai jaučiasi nesvarbūs, nustumti į visuomenės pakraščius, patiria abejingumą. Šventasis Tėvas sakė, kad tikėjimas į Jėzų Kristų leidžia jam tvirtinti, kad jaunuoliai yra Meksikos turtas. Jis patikslino: nesakiau viltis, bet turtas. Tiesa, nelengva jaustis turtu, kai nėra oraus darbo, išsilavinimo ar studijų galimybių. Jėzus suteikia jėgų atsispirti lengvo gyvenimo pagundoms ir netapti įtrauktiems į nusikaltėlių tinklus.

Migrantų kelyje

Vakare popiežius lėktuvu parskrido į Meksiką, o iš čia ryte skrido į paskutinį kelionės miestą, pasienyje su JAV esantį Ciudad Chuaresą. Šventasis Tėvas lankėsi valstybiniame kalėjime, vadinamajame socialinės adaptacijos centre, kur laikoma apie 3 tūkst. kalinių, daugiausia vyrų. Vidiniame kieme vykusiame susitikime su popiežiumi dalyvavo apie 700 kalinių. Šventasis Tėvas sakė, kad atvyko čia drauge švęsti Gailestingumo jubiliejaus. Jis ragino nutraukti ydingą smurto bei nusikaltimų ratą, neapsiriboti nusikaltėlių izoliavimu, bet vėl integruoti juos į visuomenę. Miesto kvartalai, mokyklos, gatvės ir šeimos turi sukurti „socialinio sveikatingumo sistemą“. Švęsti Gailestingumo jubiliejų reiškia nebūti įkalintiems praeityje, bet atverti naują gyvenimo istorijos lapą.

Popiežiaus lankytas kalėjimas prieš penkerius metus dar buvo laiko-

mas vienu pavojingiausių pasaulyje, dabar padėtis gerokai saugesnė. Per keletą pastarųjų metų sumažėjo smurto nusikaltimų šioje valstijoje, anksčiau jų skaičius penkis kartus viršijo Meksikos vidurkį. Popiežiaus vizitas buvo tiesiogiai transliuojamas į kitus 400 Meksikos kalėjimų.

Siudad Chuaresas yra svarbus Meksikos pramonės centras. Vidurdienį Pranciškus susitiko su darbininkais, darbdaviais, verslininkais. Savo kalboje jis kritikavo besaikį pelno siekį ir darbuotojų išnaudojimą, vis aštresnė konkurencinė kova pasižymintį ekonomiką. Popiežius rodė kaip pavyzdį socialinį Bažnyčios mokymą, paisantį asmenų ir socialinių struktūrų integralumą. Jis kėlė jaunimo bedarbystės problemą – kai kuriuose Meksikos regionuose ji viršija 50 procentų. Šventasis Tėvas kvietė į teisingą ir orią visuomenę, kurioje žmonės neskirstomi į pirmarūšius ir prastesnius.

Paskutinis vizito programos įvykis buvo Mišios Meksikos ir JAV pasienyje. Prieš Mišias popiežius priartino prie pasienio tvoros, kur medinis kryžius ženklina daugybės bandžusių pereiti sieną ir žuvusių migrantų likimą. Popiežius pasveikino taip pat gausiai JAV pusėje susibūrusius maldininkus.

Pranciškus pasidalijo džiugiais kelionės po Meksiką išpūdžiais ir vilties ženklais. Jis kvietė reikšti solidarumą su migrantais, taip pat apgailestavo dėl skurdo ir smurto, paverčiančių daugybę žmonių priverstiniais migrantais. Jis nusakė baisias šį reiškinį lydintias neteisybes: žmonės paverčiami, išnaudojami, tampa prekybos aukomis. „Gana mirties, gana išnaudojimo!“ – ragino Pranciškus.

Mišių pabaigoje popiežius pastebėjo, kad reta matyti tokią šalį, kur tiek daug kančios, o drauge vilties. Palaiminimo metu jis turėjo kalinių padovanotą drožinėtą pastoralą.

Bažnyčios žinios

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
S. Skapo g. 4, 01122 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras
Papilio g. 5, 44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas

I. e. p. kun. Kęstutis Smilgevičius

Nariai:

Kaišiadorių vyskupija / mons. Algirdas Jurevičius
Kauno arkivyskupija / Darius Chmieliauskas
Panevėžio vyskupija / kun. Gediminas Jankūnas
Šiaulių vyskupija / kun. Evaldas Alūza
Telšių vyskupija / kun. Remigijus Saunorius
Vilkaviškio vyskupija / kun. Žydrūnas Kulpys
Vilniaus arkivyskupija / kun. Saulius Bužauskas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

kan. Andriejus Sabaliauskas / Telšiai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio g. 5, 44275 Kaunas

TELEFONAI

Redakcija (37) 323 853
Platinimo tarnyba (37) 322 758
El. paštas lkbc@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Jonavos g. 260
44131 Kaunas

TIRAŽAS 670 egz.

ISSN 1392-6098